

รายงานผลการปฏิบัติงาน ปีงบประมาณ 2563

(1 ตุลาคม 2562 – 30 กันยายน 2563)

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน
(องค์การมหาชน)
กระทรวงการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	(1)
รายงานการประเมินตนเอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	(13)
1. วิสัยทัศน์และพันธกิจ	1
1.1 วิสัยทัศน์ระยะ 3 ปี และระยะ 20 ปีข้างหน้า	1
1.2 พันธกิจ	2
2. แผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี และนโยบายเพื่อการพัฒนาขบวนองค์กรชุมชน	3
2.1 แผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565)	3
2.2 นโยบายเพื่อการพัฒนาขบวนองค์กรชุมชน พ.ศ. 2561 - 2563	6
3. ผลการดำเนินงาน	7
3.1 งานตามภารกิจหลักและนโยบายการพัฒนาขบวนองค์กรชุมชน	8
(1) การสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่	8
(2) การสนับสนุนการพัฒนาและเชื่อมโยงกลุ่มธุรกิจชุมชน	48
(3) การประสานความร่วมมือและบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคีพัฒนา	53
(4) การสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพแกนนำและขบวนองค์กรชุมชน	
(4.1) การสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพคนในขบวนองค์กรชุมชน	58
(4.2) การสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนาคุณภาพสภาองค์กรชุมชน	62
(4.3) การสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน	68
(5) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและคุณภาพองค์กรผู้ใช้สินเชื่อ	76
(6) การพัฒนาระบบข้อมูล องค์กรความรู้ และการสื่อสารประชาสัมพันธ์	78
(7) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการกำกับและบริหารองค์กร	82
(8) การบริหารและพัฒนาบุคลากร	89
3.2 งานตามนโยบายรัฐบาล	92
การสนับสนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบท	
(1) การพัฒนาความมั่นคงที่อยู่อาศัย “โครงการบ้านมั่นคง”	93
(2) โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง	97
(3) โครงการบ้านพอเพียงชนบท	102
(4) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มคนไร้บ้าน	105
(5) โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชั่วคราว กรณีไฟไหม้ ไล่อื้อ	106
3.3 การสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19	110
3.4 การประเมินสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	114
3.5 รายงานสถานะการเงินและผลการดำเนินงาน	118

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การดำเนินงานของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นการดำเนินงานตามภารกิจหลักขององค์กรและนโยบายคณะกรรมการสถาบันฯ ในการพัฒนาชุมชนขององค์กรชุมชน และงานตามนโยบายรัฐบาล โดยสนับสนุนชุมชนขององค์กรชุมชน สภาองค์กรชุมชน กองทุนสวัสดิการชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนประเด็นงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนในพื้นที่ที่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาตามแนวทางการพัฒนาและฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นสู่การจัดการตนเอง พร้อมทั้งประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น ภายใต้ยุทธศาสตร์ “องค์กรชุมชนเป็นแกนหลักพื้นที่เป็นตัวตั้ง” ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ผ่านประเด็นงานต่าง ๆ และขับเคลื่อนงานตามนโยบายรัฐบาลในการพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบทใน 4 มิติ ดังนี้

1 คนมีแนวคิด และความสามารถเพิ่มขึ้น

เกิดการพัฒนาศักยภาพผู้นำและคนในชุมชนขององค์กรชุมชนรวม 11,885 คน คิดเป็นร้อยละ 137 ของเป้าหมาย เป็นการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการการพัฒนาคณะของชุมชนขององค์กรชุมชน 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565) ภายใต้วิสัยทัศน์ “คนของชุมชนขององค์กรชุมชน เป็นคนดีมีคุณธรรม มีความสามารถในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อการจัดการตนเอง และสร้างชุมชน สังคมเข้มแข็ง” ส่งผลให้ผู้นำเกิดความเชื่อมั่นในแนวคิด “ชุมชนเป็นแกนหลัก พื้นที่เป็นตัวตั้ง” โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคใต้ชายแดน ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค จึงมีจำนวนแกนนำได้รับการพัฒนาสูงกว่าภาคอื่น ๆ โดยมีแกนนำได้รับการพัฒนาศักยภาพในแต่ละภาค ดังนี้

ผลจากการพัฒนาคุณภาพแกนนำและคนในชุมชนขององค์กรชุมชน ก่อให้เกิดผลลัพธ์เชิงรูปธรรมต่อชุมชนท้องถิ่น ได้แก่ แกนนำสามารถวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะ แผนยุทธศาสตร์จังหวัด และแผนการขับเคลื่อนเชิงประเด็น โดยเกิดแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบลที่เชื่อมโยงแผนกับหน่วยงานในท้องที่ 700 ตำบล และเกิดแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัดที่สามารถเชื่อมโยงหรือได้รับการสนับสนุนจากแผนพัฒนาจังหวัดใน 64 จังหวัด แกนนำมีความรู้และทักษะสามารถจัดทำแผนธุรกิจเพื่อชุมชน (Community Business Model Canvas : CBMC) 1,216 คนใน 589 ตำบล

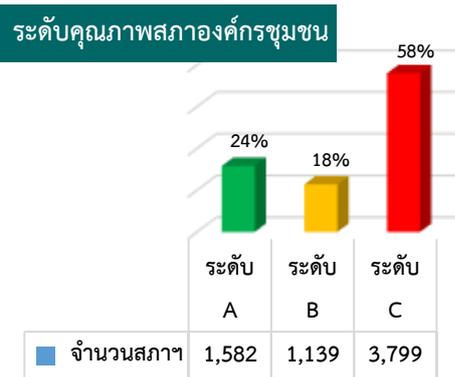
โดยในปี 2564 จะยกระดับการพัฒนาศักยภาพผู้นำและขยายผลการพัฒนาผู้นำในพื้นที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการการพัฒนาพื้นที่ระดับภาคในโครงการพัฒนาขีดความสามารถผู้นำชุมชนภาคเหนือ ระยะที่ 2 และโครงการพัฒนาศักยภาพคนและเครือข่ายองค์กรชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กลุ่มเป้าหมาย 23,750 คน 1,940 ตำบลใน 37 จังหวัด

2 องค์กรชุมชน เข้มแข็ง มีความสามารถ ในการบริหาร จัดการ

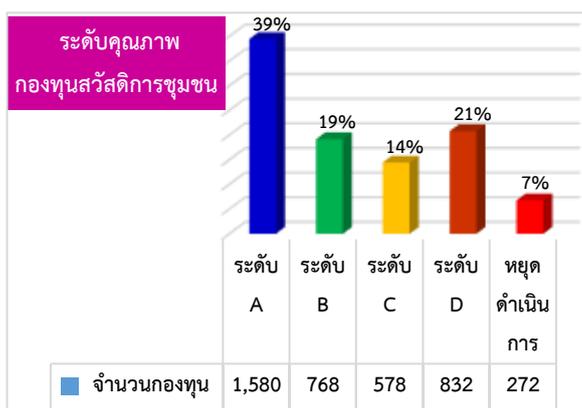
2.1 เกิดการสอบทานและจำแนกระดับคุณภาพขององค์กรชุมชน เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร ดังนี้

1) เกิดการพัฒนาคุณภาพสภาองค์กรชุมชน ให้มีบทบาทในการแก้ไขและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในตำบล โดยเกิดการพัฒนาคูณภาพชีวิตชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม โดยสภาองค์กรชุมชนตำบล 561 ตำบลใน 77 จังหวัด เช่น การพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาด้านสังคม การส่งเสริมสุขภาพชุมชน การจัดการที่ดินและที่อยู่อาศัย การป้องกันฟื้นฟู เยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบในชุมชน จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 (COVID-19) เป็นต้น และเกิดการสอบทานคุณภาพสภาองค์กรชุมชน 6,520 ตำบล คิดเป็นร้อยละ 83.62 ของสภาองค์กรชุมชนทั่วประเทศ โดยมีสภาองค์กรชุมชนระดับ A จำนวน 1,582 ตำบล (ร้อยละ 24) ระดับ B จำนวน 1,139 ตำบล (ร้อยละ 17) และระดับ C จำนวน 3,799 ตำบล (ร้อยละ 58.27) ซึ่งจะนำสู่การวิเคราะห์จัดกลุ่มคุณภาพและวางแนวทางในการพัฒนาสภาองค์กรชุมชนตำบลต่อไป

โดยมีสภาองค์กรชุมชนที่จัดตั้งแล้วรวม 7,797 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 99.64 ของ อทป. ทั่วประเทศ

2) เกิดการพัฒนาคุณภาพกองทุนสวัสดิการชุมชน โดยสนับสนุนการพัฒนาและสมทบงบประมาณกองทุนสวัสดิการชุมชนรวม 1,450 กองทุน ครอบคลุมสมาชิกได้รับการสมทบ 1,248,147 คน และงบประมาณสมทบรวม 297,706,437 บาท ส่งผลให้สมาชิกสวัสดิการชุมชนได้รับประโยชน์จากการจัดสวัสดิการชุมชนร่วมกัน และเกิดการพัฒนาคูณภาพกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลตามเกณฑ์การประเมินผล โดยมีการสอบทานและประเมินคุณภาพกองทุนสวัสดิการชุมชนที่จัดตั้งแล้ว เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพกองทุนสวัสดิการชุมชนในการสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตให้กับคนในชุมชน 4,030 กองทุน จำแนกระดับคุณภาพเป็นกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับดีมาก (A) จำนวน 1,580 กองทุน (ร้อยละ 39) ระดับดี (B) จำนวน 768 กองทุน (ร้อยละ 19) ระดับปานกลาง (C) จำนวน 578 กองทุน (ร้อยละ 14) ระดับน้อย (D) จำนวน 832 (ร้อยละ 21) และกองทุนที่หยุดดำเนินการ 272 (ร้อยละ 7) จากการติดตามและสอบทานสถานะกองทุนสวัสดิการชุมชนที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพกองทุน

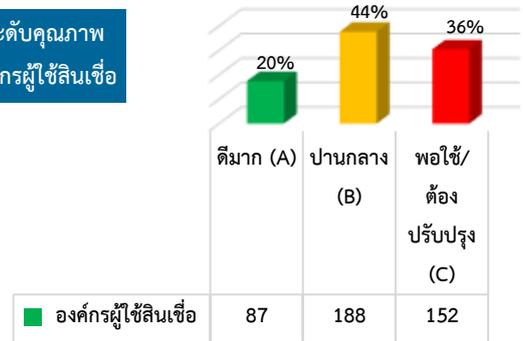

สวัสดิการชุมชน 1,196 กองทุน นำไปสู่ความเข้มแข็งของกองทุนสวัสดิการชุมชน ส่งผลให้กองทุนสวัสดิการชุมชนมีระบบบริหารจัดการที่ดี มีระเบียบ/ ข้อบังคับของกองทุน ทะเบียน/ข้อมูลสมาชิกเป็นปัจจุบัน มีรายงานผลการดำเนินงาน และรายงานสถานะการเงินและบัญชีของกองทุน รวมถึงแผนพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน และสามารถจัดสวัสดิการชุมชนที่มากกว่าสวัสดิการพื้นฐานให้กับสมาชิกและคนในชุมชนทุกช่วงวัยตั้งแต่เกิดจนตาย ทำให้สมาชิกในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีเข้าถึงระบบสวัสดิการของชุมชน

3) เกิดการพัฒนาคุณภาพขององค์กรผู้ใช้สินเชื่อ จากการสรุปบทเรียนการทำงานด้านการติดตามพัฒนาองค์กรผู้ใช้สินเชื่อ โดยเกิดการกำหนดหลักเกณฑ์ความเข้มแข็งขององค์กรผู้ใช้สินเชื่อ สามารถจัดระดับความเข้มแข็งและมาตรการในการพัฒนาองค์กรผู้ใช้สินเชื่อได้เหมาะสมและสอดคล้องกับคุณภาพ

ขององค์กรผู้ใช้สินเชื่อ 427 องค์กร โดยเป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็งระดับดีมาก (A) จำนวน 87 องค์กร (ร้อยละ 20) ระดับปานกลาง (B) จำนวน 188 องค์กร (ร้อยละ 44) และระดับพอใช้/ต้องปรับปรุง (C) จำนวน 152 องค์กร (ร้อยละ 36) นอกจากนี้ยังเกิดการพัฒนารู้ความสามารถและทักษะ

ระดับคุณภาพ
องค์กรผู้ใช้สินเชื่อ

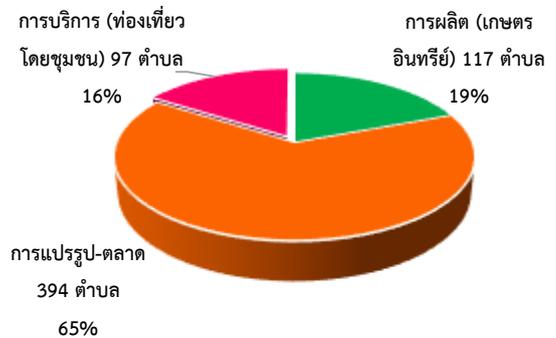

การบริหารจัดการที่ดีขององค์กรผู้ใช้สินเชื่อ ภายใต้ความร่วมมือกับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (สำนักงานมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี) และกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยมีสหกรณ์สามารถจัดทำบัญชีและงบการเงินได้ตามมาตรฐาน 273 สหกรณ์

ดังนั้น จากระดับคุณภาพของสภาองค์กรชุมชน กองทุนสวัสดิการชุมชน และองค์กรผู้ใช้สินเชื่อ ยังมีองค์กรที่มีคุณภาพในระดับ C และ D ซึ่งเป็นระดับที่ต้องมีการพัฒนาและยกระดับคุณภาพให้มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการและเป็นกลไกในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น จึงเป็นทิศทางและแนวทางสำคัญในการดำเนินงานปี 2564 โดยเฉพาะการใช้องค์กรที่มีคุณภาพในการระดับ A เป็นกลไกและเครื่องมือในการพัฒนาองค์กรระดับ C และ D ในพื้นที่

2.2 เกิดการเชื่อมโยงและพัฒนา

ธุรกิจชุมชน 608 ตำบล เพื่อให้องค์กรชุมชนสามารถทำธุรกิจด้วยตนเอง เพื่อคนในชุมชน โดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง ก่อให้เกิดผู้นำในการจัดทำแผนธุรกิจเพื่อชุมชนในพื้นที่ 1,216 คน ส่งผลให้กลุ่ม/องค์กรชุมชนสามารถพัฒนาและจัดทำแผนธุรกิจเพื่อชุมชนระดับกลุ่มเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการ

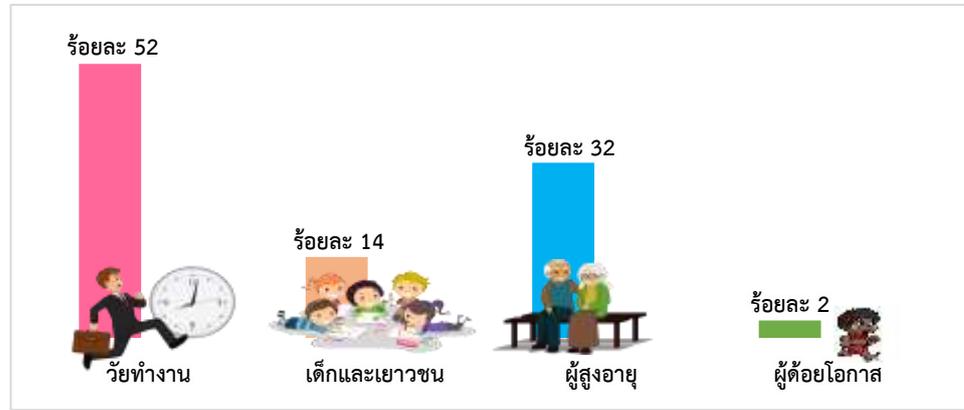
ของกลุ่มตนเองได้จริง และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่มองค์กรชุมชนอื่น ๆ ในพื้นที่ได้ และเกิดการยกระดับตำบลแผนธุรกิจเพื่อชุมชนสู่การพัฒนาเป็นศูนย์บ่มเพาะเศรษฐกิจและทุนชุมชน หรือศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจและทุนชุมชนระดับตำบล อำเภอ จังหวัด ในการถ่ายทอดความรู้ รวบรวมและกระจายผลผลิตของชุมชน โดยเชื่อมโยงกับเพจเฟซบุ๊ก “ตลาดนัดองค์กรชุมชน” จำนวน 11 ศูนย์ โดยในปี 2564 จะมีการดำเนินงานต่อเนื่องและขยายผลการพัฒนาและเชื่อมโยงกลุ่มธุรกิจชุมชนเพิ่มขึ้นใน 360 ตำบล

3 คุณภาพชีวิต คนในชุมชน ดีขึ้น

3.1 กองทุนสวัสดิการชุมชนสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตให้กับคนในชุมชน ปัจจุบันมีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล/เมือง 6,035 กองทุน สมาชิกกองทุน 5,942,907 ราย ส่งผลให้มีการจัดสวัสดิการพื้นฐานให้กับสมาชิกครอบคลุมตั้งแต่ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ซึ่งมีรูปแบบสวัสดิการที่หลากหลาย 13 ประเภท ได้แก่ สวัสดิการรับขวัญเด็กแรกเกิด ทุนการศึกษา การรักษาตัวในโรงพยาบาล บำนาญผู้สูงอายุ สวัสดิการเสียชีวิตจัดงานศพ สวัสดิการผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ทุนประกอบอาชีพ ภัยพิบัติ ฯลฯ โดยมีผู้รับสวัสดิการตรง 2,234,252 ราย เงินจ่ายสวัสดิการรวม 2,489,076,380 บาท ผลจากการ

จัดสวัสดิการของชุมชน ก่อให้เกิดการฟื้นฟูระบบคุณค่า/ ทูทางสังคมที่มีอยู่เดิมในชุมชน และเกิดการ
สร้างหลักประกันความมั่นคงของคนในชุมชน ทำให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งในรูปของสิ่งของ
เงินทุน และการช่วยเหลือเกื้อกูลของคนในท้องถิ่นที่มีรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย รวมถึงเกิดรายได้
จากการออมเงินของสมาชิกในชุมชน ลดภาระค่าใช้จ่ายภาครัฐนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจน เกิด
รูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชน

3.2 ผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบทที่มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 35,298 ครัวเรือน

1) **บ้านมั่นคง** : เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาชุมชนระหว่างขบวนการองค์กรชุมชน
ท้องถิ่นและหน่วยงานในพื้นที่ ส่งผลให้ชุมชนเกิดการรวมกลุ่มในลักษณะกลุ่มออมทรัพย์หรือสหกรณ์เพื่อ
การพัฒนาที่อยู่อาศัยสู่การสร้างความมั่นคงในการอยู่อาศัย มีระบบสาธารณูปโภค สิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น
3,752 ครัวเรือน 31 ชุมชนใน 27 จังหวัด ดำเนินการบ้านมั่นคงในพื้นที่เมือง 1,932 ครัวเรือน และบ้าน
มั่นคงในพื้นที่ชนบท 1,820 ครัวเรือน วงเงินงบประมาณอุดหนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัยทั้งสิ้น 318.54 ล้าน
บาท โดยผู้มีรายได้น้อยมีความมั่นคงในการอยู่อาศัย มีคุณภาพชีวิตและการอยู่อาศัยที่ดีขึ้น สามารถ
แก้ปัญหาชุมชนแออัด/ชุมชนบุกรุก สร้างสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ของเมืองและชุมชน รวมทั้งสมาชิกชุมชน
เกิดระบบการออมทรัพย์ของสมาชิกในชุมชนที่ดำเนินควบคู่กับการบริหารจัดการโครงการ

2) **การพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง** : เป็นการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลในการกำหนด
มาตรการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดและการสร้างที่อยู่อาศัยรुक้าแนวคลองและทาง
ระบายน้ำ ผลจากการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองลาดพร้าวและบางซื่อ ก่อให้เกิดการแก้ไขปัญหา
การรुक้าของชุมชนริมคลองและพัฒนาที่อยู่อาศัย ผู้มีรายได้น้อยสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง มี
ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการและสิ่งแวดล้อมที่ดีสอดคล้องกับวิถีชีวิตและความสามารถในการใช้
จ่ายของคนในชุมชน โดยสามารถดำเนินการในพื้นที่ 35 ชุมชน 3,373 ครัวเรือน จำแนกเป็น ก่อสร้าง
บ้านแล้วเสร็จ 2,995 ครัวเรือน อยู่ระหว่างการก่อสร้าง 100 ครัวเรือน และพื้นที่พร้อมก่อสร้างบ้าน
278 ครัวเรือน และยังเกิดการขยายผลการพัฒนาคุณภาพชีวิตในโครงการชุมชนริมคลองนำมอมน่าอยู่
ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ดำเนินการใน 22 ชุมชน 3,061 ครัวเรือน พร้อมทั้งสนับสนุนให้ชุมชนจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตและ
ศูนย์การเรียนรู้ใน 5 ชุมชน เช่น การจัดการขยะ การพัฒนาอาชีพ เป็นต้น

การพัฒนาที่อยู่อาศัยในพื้นที่คลองเปรมประชากร เป้าหมายดำเนินการทั้งหมด 38 ชุมชน 6
หมู่บ้าน 6,386 ครัวเรือน โดยมีเป้าหมายในปี 2563 จำนวน 3,115 ครัวเรือน ซึ่งมีความคืบหน้าการ
ดำเนินงานในเดือนกันยายน 2563 ดังนี้ เกิดการรับรองสิทธิ 35 ชุมชน โดยจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ 10

สหกรณ์ จาก 17 ชุมชน มีการรังวัดที่ดินเพื่อจัดเช่าโดยกรมธนารักษ์แล้ว จำนวน 7 สหกรณ์ จาก 10 ชุมชน ดำเนินการรื้อย้ายชุมชน 172 หลัง โดยสร้างบ้านแล้วเสร็จ 20 หลัง และอนุมัติงบประมาณปี 2563 จำนวน 21 ชุมชน 2,297 ครัวเรือน งบประมาณ 361.19 ล้านบาท

3) บ้านพอเพียงชนบท : เกิดการปรับปรุง ซ่อมแซมและก่อสร้างที่อยู่อาศัยให้กับผู้ด้อยโอกาส ครอบคลุมพื้นที่ 77 จังหวัด 1,432 ตำบล 23,601 ครัวเรือน ส่งผลให้ครัวเรือนยากจนที่มีปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยในชุมชนได้มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง มีคุณภาพชีวิตในการอยู่อาศัยที่ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อสุขภาวะของผู้อยู่อาศัยที่เป็นครัวเรือนยากจนภายใต้แนวคิด “สร้างบ้าน สร้างสุข สร้างความมั่นคง” และก่อให้เกิดการประสานความร่วมมือกับภาคีพัฒนาในการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร เพื่อการพัฒนาที่อยู่อาศัยอย่างบูรณาการ

4) การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มคนไร้บ้าน : เกิดการสนับสนุนสร้างศูนย์คนไร้บ้าน ดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ 2561 ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น และกรุงเทพมหานคร สามารถรองรับกลุ่มคนไร้บ้านรวม 1,396 รายหรือ 698 ครัวเรือน รวมทั้งสนับสนุนการสร้างชุมชนใหม่คนไร้บ้านในพื้นที่ต่างๆ โดยในปี 2563 มีการดำเนินงาน ดังนี้

- ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตคนไร้บ้านจังหวัดปทุมธานี (ตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี) สามารถรองรับคนไร้บ้านจำนวน 100 ราย ปัจจุบันก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างเตรียมการเปิดศูนย์คนไร้บ้าน

- ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตคนไร้บ้านจังหวัดขอนแก่น “บ้านโฮมแสนสุข” เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 17 มกราคม 2563 รองรับกลุ่มเป้าหมาย 120 ราย โดยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-19 เกิดการจัดระบบการจัดการภายในศูนย์ ได้แก่ การเว้นระยะห่างทางสังคมของคนไร้บ้าน การจัดระบบความมั่นคงทางด้านอาหารโดยการปลูกผักสวนครัวในพื้นที่ศูนย์คนไร้บ้าน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในช่วงไม่มีงานทำ และทำครัวชุมชนคนไร้บ้าน ทั้งภายในศูนย์และพื้นที่สาธารณะ

- ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตคนไร้บ้าน จังหวัดเชียงใหม่ “บ้านเต็มฝัน” เปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ 28 มิถุนายน 2561 โดยมีการลงพื้นที่จัดทำระบบบัญชี/การบริหารงบประมาณ และจัดกระบวนการสื่อสารทางสังคม เพื่อให้คนไร้บ้านมีตัวตนในพื้นที่อย่างมีคุณค่า ร่วมกับสมาคมคนไร้บ้าน เครือข่ายสลัมสี่ภาค และมูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-19 คนไร้บ้านเชียงใหม่ จัดทำครัวชุมชนเพื่อสนับสนุนความมั่นคงด้านอาหารภายในศูนย์คนไร้บ้าน เป็นการต่อยอดการทำเกษตรตลาดฟ้าเพื่อแบ่งปันอาหาร รวมทั้งประสานความร่วมมือกับโรงพยาบาลเทศบาลนครเชียงใหม่ในการลงตรวจคัดกรองกลุ่มคนไร้บ้านในที่สาธารณะ

บ้านเต็มฝัน

สวนผักตลาดฟ้า

4) การพัฒนาที่อยู่อาศัยชั่วคราว กรณีภัยพิบัติ ไฟไหม้ ไล้รื้อ : ชุมชนที่ประสบภัยไฟไหม้ ไล้รื้อ และน้ำท่วม 1,577 ครัวเรือนมีที่อยู่อาศัยชั่วคราว ทำให้กลุ่มคนด้อยโอกาสและเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนได้รับการดูแลมีที่อยู่อาศัยรองรับเฉพาะหน้าและได้รับโอกาสในการพัฒนา เพื่อสร้างที่อยู่อาศัยที่มั่นคงต่อไป

3.3 การสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

1) พักชำระหนี้องค์กรผู้ใช้สินเชื่อโครงการบ้านมั่นคงให้กับชุมชนที่ได้รับผลกระทบ ระยะเวลา 6 เดือน (เม.ย. - ก.ย. 63) จำนวน 395 องค์กร ผู้รับผลประโยชน์ 119,905 ครัวเรือน ส่งผลให้องค์กรชุมชนผู้ใช้สินเชื่อโครงการบ้านมั่นคง ได้รับการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายการชำระหนี้ในช่วงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและลดโอกาสการเกิดผิดนัดชำระหนี้ (NPL) กับสถาบันฯ

2) พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบท โดยสถาบันฯ ได้ปรับงบประมาณจากโครงการบ้านมั่นคง 144.25 ล้านบาท มาใช้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยในชุมชนเมือง 300 เมือง และชนบท 1,500 ตำบล เพื่อช่วยเหลือ บรรเทาปัญหาความเดือดร้อน พื้นฟู และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อย ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยในชุมชนเมือง 228 เมือง 2,846 ชุมชน 529,502 ครัวเรือน และพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยในชนบท 1,546 ตำบล 12,456 หมู่บ้าน 729,679 ครัวเรือน ประกอบด้วย

- **กิจกรรมเร่งด่วนเฉพาะหน้า** คือ การจัดตั้งครัวกลางชุมชน ผลิตอาหารแจกจ่ายผู้ได้รับผลกระทบในชุมชนเมืองและในระดับภูมิภาครวม 71 แห่ง ครอบคลุม 254 ชุมชนแออัด ในพื้นที่กรุงเทพฯ 42 แห่ง จังหวัดนนทบุรี 2 แห่ง ศูนย์คนไร้บ้าน 3 แห่ง (จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดปทุมธานี) และระดับภูมิภาค 24 แห่ง สามารถผลิตอาหารแจกจ่ายให้กับผู้ได้รับผลกระทบใน 540 ชุมชน รวม 257,951 กล่อง/มื้อ

- **กิจกรรมการพัฒนาและฟื้นฟูชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม** ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนดำเนินการ ทั้งในลักษณะของรายครัวเรือนและการรวมกลุ่ม เช่น ปลูกผัก เลี้ยงปลา เบ็ด ไข่ ธนาคารข้าว ธนาคารเมล็ดพันธุ์ ตลาดชุมชน พัฒนาและแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ในชุมชน ฯลฯ ก่อให้เกิดการสร้างอาชีพและรายได้ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มและการพึ่งตนเองในระยะต่อไป

3) พัฒนาตลาดนัดองค์กรชุมชน โดยสถาบันฯ ร่วมกับขบวนองค์กรชุมชนพัฒนาช่องทางตลาดออนไลน์ ผ่าน “เพจ ตลาดนัดองค์กรชุมชน” เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 8 เมษายน 2563 เพื่อเป็นช่องทางและเปิดโอกาสให้องค์กรชุมชนที่เป็นผู้ผลิตทั่วประเทศ ซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่

ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ไม่มีพื้นที่ขาย ขาดรายได้ ผลผลิตเสียหาย ได้มีการติดต่อซื้อขายกันเองโดยตรงระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค ก่อให้เกิดแลกเปลี่ยน แบ่งปันสิ่งของอุปโภค บริโภค อันเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างองค์กรชุมชนในฐานะผู้ผลิตกับผู้บริโภค โดยมีสินค้าหลากหลายทั้งของกินและของใช้ ตั้งแต่สินค้าทางการเกษตร สินค้าแปรรูป ผลิตภัณฑ์จักรสาน และสินค้าอื่น ๆ จำนวนมาก 48 ผลิตภัณฑ์ เช่น ปลาแห้ง ส้มไข่ปลาจากกลุ่มน้ำโขง จ.บึงกาฬ กวยจั๊บสำเร็จรูปจาก จ.อำนาจเจริญ มะม่วงสุกมหาชนกจาก จ.กาฬสินธุ์ มะม่วงน้ำดอกไม้สีทองจาก จ.พิษณุโลก ปลาเค็มจากมหาวิทยาลัยบ้านนอก จ.ระยอง ท่องเที่ยวโดยชุมชน “ล่องเรือขุนตาตรา” ต.ตะโละกาโป จ.ปัตตานี ผักและผลไม้ปลอดสารเคมีจากสหกรณ์การเกษตรอินทรีย์ จ.ปราจีนบุรี กลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูป “ปันสะเด็ดเห็ดปลอดภัย” เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร เป็นต้น โดยผู้ที่สนใจสามารถเข้าดูสินค้าได้ที่ Facebook ตลาดนัด

องค์กรชุมชน และสั่งซื้อสินค้าจากผู้ผลิตได้โดยตรง นอกจากนี้ ยังเป็นการพัฒนาและสร้าง
ความสามารถให้กับองค์กรชุมชนในการซื้อ-ขายสินค้าผ่านระบบออนไลน์

ดังนั้น จากการดำเนินงานท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ดังกล่าว
ก่อให้เกิดนวัตกรรมการพัฒนาชุมชนที่หลากหลาย ทั้งการจัดตั้งครัวกลางในการช่วยเหลือผู้ได้รับ
ผลกระทบโดยชุมชน การสร้างช่องทางการซื้อขายสินค้าชุมชนที่เป็นระบบออนไลน์ผ่านตลาดนัดชุมชน
และส่งผลให้ชุมชนในเมืองและชนบทเกิดการจัดการตนเองร่วมกัน สามารถดูแลคนในชุมชนที่ได้รับ
ผลกระทบในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในพื้นที่ โดยผู้ได้รับผลกระทบใน
ชุมชนได้รับการบรรเทาความเดือดร้อนเร่งด่วนเฉพาะ และเกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือ
กันภายในชุมชนและระหว่างชุมชน โดยเกิดการปรับเปลี่ยนสถานะ

- จาก “ผู้รับผลกระทบ” เป็น “ผู้จัดการ” ร่วมกัน
- จาก “ภาวะ” เป็น “พลัง” ของคนในชุมชน
- จาก “ครอบครัว” เป็น “ครอบครัว” ทั้งชุมชน
- จาก “จิตตก” เป็น “จิตอาสา” ที่รวมพลังร่วมกัน

4
เกิดการ
เปลี่ยนแปลง
เชิง
ความสัมพันธ์
โครงสร้าง และ
นโยบาย

4.1 เกิดพื้นที่รูปธรรมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การจัดการตนเอง 700 ตำบล
โดยมีการวิเคราะห์ศักยภาพตำบล เพื่อจัดทำแผนพัฒนาชุมชนร่วมกันในชุมชนระยะ 4 – 5 ปี ที่ครอบคลุม
มิติต่างๆ ทั้งด้านการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การช่วยเหลือ/ บรรเทา
ความเดือดร้อนในชุมชน จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และสามารถ
เชื่อมโยงแผนพัฒนาชุมชนกับหน่วยงานต่างๆ สู่การบรรจุเป็นแผนของหน่วยงาน เช่น องค์การบริหาร
ส่วนตำบล เทศบาลตำบล สำนักงานพัฒนาชุมชน อพม. รพ.สต. สสส. เป็นต้น รวมถึงชุมชนได้รับการ
สนับสนุนทรัพยากรจากหน่วยงาน เช่น งบประมาณ การพัฒนาอาชีพ สถานที่ บุคลากร การพัฒนาคน
การถอดบทเรียนชุมชน การพัฒนาคุณภาพชีวิตในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
(COVID-19) เป็นต้น ก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม โดยชุมชนเป็นแกน
หลักในการขับเคลื่อนงานพัฒนา รวมทั้งเป็นกลไกสำคัญในการบรรเทาปัญหาจากการแพร่ระบาดของ
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นมีความมั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
สามารถพึ่งพาและจัดการตนเองได้อย่างเป็นระบบ

นอกจากนี้ เกิดการยกระดับพื้นที่รูปธรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นประเด็นต่างๆ สู่การพัฒนา “ชุด
ความรู้นวัตกรรมชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง” เพื่อเป็นเครื่องมือประชาสัมพันธ์และสื่อสารสาธารณะ
อันเป็นการสะท้อนความเข้มแข็งในการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น เช่น นวัตกรรมธนาคารต้นไม้แห่ง
แรกของประเทศไทยในพื้นที่ตำบลปากทรง อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ตามแนวคิดในการปลูกต้นไม้เพื่อ
เป็นแนวป้องกันพายุ และทดแทนต้นไม้ที่ล้มตายจากภัยธรรมชาติ สู่การปลูกต้นไม้เพื่อสร้างสินทรัพย์ใน
การชำระหนี้สินและค้ำประกันเงินกู้ ผ่านการจัดตั้ง “ธนาคารต้นไม้” และการขยายผลในพื้นที่อื่นทั่วประเทศ
กว่า 3,000 สาขา รวมไปถึงผลักดันแนวคิดในระดับนโยบายร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถ
ประกาศเป็นวาระแห่งชาติว่าด้วย “การปลูกต้นไม้ใช้หนี้” ในสมัยรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ปัจจุบัน
เกิดการปลูกไม้เศรษฐกิจที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นทุกวัน และขยายแนวคิดไปสู่การปลูกต้นไม้เพื่อเก็บไว้ขายเป็นเงิน
บำนาญผู้สูงอายุในอนาคต ก่อให้เกิดการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน โดยการบริหารจัดการของชุมชนที่
เชื่อมโยงมิติทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน

4.2 เกิดแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของภาคประชาชนระดับจังหวัด 64 จังหวัด โดยสามารถเชื่อมโยงและบรรจุเป็นแผนพัฒนาของหน่วยงานท้องถิ่น/หน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วย

- จังหวัดที่มีการเชื่อมโยงปี 2562 และมีผลการดำเนินงานต่อเนื่องในปี 2563 จำนวน 32 จังหวัด โดยชุมชนสามารถเข้าถึงทรัพยากรและงบประมาณของหน่วยงานผ่านแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งจากการเชื่อมโยงพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในปี 2562 และได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องรวมงบประมาณสู่ชุมชน 190.52 ล้านบาท โดยเป็นงบประมาณที่ดำเนินการในปี 2563 จำนวน 346.61 ล้านบาท และเป็นงบประมาณที่จะดำเนินการปี 2564 จำนวน 34.43 ล้านบาท เช่น จังหวัดตราด องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด สนับสนุนโครงการพัฒนาศักยภาพสภาองค์กรชุมชน ปีงบประมาณ 2563-2565 ปีงบประมาณละ 1,000,000 บาท รวมงบประมาณสนับสนุน 3,000,000 บาท เพื่อสนับสนุนการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ การจัดทำแผนพัฒนาสภาองค์กรชุมชน ศึกษาดูงานพื้นที่ต้นแบบ การนำแผนสู่การเชื่อมโยงสภาองค์กรชุมชนให้กับสมาชิกสภาองค์กรชุมชนทั้งจังหวัดใน 43 ตำบล
- จังหวัดที่มีการเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563 จำนวน 32 จังหวัด จากการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัดของภาคประชาชน ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงและบูรณาการแผนพัฒนาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีแผนงาน/โครงการที่ได้รับการบรรจุเป็นแผนพัฒนาของจังหวัดหรือหน่วยงาน เป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนสามารถเข้าถึงทรัพยากรและแหล่งงบประมาณในพื้นที่ และสามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของชุมชนในพื้นที่ โดยเกิดสนับสนุนงบประมาณผ่านแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ จากการเชื่อมโยงหน่วยงาน จำนวน 198.15 ล้านบาท

4.3 เกิดการประสานความร่วมมือและบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคีพัฒนา

• เกิดการประสานความร่วมมือระดับนานาชาติในการพัฒนาที่อยู่อาศัย โดยเข้าร่วมประชุม World Urban Forum ครั้งที่ 10 (WUF10) ณ กรุงอาบูดาบี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ซึ่งได้มีการนำเสนอ “โครงการบ้านมั่นคง” ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติในการลดความเหลื่อมล้ำด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย อันเป็นนวัตกรรมการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยที่ประสบความสำเร็จ งานวันที่อยู่อาศัยโลก (World Habitat Day) ประสานความร่วมมือกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มูลนิธิศูนย์ศึกษาที่อยู่อาศัยแห่งเอเชีย เครือข่ายสหพันธ์พัฒนาองค์กรชุมชนคนจนเมืองแห่งชาติ (สอช.) และเครือข่ายขบวนองค์กรชุมชนทั่วประเทศ จัดงานวันที่อยู่อาศัยโลก (World Habitat Day) ในเดือนตุลาคม 2562 ในประเทศไทย ภายใต้หัวข้อ “บ้านมั่นคง : บ้านโดยชุมชน ทุกคนร่วมกันสร้าง” Collective Housing : World Habitat Day Thailand 2019

• เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคีพัฒนาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ ได้แก่ การแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม กรณีหมอกควันไฟป่าจังหวัดเชียงใหม่ ประสานความร่วมมือกับสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเครือข่ายสภาองค์กรชุมชน 8 จังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม กรณีหมอกควันไฟป่าจังหวัดเชียงใหม่ ลงนามความร่วมมือภายใต้แผนการพัฒนาที่อยู่อาศัยและคุณภาพชีวิตทุกมิติอย่างมีส่วนร่วมชุมชนชาวแพในแม่น้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 16 หน่วยงาน ประกอบด้วย พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดอุทัยธานี สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ที่ทำการปกครองจังหวัดอุทัยธานี ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองอุทัยธานี กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน

จังหวัดอุทัยธานี สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุทัยธานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุทัยธานี สำนักงานประมงจังหวัดอุทัยธานี สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด อุทัยธานี โครงการชลประทานอุทัยธานี สำนักงานเจ้าท่าส่วนภูมิภาค สาขานครสวรรค์ สำนักงาน วัฒนธรรมจังหวัดอุทัยธานี สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดอุทัยธานี สำนักงานประชาสัมพันธ์ จังหวัดอุทัยธานี องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี และเทศบาลเมืองอุทัยธานี โดยสนับสนุนการซ่อมแพ ในแม่น้ำสะแกกรัง จำนวน 127 คร่าวเรือ รวมทั้งร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมให้เป็น แหล่งท่องเที่ยว อนุรักษ์วิถีชาวแพแห่งสุดท้ายของประเทศ

● **เกิดความร่วมมือและบูรณาการการทำงานในการป้องกันและช่วยเหลือในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง** ได้แก่ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) กรมควบคุมโรค และเครือข่ายสวัสดิการชุมชน จัดงาน “ร่วมสืบสานแนวคิดไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง รวมพลังสู้ COVID-19” สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) จัดทำแผนปฏิบัติการความร่วมมือการขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมสุขภาวะ โดยใช้สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 เป็นโอกาสในการพัฒนาชุมชนฐานรากให้มีความเข้มแข็ง สามารถจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน ร่วมกัน ผ่านกลไกการทำงาน ประเด็นการขับเคลื่อน และแผนการทำงานร่วมในทุกระดับ (ตำบล อำเภอ จังหวัด) เช่น จัดทำแผนพัฒนาฟื้นฟูชุมชนหลังสถานการณ์โควิด - 19 “พลเมืองตื่นรู้ สู้ภัยโควิด - 19” ในพื้นที่ภาคกลางและตะวันตก ซึ่งได้มีการคัดเลือกพื้นที่นำร่องต้นแบบจำนวน 7 จังหวัด ได้แก่ สุพรรณบุรี ชัยนาท ราชบุรี สระบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี และสมุทรสงคราม *กรมธนารักษ์* แลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้กับผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทั้งในกรุงเทพฯ และภูมิภาค โดยใช้พื้นที่ของกรมธนารักษ์ เป็นพื้นที่ในการช่วยเหลือชุมชนผู้มีรายได้น้อย ซึ่งจะมีการจัดทำโครงการนำร่อง พร้อม Mapping พื้นที่ ดำเนินการร่วมกันต่อไป และความร่วมมือในการจัดทำครัวกลาง ตู้ปันสุข และถุงยังชีพ เพื่อแจกจ่ายให้กับผู้เดือดร้อนอันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ร่วมกับหน่วยงานภาคประชาสังคมและภาคเอกชน

● **เกิดความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นใน 5 ภาค 15 มหาวิทยาลัย** ส่งผลให้องค์กรชุมชนได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น การบริหารจัดการที่ดี การจัดการความรู้ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการ เช่น *มหาวิทยาลัยมาสารคามร่วมกับร่วมกับสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล* สร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการ กำหนดพื้นที่เป้าหมายจำนวน 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดยโสธร จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดอุดรธานี ซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินการในปี 2564 ต่อไป *คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์* จัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาศาขาศึกษาชุมชนศึกษา บูรณาการกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน โดยการใช้พื้นที่ในด้านการเรียนการสอนปฏิบัติสหกิจศึกษาและปฏิบัติการร่วมกัน ภายใต้เครือข่ายงานของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นเพื่อพัฒนาผู้นำองค์กรชุมชน เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ประจำปี 2563 ในระดับพื้นที่

ภาคเหนือ

- แคนนำชุมชนมีศักยภาพ (แผนบูรณาการ) 6,592 คน
- ผู้มีรายได้น้อยมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง 6,177 ครัวเรือน
บ้านมั่นคง 915 ครัวเรือน/ บ้านพอเพียง 4,694 ครัวเรือน/
ที่อยู่อาศัยชั่วคราว 568 ครัวเรือน
- กองทุนสวัสดิการชุมชนมีคุณภาพ 697 กองทุน
- พื้นที่รูปธรรมสภาองค์กรชุมชนคุณภาพ 112 ตำบล
- พื้นที่รูปธรรมกลุ่มธุรกิจชุมชน 159 ตำบล
- ตำบลรูปธรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น 140 ตำบล
- แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด 17 จังหวัด

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- แคนนำชุมชนมีศักยภาพ 887 คน
- ผู้มีรายได้น้อยมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง 5,650 ครัวเรือน
บ้านมั่นคง 389 ครัวเรือน/ บ้านพอเพียง 5,087 ครัวเรือน/
ที่อยู่อาศัยชั่วคราว 174 ครัวเรือน
- กองทุนสวัสดิการชุมชนมีคุณภาพ 734 กองทุน
- พื้นที่รูปธรรมสภาองค์กรชุมชนคุณภาพ 112 ตำบล
- พื้นที่รูปธรรมกลุ่มธุรกิจชุมชน 100 ตำบล
- ตำบลรูปธรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น 139 ตำบล
- แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด 9 จังหวัด

ภาคกลางและตะวันตก

- แคนนำชุมชนมีศักยภาพ 341 คน
- ผู้มีรายได้น้อยมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง 5,442 ครัวเรือน
บ้านมั่นคง 682 ครัวเรือน/ บ้านพอเพียง 4,592 ครัวเรือน/
ที่อยู่อาศัยชั่วคราว 168 ครัวเรือน
- กองทุนสวัสดิการชุมชนมีคุณภาพ 407 กองทุน
- พื้นที่รูปธรรมสภาองค์กรชุมชนคุณภาพ 113 ตำบล
- พื้นที่รูปธรรมกลุ่มธุรกิจชุมชน 104 ตำบล
- ตำบลรูปธรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น 140 ตำบล
- แผนพัฒนาฯ ระดับจังหวัด 13 จังหวัด

ภาคกรุงเทพปริมณฑลและตะวันออก

- แคนนำชุมชนมีศักยภาพ 536 คน
- ผู้มีรายได้น้อยมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง 5,700 ครัวเรือน
บ้านมั่นคง 623 ครัวเรือน/ บ้านพอเพียง 4,526 ครัวเรือน/
ที่อยู่อาศัยชั่วคราว 551 ครัวเรือน
- กองทุนสวัสดิการชุมชนมีคุณภาพ 364 กองทุน
- พื้นที่รูปธรรมสภาองค์กรชุมชนคุณภาพ 112 ตำบล
- พื้นที่รูปธรรมกลุ่มธุรกิจชุมชน 145 ตำบล
- ตำบลรูปธรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น 141 ตำบล
- แผนพัฒนาฯ ระดับจังหวัด 11 จังหวัด

ภาคใต้

- แคนนำชุมชนมีศักยภาพ (แผนบูรณาการ) 2,313 คน
- ผู้มีรายได้น้อยมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง 5,218 ครัวเรือน
บ้านมั่นคง 875 ครัวเรือน/ บ้านพอเพียง 4,326 ครัวเรือน/
ที่อยู่อาศัยชั่วคราว 17 ครัวเรือน
- กองทุนสวัสดิการชุมชนมีคุณภาพ 532 กองทุน
- พื้นที่รูปธรรมสภาองค์กรชุมชนคุณภาพ 112 ตำบล
- พื้นที่รูปธรรมกลุ่มธุรกิจชุมชน 100 ตำบล
- ตำบลรูปธรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น 140 ตำบล
- แผนพัฒนาฯ ระดับจังหวัด 14 จังหวัด

ส่วนกลางและสรุปภาพรวม

- แคนนำชุมชนมีศักยภาพ (ส่วนกลาง 1,216 คน) 11,885 คน
- ผู้มีรายได้น้อยมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง 28,930 ครัวเรือน
 - บ้านมั่นคง (ส่วนกลาง 268 ครัวเรือน) 3,752 ครัวเรือน
 - บ้านพอเพียง (ส่วนกลาง 376 ครัวเรือน) 23,601 ครัวเรือน
 - ที่อยู่อาศัยชั่วคราว (ส่วนกลาง 99 ครัวเรือน) 1,577 ครัวเรือน
- กองทุนสวัสดิการชุมชนมีคุณภาพ 2,734 กองทุน
- พื้นที่รูปธรรมสภาองค์กรชุมชนคุณภาพ 561 ตำบล
- พื้นที่รูปธรรมกลุ่มธุรกิจชุมชน 608 ตำบล
- ตำบลรูปธรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น 700 ตำบล
- แผนพัฒนาฯ ระดับจังหวัด 64 จังหวัด

หมายเหตุ : สรุปภาพรวมการพัฒนาที่อยู่อาศัยไม่รวมการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองลาดพร้าว-คลองเปรมประชากรและศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มคนไร้บ้าน

ผลการประเมินสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นการดำเนินงานใน 4 องค์ประกอบ 10 ตัวชี้วัด โดยผลประเมินทั้ง 4 องค์ประกอบ มีผลการดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมายทุกองค์ประกอบ และสรุปผลประเมินภาพรวมองค์กรอยู่ในระดับคุณภาพ

ในส่วนผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มีระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานในระดับ B ค่าคะแนน 81.26

Function Base	Agenda Base	Area Base	Innovation Base	Potential Base	สรุปผลประเมิน องค์กร	คะแนน ITA
● สูงกว่า เป้าหมาย	● สูงกว่า เป้าหมาย	ไม่กำหนด ตัวชี้วัด	● สูงกว่า เป้าหมาย	● สูงกว่า เป้าหมาย	● ระดับคุณภาพ	81.26 คะแนน (ระดับคุณธรรมฯ : B)

ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน

1. การพัฒนาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ชุมชนริมคลองลาดพร้าวคลองเปรมประชากร

1.1 มีกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ แต่ไม่สามารถก่อสร้างบ้านใหม่ได้ เนื่องจากติดบ้านเดิมของกลุ่มที่ไม่เข้าร่วม จำนวน 2,296 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 32.48 ของกลุ่มเป้าหมาย โดยกลุ่มที่ยังไม่เข้าร่วม (ไม่รู้บ้านเดิม) และเป็นอุปสรรคกับการดำเนินโครงการมีจำนวน 1,400 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 19.80 ของกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด ซึ่งกระจายตัวอยู่ในหลายชุมชน ในกรณีที่มีไม่มาก ชุมชนจะสามารถวางแผนรื้อย้ายและสร้างบ้านได้เป็นเฟส แต่ในชุมชนที่มีจำนวนมากหรือมีแกนนำหลักคัดค้านโครงการ จะไม่สามารถดำเนินโครงการได้ตามแผนงาน

1.2 การรื้อย้ายบ้านเดิมและก่อสร้างบ้านใหม่ภายในปี 2563 มีความล่าช้า เนื่องจากระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-2019 ซึ่งการปฏิบัติงานต้องชะลอจากพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ตามแผนงาน

โดยในปี 2564 ยังมีการพัฒนาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ชุมชนริมคลองลาดพร้าวและคลองเปรมประชากรอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งคลี่คลายปัญหา-ข้อติดขัดต่าง ๆ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องอาศัยกลไกทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่ในการวางแผนและดำเนินงานร่วมกัน จึงจะสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

2. ศักยภาพของขบวนองค์กรชุมชนและสภาองค์กรชุมชนในการเป็นกลไกกลางแก้ไขปัญหาและเชื่อมประสานการพัฒนาแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน ไม่เท่าทันสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหรือส่งผลกระทบต่อพื้นที่ รวมถึงการรับรู้ระบบและข้อกำหนดต่าง ๆ ที่มีการปรับเปลี่ยนและเกี่ยวข้องกับชุมชน โดยจากการสอบถามคุณภาพของสภาองค์กรชุมชน กองทุนสวัสดิการชุมชน และองค์กรผู้สินเชื่อ ยังมีองค์กรที่มีคุณภาพระดับ C และ D หรือระดับน้อย/พอใช้/ต้องปรับปรุงจำนวนมาก ซึ่งต้องดำเนินการพัฒนาและยกระดับคุณภาพในปี 2564 ต่อไป

3. การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ซึ่งผลประเมินในระดับ B ค่าคะแนน 81.26 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งในด้าน (1) การรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) คือ ผู้ปฏิบัติ พอช. (2) การรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) คือ องค์กรชุมชนที่ได้รับกระสนับสนุนโครงการและงบประมาณ และ (3) การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) บนเว็บไซต์ พอช. เนื่องจากการสื่อสาร สร้างการรับรู้และความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมายทั้งภายในและภายนอกองค์กรไม่ทั่วถึงและต่อเนื่อง มีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในเกณฑ์การประเมินทำให้การนำเสนอข้อมูลบนเว็บไซต์ พอช. ไม่ถูกต้องและครบถ้วน

ดังนั้นในปี 2564 จึงต้องนำจุดอ่อนและรายละเอียดข้อที่ได้คะแนนน้อยมาออกแบบและปรับปรุงการดำเนินงาน โดยผู้บริหารต้องให้ความสนใจต่อการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด เพื่อสนับสนุนและผลักดัน การดำเนินงานอย่างจริงจัง ถูกต้องครบถ้วนและผ่านเกณฑ์ประเมินผลในระดับที่สูงขึ้น โดยเฉพาะการสื่อสารสร้างความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมายทั้งภายในและภายนอกให้เกิดความเข้าใจและรับรู้ที่ชัดเจนและต่อเนื่องอย่างกว้างขวาง

รายงานการประเมินตนเอง
หน่วยงาน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2562 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2563

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก	เป้าหมาย				ผลการดำเนินงาน	คะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
		ค่าเป้าหมายขั้นต่ำ (50.00)	ค่าเป้าหมายมาตรฐาน (75.00)	ค่าเป้าหมายขั้นสูง (100.00)	ผ่าน/ไม่ผ่าน			
1.1. ร้อยละของกองทุนสวัสดิการชุมชนสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตให้กับชุมชน องค์ประกอบการประเมิน EFF	15	23.57 + 50 (ร้อยละ + ร้อยละ)	33.94 + 50 (ร้อยละ + ร้อยละ)	33.94 + 70 (ร้อยละ + ร้อยละ)		34.80 + 76 (ร้อยละ + ร้อยละ)	100	15
1.2. ร้อยละของตำบลรูปธรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคงและสมดุล องค์ประกอบการประเมิน EFF	10	7.62 (ร้อยละ)	8.83 (ร้อยละ)	10.03 (ร้อยละ)		10.29 (ร้อยละ)	100	10
1.3. ร้อยละของสภาองค์กรชุมชนที่มีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนท้องถิ่น องค์ประกอบการประเมิน EFF	10		5.35 (ร้อยละ)	7.11 (ร้อยละ)		7.21 (ร้อยละ)	100	10
2.1. จำนวนครัวเรือนผู้มรายได้น้อยในเมืองและชนบทมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น องค์ประกอบการประเมิน STG	15	18,138 (ครัวเรือน)	25,076 (ครัวเรือน)	32,014 (ครัวเรือน)		27,353 (ครัวเรือน)	83.2	12.48
3.1. ร้อยละค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การมหาชน องค์ประกอบการประเมิน PERF	5		1 (ผลผลิต)	2 (ผลผลิต)		2 (ผลผลิต)	100	5

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก	เป้าหมาย				ผลการดำเนินงาน	คะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
		ค่าเป้าหมายขั้นต่ำ (50.00)	ค่าเป้าหมายมาตรฐาน (75.00)	ค่าเป้าหมายขั้นสูง (100.00)	ผ่าน/ไม่ผ่าน			
3.2. ประสิทธิภาพในการบริหารงานและนวัตกรรมบริการขององค์การมหาชน องค์ประกอบการประเมิน PERF	20						100	20
3.2.1. ร้อยละของต้นทุนในการจ่ายเงินสนับสนุนให้กับขบวนองค์กรชุมชนผ่านระบบออนไลน์	10	30 (ร้อยละ)	50 (ร้อยละ)	70 (ร้อยละ)		87 (ร้อยละ)	100	10
3.2.2. ระดับความสำเร็จของระบบติดตามและรายงานผลโครงการสนับสนุนการพัฒนาขบวนองค์กรชุมชน	10	1 (ผลผลิต)	2 (ผลผลิต)	3 (ผลผลิต)		3 (ผลผลิต)	100	10
4.1 การเผยแพร่สารสนเทศผ่าน web portal องค์ประกอบการประเมิน PR	5	1 (ผลผลิต)	2 (ผลผลิต)	3 (ผลผลิต)		3 (ผลผลิต)	100	5
4.2. ร้อยละความพึงพอใจในการให้บริการขององค์การมหาชน องค์ประกอบการประเมิน PR	5	มากกว่าเท่ากับ 50 และ น้อยกว่าเท่ากับ 75 + 1 (ร้อยละ + ผลผลิต)	มากกว่าเท่ากับ 75 และ น้อยกว่าเท่ากับ 90 + 1 (ร้อยละ + ผลผลิต)	90 + 1 (ร้อยละ + ผลผลิต)		100 + 1 (ร้อยละ + ผลผลิต)	100	5
5.1. ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนาบุคลากรควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการขององค์การมหาชน องค์ประกอบการประเมิน POC	15				9 (ผ่าน)	9 (ผ่าน)	100	15

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก	เป้าหมาย				ผลการดำเนินงาน	คะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
		ค่าเป้าหมายขั้นต่ำ (50.00)	ค่าเป้าหมายมาตรฐาน (75.00)	ค่าเป้าหมายขั้นสูง (100.00)	ผ่าน/ไม่ผ่าน			

สรุปรายงาน ณ 30 ตุลาคม 2563

ตัวย่อ	องค์ประกอบการประเมิน
EFF	ประสิทธิผล
STG	การผลักดันยุทธศาสตร์ของประเทศ
PERF	ประสิทธิภาพ
PR	การตอบสนองต่อประชาชน
POC	การควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน เป็นองค์การมหาชน จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ซึ่งประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2543 โดยการรวมสองหน่วยงาน คือ สำนักงานกองทุนพัฒนาชนบท และสำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง สถาบันฯ เริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2543 ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีนโยบายว่าด้วยการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยมีวิสัยทัศน์และพันธกิจ ดังนี้

1.1 วิสัยทัศน์ระยะ 3 ปี และ 20 ปี

จากการระดมความเห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง มีความเห็นไปในทิศทางร่วมกันว่า ควรจะต้องมีการพัฒนาให้ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งสามารถจัดการตนเองได้ ทั้งนี้ ความเข้มแข็งสามารถจัดการตนเองได้ของชุมชนท้องถิ่นในอนาคต ควรจะมีพื้นฐานจากคนในชุมชนท้องถิ่นที่แสดงบทบาทเป็นพลเมืองผู้ตื่นรู้ใส่ใจสังคม มีการรวมตัวกันตามพื้นที่ในประเด็นต่างๆ เป็นองค์กรชุมชนที่มีภาวะผู้นำที่สอดประสานส่งต่อกันในทุกระดับ **องค์กรชุมชนจะเป็นฐานของชุมชนท้องถิ่นและเป็นองคาคพยพทีสำคัญที่จะเอื้อให้ชุมชนท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดี**

การมีขบวนองค์กรชุมชนที่เข้มแข็ง เป็นเอกภาพและมีธรรมาภิบาล เป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง

ดังนั้น จึงต้องมีกลไก เครือข่ายและการบริหารจัดการขบวนองค์กรชุมชนที่ดี รวมทั้งการเชื่อมประสาน ถักทอและผนึกพลังกับภาคีเครือข่ายจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคการศึกษา ภาคประชาสังคม ภาคสื่อสารมวลชน ฯลฯ ในการหนุนเสริมความเข้มแข็งของขบวนองค์กรชุมชน รวมทั้งผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างและนโยบายเพื่อบรรลุเป้าหมายสู่ชุมชนท้องถิ่นที่เข้มแข็งสามารถจัดการตนเองได้ในอนาคต

วิสัยทัศน์

ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565)

ชุมชนท้องถิ่น

มีความเข้มแข็งสู่การจัดการตนเอง

วิสัยทัศน์

ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

ชุมชนท้องถิ่น

มีความเข้มแข็งเต็มพื้นที่ประเทศไทย

การขับเคลื่อนให้ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง เป็นจุดมุ่งหมายสำคัญขององค์กรที่ต้องการให้บรรลุในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และกรอบเป้าหมายการพัฒนา อันได้แก่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

1.2 พันธกิจ

1

สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การเพิ่มรายได้ การพัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชนทั้งในเมืองและชนบท โดยยึดหลักการพัฒนาแบบองค์รวมหรือบูรณาการ และหลักการพัฒนาที่สมาชิกมีส่วนร่วมเป็นแนวทางสำคัญ ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคม

2

สนับสนุนและให้การช่วยเหลือทางการเงินแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน

3

สนับสนุนและให้การช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน ตลอดจนประสานงานการสนับสนุนและการให้การช่วยเหลือดังกล่าวจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

4

ส่งเสริมและสนับสนุนและสร้างความร่วมมือขององค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

2

แผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) และนโยบายเพื่อการพัฒนาขบวนการองค์กรชุมชน

2.1 แผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) เป็นการทบทวนจากยุทธศาสตร์การดำเนินงาน พ.ศ. 2560 – 2564 โดยมีการประเมินสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่จะส่งผลต่อการดำเนินงานและการพัฒนาของขบวนการองค์กรชุมชน ยุทธศาสตร์และกรอบเป้าหมายการพัฒนาในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเด็นงานพัฒนาต่าง ๆ ของขบวนการองค์กรชุมชน และการประชุมเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำแผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) และแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563” เมื่อวันที่ 21 – 23 กรกฎาคม 2562 เพื่อเป็นทิศทางสำคัญในการถ่ายทอดสู่แผนปฏิบัติการประจำปีของสถาบันฯ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนให้บรรลุผลตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “*ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งสู่การจัดการตนเอง*” ซึ่งมีประเด็นการพัฒนา 4 เรื่อง คือ

แผนปฏิบัติการระยะ 3 ปี พ.ศ. 2563 – 2565 ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

วิสัยทัศน์ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

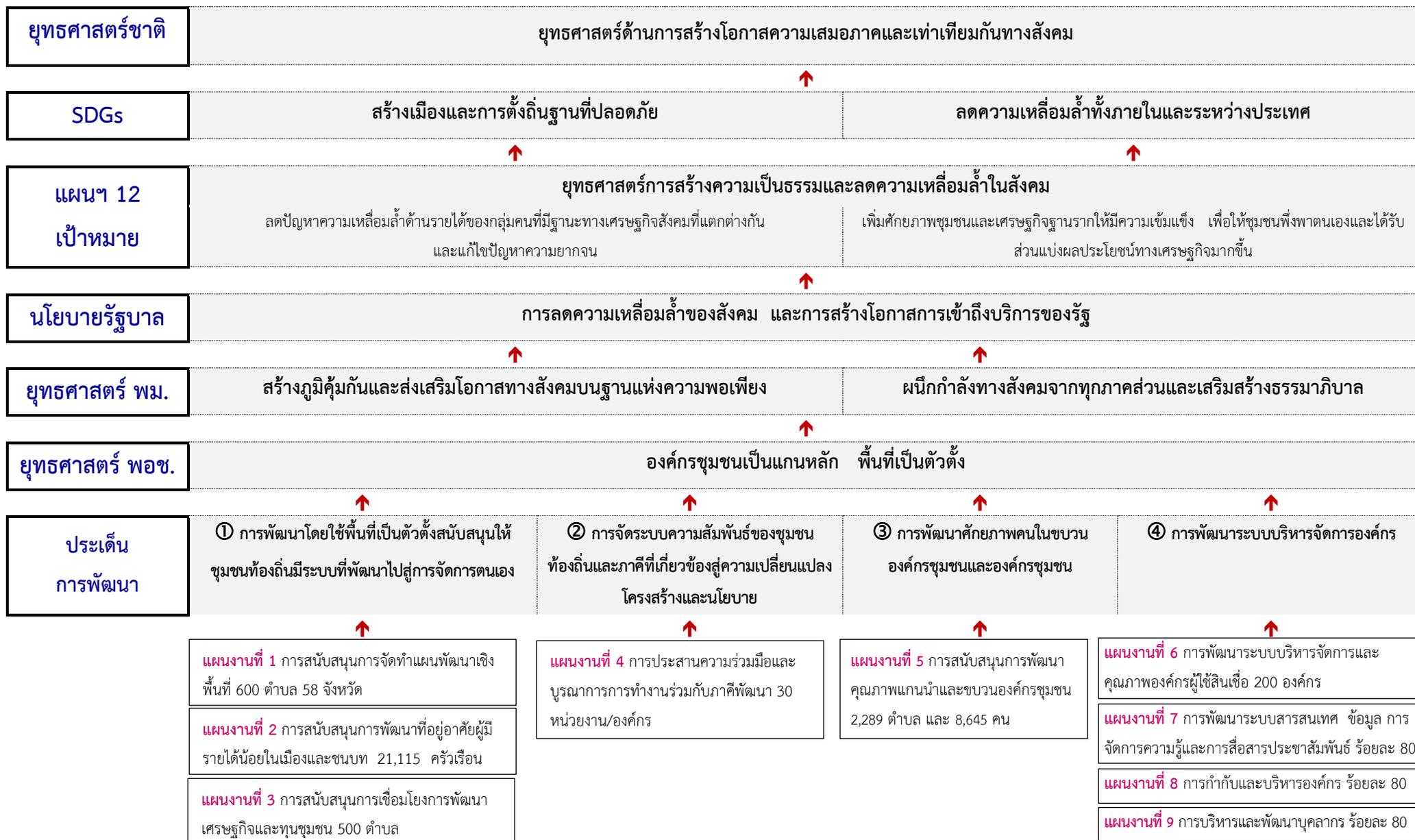
“ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งเต็มพื้นที่ประเทศไทย”

วิสัยทัศน์ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565)

“ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งสู่การจัดการตนเอง”

ประเด็นการพัฒนา	<p>① การพัฒนาโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง สนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นมีระบบที่พัฒนาไปสู่การจัดการตนเอง</p>	<p>② การจัดระบบความสัมพันธ์ของชุมชนท้องถิ่นและภาคีที่เกี่ยวข้องสู่ความเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและนโยบาย</p>	<p>③ การพัฒนาศักยภาพคนในขบวนองค์กรชุมชนและองค์กรชุมชน</p>	<p>④ การพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กร</p>
เป้าหมาย	<p>ขบวนชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถจัดการตนเองบนพื้นฐานทุนชุมชนท้องถิ่นได้อย่างสมดุล</p> <p>ชุมชนผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบทมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถพึ่งตนเองได้</p>	<p>ภาคีความร่วมมือสนับสนุนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง</p>	<p>ผู้นำชุมชนมีศักยภาพและสัมพันธภาพที่ดี เป็นพลเมืองตื่นรู้ใส่ใจสังคมสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนผ่านสู่การเป็นประเทศไทยยุคใหม่ตามแนวทางชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง</p> <p>องค์กรชุมชนสามารถบริหารจัดการตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล</p>	<p>ระบบบริหารจัดการขององค์กรมีความพร้อมสามารถรองรับและสนับสนุนงานขององค์กรและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>บุคลากรมีความรู้ ความสามารถปฏิบัติงานอย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ</p>
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> • ตำบลจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง 6,000 ตำบล • ตำบลสามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม ร้อยละ 40 • ครครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบทมีความมั่นคงในการอยู่อาศัย 211,482 ครัวเรือน 	<p>ความร่วมมือกับภาคีพัฒนาในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น 90 หน่วยงาน/องค์กร</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ผู้นำที่เข้าสู่กระบวนการพัฒนาและได้รับการพัฒนาศักยภาพ 30,000 คน • สภาองค์กรชุมชนสามารถดำเนินงานตามภารกิจ 6,680 ตำบล และมีคุณภาพในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ร้อยละ 30 • ตำบลมีการจัดสวัสดิการพื้นฐานให้กับสมาชิกในชุมชน 6,700 ตำบล • กองทุนสวัสดิการชุมชนมีคุณภาพในการจัดสวัสดิการชุมชน ร้อยละ 35 	<ul style="list-style-type: none"> • ระดับความสำเร็จในการกำกับดูแลและพัฒนาองค์กร ร้อยละ 80 • ความพึงพอใจของผู้รับบริการ ร้อยละ 80 • องค์กรผู้ใช้สินเชื่อได้รับการพัฒนาคุณภาพ ร้อยละ 70 • บุคลากรใน พอช. ได้รับการพัฒนาศักยภาพ ร้อยละ 95
แนวทางการพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> • สนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาพื้นที่ในทุก ระดับ • ยกระดับพื้นที่ปฏิบัติการสู่พื้นที่รูปธรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น • พัฒนาความมั่นคงในที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบท • พัฒนาตัวชี้วัดชุมชนเข้มแข็งและประเมินความเข้มแข็ง 	<ul style="list-style-type: none"> • พัฒนากลไกความร่วมมือ • สร้างพื้นที่รูปธรรมความร่วมมือ 	<ul style="list-style-type: none"> • พัฒนาคนในชุมชนท้องถิ่นให้มีคุณภาพและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง • สร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงในชุมชน • ยกระดับคุณภาพขององค์กรชุมชนและขบวนองค์กรชุมชน (สภาองค์กรชุมชน และสวัสดิการชุมชน) 	<ul style="list-style-type: none"> • ยกระดับการใช้ข้อมูลสารสนเทศสู่องค์ความรู้เพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและการสื่อสารเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง • บริหารจัดการองค์กรสุจริตธรรมาภิบาล • บริหารการเงินและสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพ

การเชื่อมโยงทิศทาง นโยบาย แผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานของสถาบันฯ กับแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

2.2 นโยบายเพื่อการพัฒนาขบวนองค์กรชุมชน พ.ศ. 2561 - 2563

นโยบายคณะกรรมการสถาบันฯ เพื่อการพัฒนาขบวนองค์กรชุมชนได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างคณะกรรมการสถาบันฯ ผู้แทนขบวนองค์กรชุมชน ภาคประชาสังคม ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ มีการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาค โดยคณะกรรมการสถาบันฯ มีมติเห็นชอบนโยบายเพื่อการพัฒนาขบวนองค์กรชุมชน พ.ศ. 2561 – 2563 ใน 7 ประเด็นสำคัญ ดังนี้

- 1** การพัฒนาพื้นที่รูปธรรมเชิงคุณภาพในประเด็นงานต่างๆ และพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเองทั้งระดับชุมชน ตำบล/เมือง และจังหวัด
 - 1.1 สนับสนุนการพัฒนาและยกระดับพื้นที่ปฏิบัติการเป็นพื้นที่รูปธรรมเชิงคุณภาพ
 - 1.2 สนับสนุนการพัฒนาแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเชื่อมโยงสู่ยุทธศาสตร์จังหวัด ครอบคลุมทุกมิติทั้งด้านการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

- 2** การเชื่อมโยงและพัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานราก โดยการใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง : สนับสนุนการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและทุนชุมชนฐานรากบนวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

- 3** การเชื่อมโยงและขับเคลื่อนงานร่วมกับหน่วยงานภาคีพัฒนาเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงทั้งระดับพื้นที่และระดับนโยบาย
 - 3.1 พัฒนากลไกความร่วมมือในระดับพื้นที่และระดับนโยบาย
 - 3.2 ผนึกพลังเครือข่ายขบวนองค์กรชุมชนในพื้นที่ เชื่อมโยงกลไกและขบวนองค์กรชุมชนในทุกระดับ

- 4** การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเชื่อมโยงระหว่างขบวนองค์กรชุมชนไทยและขบวนองค์กรชุมชนในประเทศอาเซียน : เป็นการพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนท้องถิ่นภายในประเทศและระหว่างกลุ่มประเทศอาเซียน

- 5** การพัฒนาผู้นำองค์กรชุมชนและขบวนองค์กรชุมชนเพื่อขับเคลื่อนชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเองร่วมกับหน่วยงานภาคี
 - 5.1 สร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงในชุมชน
 - 5.2 ยกระดับคุณภาพองค์กรชุมชน ขบวนองค์กรชุมชน และสภาองค์กรชุมชน เป็นกลไกกลางในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนงานในทุกระดับพื้นที่อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

- 6** การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้วยการกระจายอำนาจไปยังภาคและชุมชน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนการทำงานในทุกระบบ : โดยพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการองค์กรและการสนับสนุนการพัฒนาขบวนองค์กรชุมชนให้มีความคล่องตัว รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐาน

- 7** การส่งเสริมการบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาลของพอช.และขบวนองค์กรชุมชน : มุ่งเน้นการวางรากฐานการพัฒนาให้เติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนในระยะยาว ทั้งในส่วนขององค์กร พอช. และขบวนองค์กรชุมชนในทุกระดับ

การดำเนินงานของสถาบันฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ดำเนินงานภายใต้ประเด็นการพัฒนา 4 เรื่อง ประกอบด้วย

- 1) การพัฒนาโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง สนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นมีระบบที่พัฒนาไปสู่การจัดการตนเอง
- 2) การจัดระบบความสัมพันธ์ของชุมชนท้องถิ่นและภาคีที่เกี่ยวข้องสู่ความเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและนโยบาย
- 3) การพัฒนาศักยภาพคนในขบวนองค์กรชุมชนและองค์กรชุมชน
- 4) การพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กร

โดยมีสาระสำคัญครอบคลุมงานตามภารกิจหลักขององค์กร งานตามนโยบายรัฐบาล การประเมินองค์การมหาชน และสถานะการเงินของสถาบันฯ

1	งานตามภารกิจหลักและนโยบายการพัฒนาองค์กรชุมชน
2	งานตามนโยบายรัฐบาล
3	การดำเนินการสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19
4	ผลการประเมินองค์การมหาชนและการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ
5	รายงานสถานะการเงิน

3.1

งานตามภารกิจหลักและนโยบายการพัฒนาขบวนองค์กรชุมชน

เป็นการดำเนินงานตามภารกิจหลักขององค์กรและนโยบายของคณะกรรมการสถาบันฯ ในการสนับสนุนและพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน ดังนี้

ประเด็นการพัฒนา

การพัฒนาโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง สนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นมีระบบที่พัฒนาไปสู่การจัดการตนเอง

1

การสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเชิงพื้นที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน สนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นที่ครอบคลุมทุกมิติทั้งด้านการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และทรัพยากรสิ่งแวดล้อม เพื่อให้คนในชุมชนได้กำหนดและเห็นเป้าหมายการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นร่วมกัน โดยใช้แผนเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนงานพัฒนาที่จะทำให้ชุมชนท้องถิ่นมีความมั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดี พร้อมทั้งรักษาเอกลักษณ์และปรับใช้ภูมิปัญญาของชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมในการจัดการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนอย่างมีส่วนร่วมและเป็นพื้นฐานสำคัญในการฟื้นฟูและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่ความสมดุลและยั่งยืน

1.1 ตำบลรูปธรรมแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง โดยแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบลของแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันตามสภาพปัญหา ความต้องการ บริบทของชุมชน การจัดการความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน รวมถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลต่อการดำเนินงานในระดับพื้นที่ ซึ่งได้การปรับแผนในการช่วยเหลือ บรรเทาความเดือดร้อนพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน ก่อให้เกิดการพัฒนาและยกระดับพื้นที่ปฏิบัติการเป็นพื้นที่รูปธรรมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การจัดการตนเองในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 700 ตำบลใน 77 จังหวัด ซึ่งสามารถดำเนินการได้สูงกว่าเป้าหมายคิดเป็นร้อยละ 116.67 ของเป้าหมาย (600 ตำบล) โดยมีการวิเคราะห์ศักยภาพตำบล เพื่อจัดทำแผนพัฒนาชุมชนร่วมกันในชุมชนระยะ 4 – 5 ปี ที่ครอบคลุมมิติต่างๆ ทั้งด้านการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การช่วยเหลือ/ บรรเทาความเดือดร้อนในชุมชน จากการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และสามารถเชื่อมโยงแผนพัฒนาชุมชนกับหน่วยงานต่างๆ สู่การบรรจุเป็นแผนของหน่วยงาน เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล การศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานพัฒนาชุมชน อพม. รพ.สต. สสส. เป็นต้น รวมถึงชุมชนได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากหน่วยงาน เช่น งบประมาณ การพัฒนาอาชีพ สถานที่ บุคลากร การพัฒนาคน การถอดบทเรียนชุมชน การพัฒนาคุณภาพชีวิตในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นต้น ก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชน

ท้องถิ่นร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม โดยชุมชนเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนงานพัฒนา รวมทั้งเป็นกลไกสำคัญในการบรรเทาปัญหาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นมีความมั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาและจัดการตนเองได้อย่างเป็นระบบ

นอกจากนี้ เกิดการยกระดับพื้นที่รูปธรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นประเด็นต่างๆ สู่การพัฒนา “ชุดความรู้นวัตกรรมชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง” เพื่อเป็นเครื่องมือประชาสัมพันธ์และสื่อสารสาธารณะ อันเป็นการสะท้อนความเข้มแข็งในการจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น เช่น นวัตกรรมธนาคารต้นไม้แห่งแรกของประเทศไทยในพื้นที่ตำบลปากทรง อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ตามแนวคิดในการปลูกต้นไม้เพื่อเป็นแนวป้องกันพายุ และทดแทนต้นไม้ที่ล้มตายจากภัยธรรมชาติ สู่การปลูกต้นไม้เพื่อสร้างสินทรัพย์ในการชำระหนี้สินและค้ำประกันเงินกู้ ผ่านการจัดตั้ง “ธนาคารต้นไม้” และการขยายผลในพื้นที่อื่นทั่วประเทศกว่า 3,000 สาขา รวมไปถึงผลักดันแนวคิดในระดับนโยบายร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถประกาศเป็นวาระแห่งชาติว่าด้วย “การปลูกต้นไม้ใช้หนี้” ในสมัยรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ปัจจุบันเกิดการปลูกไม้เศรษฐกิจที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นทุกวัน และขยายแนวคิดไปสู่การปลูกต้นไม้เพื่อเก็บไว้ขายเป็นเงินบำนาญผู้สูงอายุในอนาคต ก่อให้เกิดการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน โดยการบริหารจัดการของชุมชนที่เชื่อมโยงมิติทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน

ภาค	จำนวนจังหวัด	จำนวนตำบลที่มีแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
เหนือ	17	140
อีสาน	20	139
ใต้	14	140
กลางและตะวันตก	13	140
กทม.ปริมณฑลและตะวันออก	13	141
รวม	77	700

ตัวอย่างตำบลรูปธรรมแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง

เทศบาลตำบลสันกำแพง อ.สันกำแพง จ.เชียงใหม่

▶ **แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของภาคประชาชน :** แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 5 ปี (2563- 2565) ใน 3 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านสังคม การอบรมให้ความรู้ และศึกษาดูงานแก่ คณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน สสำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อนและได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด การพัฒนาศักยภาพ ผู้นำสภาฯและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการเฝ้าระวังโรคโควิด 19
- 2) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมการรณรงค์ป้องกันและแก้ไข ปัญหามลพิษหมอกควัน pm2.5 และ
- 3) ด้านเศรษฐกิจและทุน พัฒนาศูนย์จำหน่าย ผลิตภัณฑ์ชุมชน จัดตั้งร้านค้าชุมชน ตลาดนัด ชุมชน โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อ วางแผนการดำเนินงานโครงการเกษตรอินทรีย์ วิถีพอเพียง

▶ **ชุมชนท้องถิ่นได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน/ภาคีความร่วมมือ :**

เทศบาลตำบลสันกำแพง สนับสนุนงบประมาณพัฒนาศูนย์จำหน่าย ผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน 360,000 บาท และโครงการจัดตั้งร้านค้าชุมชน ตลาดนัด ชุมชน โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ การจัด กิจกรรมถนนคนเดิน “สันกำแพงสานศิลป์ ถิ่นหัตถกรรม” จำนวน 500,000 บาท รวมงบประมาณ 860,000 บาท

ตำบลบางพระหลวง อ.เมือง จ.นครสวรรค์

▶ **แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของภาคประชาชน :** แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับตำบล ระยะ 5 ปี (2563 - 2567) ใน 3 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านสังคม แผนงานบ้านพอเพียงชนบท
- 2) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาการปรับปรุงภูมิทัศน์ การจัดการผักตบชวาและการอนุรักษ์พันธุ์ปลา
- 3) ด้านเศรษฐกิจและทุน การพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว การบริหารการจัดการท่องเที่ยว

▶ **ชุมชนท้องถิ่นได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน/ภาคีความร่วมมือ :**

ได้รับการบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น (2561-2565) ของ อบต.บางพระหลวงยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยว แผนงานบริหารงานทั่วไป โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวตำบลบางพระหลวง จำนวน 500,000 บาท โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในตำบล จำนวน 500,000 บาท และโครงการสร้างคุณค่าและพัฒนาหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยวของท้องถิ่น จำนวน 500,000 บาท รวมงบประมาณ 1,000,000 บาท

ตำบลนาด้วง
อ.นาด้วง จ.เลย

▶ **แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของภาคประชาชน :**

- 1) พัฒนาเศรษฐกิจในชุมชนให้พึ่งตัวเองได้
- 2) เพิ่มรายได้จากการทำเกษตรอินทรีย์ และการปลูกพืชหมุนเวียน
- 3) สร้างความสัมพันธ์ให้กับผู้ซื้อและผู้ขายในชุมชน เพื่อกระตุ้นการค้าภายในชุมชนมากขึ้นและสนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจขนาดเล็กในชุมชนให้มีการพัฒนาต่อยอดต่อไป
- 4) สร้างมูลค่าเพิ่มจากกากกาแฟ เช่น ถูขนาดบักลิน ปูยบำรุงดอกไม้ ชัดผิวขัดตัว

▶ **ชุมชนท้องถิ่นได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน/ภาคีความร่วมมือ :** ได้รับการบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ได้รับการสนับสนุนภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ และรายได้ จำนวน 3 โครงการ ดังนี้ (1) โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและผู้นำชุมชนให้เป็น Smart farmer จำนวน 25,000 บาท (2) โครงการสนับสนุนและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ OTOP/ สินค้าแปรรูปทางการเกษตร จำนวน 100,000 บาท (3) โครงการแปลงสาธิตเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 100,000 บาท รวมงบประมาณ 225,000 บาท

▶ **แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของภาคประชาชน :**

- 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ขยะอินทรีย์เป็นวัสดุในการทำปุ๋ย
- 2) จัดให้มีศูนย์จำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์ของตำบล
- 3) สร้างความปลอดภัยและพัฒนาคุณภาพชีวิตจากโรคระบาด (โควิด-19)

▶ **ชุมชนท้องถิ่นได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน/ภาคีความร่วมมือ :**

- 1) ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง จัดฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องการปลูกข้าวสังข์หยดอินทรีย์ ให้แก่กลุ่มเกษตรกรทำนา หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 13
- 2) สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดพัทลุง จัดอบรมสาธิตการทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพให้แก่กลุ่มเกษตรกร หมู่ที่ 5, 11 และหมู่ที่ 13
- 3) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุง จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการเพิ่มมูลค่าผลผลิตจากข้าวสังข์หยด ให้แก่เกษตรกรทำนา หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 13
- 4) องค์การบริหารส่วนตำบลควนมะพร้าว จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อบรม/สาธิตการทำเกษตรแบบผสมผสาน ให้แก่ตัวแทนหมู่บ้าน ผู้นำชุมชนของตำบลควนมะพร้าว
- 5) วัดบ้านสวน ตำบลควนมะพร้าว จัดทำโครงการตู้ปันสุขให้แก่ประชาชนทั่วไป
- 6) วัดประดู่ทอง ตำบลควนมะพร้าว จัดทำแปลงสาธิตการปลูกพืชผัก การเพาะเห็ด ผลผลิตที่ได้นำมาสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันแก่นักเรียน และแจกจ่ายให้บุคคลทั่วไป

ควนมะพร้าว
อ.เมือง จ.พัทลุง

ตำบลพุด่าง
อ. พระพุทธบาท
จ. สระบุรี

▶ **แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของภาคประชาชน :**

- 1) จัดกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
- 2) ประชาสัมพันธ์และอบรมให้ความรู้ปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน
- 3) ส่งเสริมอาชีพ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

▶ **ชุมชนท้องถิ่นได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน/ภาคีความร่วมมือ :**

เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2561-2565) องค์การบริหารส่วนตำบลพุด่าง ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด จำนวน 35,000 บาท ยุทธศาสตร์การพัฒนาบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการประชาสัมพันธ์และอบรมให้ความรู้ปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน จำนวน 200,000 บาท รวมงบประมาณ 235,000 บาท

▶ **แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของภาคประชาชน :** แผนพัฒนาท้องถิ่น (ปี 2563-2566) 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการปลูกต้นไม้พื้นพระบนิเวศ ปลูกจิตสำนึกในการช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- 2) ด้านแก้ปัญหการอยู่ร่วมกันของช้างและคน จัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือเยียวยาคนทำงานด้านเฝ้าระวังช้างป่า และประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ จัดหาแหล่งอาหารให้ช้าง
- 3) ด้านปัญหาผู้มีรายได้น้อย จัดอบรมฝึกอาชีพให้คนในชุมชน
- 4) ด้านวัฒนธรรม สืบสานประเพณีทำบุญป่า บุญเดือน 3 ที่เชื่อมโยงการอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่น

▶ **ชุมชนท้องถิ่นได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน/ภาคีความร่วมมือ :**

- 1) สำนักงานส่งเสริมการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สนับสนุนงบประมาณจำนวน 100,000 บาท ในการบริหารจัดการขยะ
- 2) เทศบาลตำบลพุด่าง จัดพื้นที่ร้านค้าชุมชนให้คนในชุมชนนำสินค้าไปวางจำหน่าย และสนับสนุนวิทยากรในการจัดฝึกอบรมอาชีพ การทำเสียมัดย้อม
- 3) สำนักงานเศรษฐกิจดิจิทัล (Depa) จัดอบรมวิธีการใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชัน ‘ I lert u ’ เตือนภัยช้างป่าช่วยเฝ้าระวังเตือนภัย ได้ทำการติดตั้งระบบ พร้อมทั้งอบรมวิธีการใช้งาน การแจ้งเหตุ และการวิเคราะห์ข้อมูล

เทศบาลตำบลพุด่าง
อ.แก่งหางแมว
จ.จันทบุรี

ตัวอย่างตำบลรูปธรรมในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง

ชุมชนเขตนบุรี กรุงเทพมหานคร

สภาองค์กรชุมชนเขตนบุรี เป็นเวทีกลางในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นแก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สวัสดิการ โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพภายใต้สถานการณ์ฉุกเฉินจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยสภาองค์กรชุมชนเขตนบุรีประสานกับกลุ่ม

องค์กร และประชาชนในชุมชน 6 ชุมชน จัดทำข้อมูล กำหนดมาตรการ สร้างกติการ่วมกันในการเฝ้าระวังและต่อสู้ป้องกันการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 (COVID-19) ประกาศ ธรรมนูญสุขภาพชุมชนคนธนบุรี (เริ่มประกาศใช้เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2563) เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) รวมทั้งประสานการทำงานร่วมกับหน่วยงานสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานเขตนบุรี ศูนย์บริการสาธารณสุข 36 บุคคโล และสถานีนครบาลสำเหร่ ผ่านโครงการ “รวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด - 19” และร่วมกับสถานีโทรทัศน์ Thai BPS จัดอบรมนักสื่อสารชุมชนสู้ภัยโควิดสื่อสารแรงบันดาลใจของชุมชนสู้ภัยโควิด 19 จากกระยะวิกฤต สู่ระยะฟื้นฟูคุณภาพชีวิต เมื่อวันที่ 25-27 มิถุนายน 2563 ทำให้ประชาชนในชุมชนได้รับความรู้ ชุมชนมีแผนสามารถดูแลป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดขึ้นในชุมชน พร้อมทั้งช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน

ตัวอย่างตำบลรูปธรรมในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเอง

สภาองค์กรชุมชนตำบลกำแพงนง จังหวัดระนอง
เดินทางรูปธรรม “กำแพงนงโมเดล” ปรับแผนงานเพื่อ
รองรับการแก้ไขปัญหาโควิด - 19 ระดับชุมชนแบบ
บูรณาการ

ชาวตำบลกำแพงนง อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัด
ระนอง ตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบการระบาดของ
เชื้อไวรัส โควิด 2019 ที่จะเกิดขึ้นกับชุมชน จึงร่วมกับ
ภาคีต่างๆ ได้แก่ สภาองค์กรชุมชน หน่วยงานฝ่าย
ปกครอง สาธารณสุข ผู้นำท้องที่ ผู้บริหารท้องถิ่น
เครือข่ายจัดการภัยพิบัติระดับจังหวัด ฯลฯ บูรณาการ
แผนงานร่วมกัน โดยสภาองค์กรชุมชนตำบลกำแพงนง
เก็บฐานข้อมูลการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนทุก
มิติ ในรูปแบบ ฐานข้อมูลของคนในบ้าน เพื่อเป็น

ฐานข้อมูลในการวางแผนแก้ไขปัญหและรับมือกับสถานการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อให้ครัวเรือนที่มีปัญหา
เรื่องที่อยู่อาศัยในชุมชนและผลกระทบด้านอาชีพรายได้จากโรคระบาด ได้มีที่อยู่อาศัยที่ดีขึ้น 2) เพื่อให้สภา
องค์กรชุมชนตำบลกำแพงนงได้ดูแลและช่วยเหลือซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัยของผู้เดือดร้อนในชุมชน และ 3) เพื่อ

ส่งเสริมให้คนในชุมชนได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยเฉพาะในมิติด้านความปลอดภัยในสุขภาพครัวเรือน และปากท้อง
การจัดตั้ง **ศูนย์ปฏิบัติการเฝ้าระวังการระบาดไวรัส โควิด-19 ตำบลกำแพงนง** ภายใต้มติของสภาองค์กร
ชุมชนตำบล ทำหน้าที่เป็นศูนย์อำนวยการวางแผน ติดตาม การเฝ้าระวังการระบาด จัดทำแผนปฏิบัติการ ใช้สื่อ
ประชาสัมพันธ์รณรงค์เพื่อให้เกิดการตระหนักและเข้าใจ เช่น ใช้เสียงตามสาย สื่อแผ่นพับ การสื่อสารผ่านสื่อโซ
เชียล Facebook และ Line จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ การแจกจ่ายเจลล้างมือ หน้ากากอนามัย และ
ประเมินสถานการณ์โดยใช้เครื่องมือกระบวนการที่ทำงานภายใต้การทำให้ชาวบ้านจัดการตนเองได้ โดยการ
ดำเนินงานดังกล่าว สภาองค์กรชุมชนตำบลกำแพงนง ได้บูรณาการแผนกับสำนักงานเทศบาลตำบลกำแพงนง ดังนี้

1. แผนงานด้านสาธารณสุข ของสภาองค์กรชุมชนตำบลกำแพงนง สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา
ของเทศบาลตำบลกำแพงนง ที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต ภายใต้**โครงการ
ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านสาธารณสุข** โดยได้รับการสนับสนุนกิจกรรมด้านสาธารณสุขร่วมกับสภาองค์กร
ชุมชน ตามแผนกิจกรรมป้องกันปัญหาโควิด 19 งบประมาณปี 2563 จำนวน 50,000 บาท

2. แผนงานด้านสังคม ของสภาองค์กรชุมชนตำบลกำแพงนง สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของ
เทศบาลตำบลกำแพงนง ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการจัดระเบียบชุมชน ภายใต้**โครงการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชน (กำ
แพงนงโมเดล)** ซึ่งเป็นแผนงานการบูรณาการทุกมิติ ภายใต้ความร่วมมือของชุมชนและหน่วยงานในระดับตำบลทุก
หน่วยงาน สนับสนุนกิจกรรมด้านการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ร่วมกับสภาองค์กรชุมชน ตามแผนกิจกรรม
ป้องกันปัญหาโควิด 19 และแผนการฟื้นฟูผ่านฐานข้อมูลด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัย งบประมาณปี 2563 จำนวน
50,000 บาท

1.2 แผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด เป็นการสนับสนุนกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นภาคชุมชนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต บริบทของพื้นที่ สภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนใน 64 จังหวัด โดยเกิดกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างขบวนองค์กรชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่ สามารถเชื่อมโยงและบรรจุเป็นแผนพัฒนาของหน่วยงานท้องถิ่น/หน่วยงานภาครัฐ รวมถึงได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ และงบประมาณในการดำเนินงาน เป็นการเชื่อมโยงและเกิดแผนการดำเนินงานใน 2 ลักษณะ คือ

- จังหวัดที่มีการเชื่อมโยงปี 2562 และมีผลการดำเนินงานต่อเนื่องในปี 2563 จำนวน 32 จังหวัด
- จังหวัดที่มีการเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563 จำนวน 32 จังหวัด

ภาค	จำนวนจังหวัด	จังหวัดที่มีการเชื่อมโยงปี 2562 และมีผลการดำเนินงานต่อเนื่อง	จังหวัดที่มีการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563
● เหนือ	17	10 จังหวัด ได้แก่ น่าน อุทัยธานี สุโขทัย เชียงราย ตาก พะเยา พิชณุโลก เพชรบูรณ์ ลำปาง แพร่	7 จังหวัด ได้แก่ อุตรดิตถ์ พิจิตร กำแพงเพชร แม่ฮ่องสอน นครสวรรค์ เชียงใหม่ ลำพูน
● ตะวันออกเฉียงเหนือ	9	-	9 จังหวัด ได้แก่ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี อุตรดิตถ์ ศรีสะเกษ กาฬสินธุ์ มหาสารคาม หนองบัวลำภู ขอนแก่น ชัยภูมิ
● ใต้	14	8 จังหวัด ได้แก่ ระนอง ภูเก็ต กระบี่ ปัตตานี สตูล นราธิวาส พัทลุง ยะลา	6 จังหวัด ได้แก่ พังงา นครศรีธรรมราช ตรัง สงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี
● กลางและตะวันตก	13	7 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี สมุทรสงคราม ลพบุรี ชัยนาท ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี สระบุรี	6 จังหวัด ได้แก่ สมุทรสาคร สิงห์บุรี อ่างทอง สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี
● กรุงเทพฯ ปริมณฑล และตะวันออก	11	7 จังหวัด ได้แก่ ปราจีนบุรี สระแก้ว กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี ระยอง ฉะเชิงเทรา ตราด	4 จังหวัด ได้แก่ สมุทรปราการ นครปฐม ชลบุรี จันทบุรี
รวมทั้งสิ้น	64	32 จังหวัด	32 จังหวัด

1.2.1 จังหวัดที่มีการเชื่อมโยงปี 2562 และมีผลการดำเนินงานต่อเนื่องในปี 2563 จำนวน 32 จังหวัด โดยชุมชนสามารถเข้าถึงทรัพยากรและงบประมาณของหน่วยงานผ่านแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งจากการเชื่อมโยงพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในปี 2562 และได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องรวมงบประมาณที่สนับสนุนสู่ชุมชน 190.52 ล้านบาท โดยเป็นงบประมาณที่ดำเนินการในปี 2563 จำนวน 346.61 ล้านบาท และเป็นงบประมาณที่จะดำเนินการปี 2564 จำนวน 34.43 ล้านบาท ดังนี้

▶ **ภาคเหนือ 10 จังหวัด**

งบประมาณ 39,291,058 บาท

- ปี 2563 จำนวน 22,450,223 บาท

- ปี 2564 จำนวน 15,840,835 บาท

▶ **ภาคใต้ 14 จังหวัด**

งบประมาณ 3,640,900 บาท

- ปี 2563 จำนวน 3,265,900 บาท

- ปี 2564 จำนวน 375,000 บาท

▶ **ภาคกลางและตะวันตก 13 จังหวัด**

งบประมาณปี 2563 รวม 135,598,430 บาท

▶ **ภาคกรุงเทพฯ ปริมณฑลและตะวันออก**

11 จังหวัด งบประมาณ 12,988,300 บาท

- ปี 2563 จำนวน 11,988,300 บาท

- ปี 2564 จำนวน 1,000,000 บาท

เช่น

จังหวัดตราด องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด สนับสนุนโครงการพัฒนาศักยภาพสภาองค์กรชุมชน ปีงบประมาณ 2563-2565 ปีงบประมาณละ 1,000,000 บาท รวมงบประมาณสนับสนุน 3,000,000 บาท เพื่อสนับสนุนการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ การจัดทำแผนพัฒนาสภาองค์กรชุมชน การศึกษาดูงานพื้นที่ต้นแบบ การนำแผนสู่การเชื่อมโยงสภาองค์กรชุมชน ให้กับสมาชิกสภาองค์กรชุมชนทั้งจังหวัด ใน 43 ตำบล

จังหวัดพะเยา สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ สนับสนุนโครงการพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมจังหวัดพะเยา ปี 2563 งบประมาณ 200,000 บาท และสำนักงานจังหวัดพะเยา สนับสนุนโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมวิถีคนพะเยา ในปีงบประมาณ 2564 งบประมาณ 15,840,835 บาท

จังหวัดภูเก็ต สำนักงานจังหวัดภูเก็ต สนับสนุนโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ของสำนักงานจังหวัด ได้แก่ 1) โครงการสงเคราะห์แก่ผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่งของกองทุนสวัสดิการชุมชนจำนวน 18 กองทุน งบประมาณ 600,000 บาท เพื่อการเข้าถึงสวัสดิการ ตั้งแต่เกิดจนตาย ครบทุกเพศ ทุกวัย และ 2) โครงการพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่าย งบประมาณ 370,000 บาท เพื่อสนับสนุนนโยบาย Smart SPA ซึ่งจะเป็นมิติใหม่ในการเคลื่อนงานสภาองค์กรชุมชน ใช้รูปแบบการรวมกลุ่มเครือข่ายเชิงประเด็น ขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะร่วมกัน และองค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ส่งเสริมและสนับสนุนสมาชิกสวัสดิการชุมชนจังหวัดภูเก็ต งบประมาณ 300,000 บาท เพื่อประสานความร่วมมือและระดมความคิดเห็นกับหน่วยงานภาคีทุกภาคส่วน ในการร่วมกำหนดทิศทางพัฒนาเมืองภูเก็ตในอนาคตตามแนวทางประชารัฐ

จังหวัดกาญจนบุรี สนับสนุนโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ของสำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี ดังนี้

- 1) โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบข้อมูลแผนพัฒนาการเกษตรระบบสารสนเทศการเกษตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ จำนวน 5,000,000 บาท
- 2) โครงการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย เพื่อการพัฒนาการเกษตรโดยใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมร่วมกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ งบประมาณ 6,095,000 บาท
- 3) โครงการส่งเสริมการผลิตอาหารและสินค้าเกษตรปลอดภัย การแปรรูปการจำหน่ายให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง งบประมาณ 27,995,700 บาท

- 4) โครงการสำรวจ วิจัย และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่
งบประมาณ 30,295,000 บาท
- 5) โครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิมอย่างสมดุลและยั่งยืน
งบประมาณ 24,896,300 บาท
- 6) โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ภาคีเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว
งบประมาณ 2,920,000 บาท
- 7) โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์ วิถีชีวิตและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน
งบประมาณ 4,550,000 บาท
- 8) โครงการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ งบประมาณ
6,815,500 บาท

จังหวัดที่มีการเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดหรือแผนของหน่วยงานและได้รับการสนับสนุนในปี 2562 และมีผลการดำเนินงานต่อเนื่อง

ที่	จังหวัด	ผลที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงในปี 2562	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
			ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
ภาคเหนือ						
1	น่าน	<p>ดำเนินการตามที่ได้รับ การสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานจังหวัดน่าน ดังนี้</p> <p>1) โครงการอบรมสร้างความรู้ตามนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) งบประมาณ 2,560,000 บาท ตามแนวทาง Nan sandbox โดยเกิดข้อตกลงร่วมในการใช้แผนที่จากการสำรวจระหว่างกรมป่าไม้กับบริษัทป่า่าน ซึ่งมีการแบ่งลักษณะของพื้นที่ใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน รวมถึงมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการแก้ไขปัญหากรณีที่มีการแลกเปลี่ยนพื้นที่ให้เป็นป่าไม้ของชาวบ้าน</p> <p>2) โครงการอินทรีย์วิถีน่าน สร้างฐานเศรษฐกิจสร้างชีวิตที่ดีในกิจกรรม "เดินตามรอยพ่อ" มหกรรมเกษตรอินทรีย์ วิถีคนน่าน จากภูผาสู่สากล ครั้งที่ 3 งบประมาณ 250,000 บาท ซึ่งมีการทำบันทึกความร่วมมือระหว่างภาคธุรกิจกับเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์น่าน</p>	<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ : ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์/เกษตรปลอดภัยในการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร และสิ่งแวดล้อมที่</p>	สำนักงานจังหวัดน่าน	<p>เชื่อมโยงแผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จังหวัดน่าน</p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์ : ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยองค์ความรู้เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ</p>	<p>สนับสนุนโครงการส่งเสริมและขยายช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์จังหวัดน่านสู่สากล งบประมาณ 200,000 บาท โดยจัดกิจกรรม "เดินตามรอยพ่อ" มหกรรมเกษตรอินทรีย์วิถีน่านจากภูผาสู่สากล ครั้งที่ 4 เพื่อเพิ่มช่องทางการขายสินค้าของผู้ผลิตเพิ่มมากขึ้น สอดรับกับยุทธศาสตร์จังหวัดน่าน ตามโครงการส่งเสริมขยายช่องทางการตลาด ผลิตภัณฑ์จังหวัดสู่สากล</p>

ที่	จังหวัด	ผลที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงในปี 2562	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
			ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
2	อุทัยธานี	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานจังหวัดอุทัยธานีผ่านสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ดังนี้ 1) การสนับสนุนเครื่องมือโทรน เพื่อใช้ในการสำรวจและฉีดพ่นยาเร่งวัชโรคราไฟต่างมันสำปะหลัง 2) การให้ความรู้การทำปุ๋ยชีวภาพ และการผลิตข้าวปลอดภัยชีวภาพและอินทรีย์ เพื่อการแปรรูปและจัดจำหน่าย 3) ส่งเสริมการจัดข้อมูลแปลงปลูกและบัญชีครัวเรือน เพื่อขยายผลเป็นต้นแบบการทำเกษตรทฤษฎีใหม่	ประเด็นยุทธศาสตร์ : พัฒนาความมั่นคงด้านที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย	สำนักงานจังหวัดอุทัยธานี	เชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัดอุทัยธานี 4 ปี (พ.ศ. 2561 - 2564) ประเด็นยุทธศาสตร์ : ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ความมั่นคง การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	สนับสนุนโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยของผู้ด้อยโอกาสทางสังคมจังหวัดอุทัยธานี (เด็ก เยาวชน คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ) งบประมาณ 5,000,000 บาท เพื่อเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายในสังคม
3	สุโขทัย (เชื่อมโยงหน่วยงาน)	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุโขทัยสนับสนุนโครงการเพื่อขอรับเงินกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม ประจำปี 2562 จำนวน 16 กองทุน ส่งผลให้กองทุนเกิดระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และขยายผลเป็นพื้นที่เรียนรู้	ประเด็นยุทธศาสตร์ : พัฒนาระดับและขยายผลพื้นที่ประเด็นงานและศูนย์เรียนรู้เป็นการส่งเสริมความมั่นคงพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมให้สมดุล	สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัย	เชื่อมโยงแผนปฏิบัติการปี พ.ศ. 2563 ในแผนงาน : การเพิ่มศักยภาพพื้นที่เพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน	สนับสนุนการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในพื้นที่อยู่ในการดูแลของสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัย ประจำปีงบประมาณ 2563 งบประมาณ 354,273 บาท เพื่อจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชนท้องถิ่นจำนวน 9 ศูนย์ใน 9 อำเภอ

ที่	จังหวัด	ผลที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงในปี 2562	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
			ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
4	เชียงราย	ไม่เกิดการขับเคลื่อนงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน ถูกนำไปใช้ในการบรรเทาสถานการณ์ฯ ดังกล่าว	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การติดตามนโยบายของรัฐที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน	สำนักงานจังหวัดเชียงราย	เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย 5 ปี พ.ศ. 2561 - 2564 ประเด็นยุทธศาสตร์ : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ดำรงความสมบูรณ์และยั่งยืน ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงต่อเนื่องจากปี 2562	เกิดการเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาตอยาว-ตอยผาหม่น (ยุทธศาสตร์ภูชี้ฟ้า) ในแผนพัฒนายุทธศาสตร์จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ภายใต้โครงการหมู่บ้านเชิงนิเวศ ใน 2 กิจกรรมย่อย ดังนี้ 1) อบรมเชิงปฏิบัติการปลูกป่าและแนวป้องกันไฟป่าถาวร งบประมาณ 1,940,000 บาท 2) เพิ่มขีดความสามารถบุคลากรและเยาวชนชุมชนนิเวศ งบประมาณ 1,288,000 บาท
5	ตาก	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานจังหวัดตาก ในโครงการส่งเสริมช่องทางการจำหน่ายสินค้า OTOP /สินค้าวิสาหกิจชุมชน/สินค้าพื้นเมืองของจังหวัดตาก งบประมาณ 15,120,000 บาท ผ่านการจัดกิจกรรมตลาดนัดชุมชน และสนับสนุนการจำหน่ายสินค้าชุมชนผ่านช่องทางออนไลน์	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาคน กลุ่มองค์กร และการแก้ไขปัญหาคความยากจนให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี	สำนักงานจังหวัดตาก	เชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัดตาก 4 ปี 2561 – 2564 (ฉบับทบทวน) ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาผลิตภาพทางการเกษตร	สนับสนุนโครงการส่งเสริมการเกษตรแบบบูรณาการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 2 กิจกรรม ดังนี้ 1) ส่งเสริมและพัฒนาาระบบการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน งบประมาณ 1,680,000 บาท 2) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer งบประมาณ 1,327,200 บาท
6	พะเยา	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพะเยาดำเนินการตามการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานจังหวัด	ประเด็นยุทธศาสตร์ : พัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนคนพะเยา	สำนักงานจังหวัดพะเยา	เชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัดพะเยา 5 ปี (พ.ศ. 2561 – 2565)	สนับสนุนโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมวิถีคนพะเยา ในปีงบประมาณ 2564 งบประมาณ 15,840,835 บาท

ที่	จังหวัด	ผลที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงในปี 2562	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
			ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
		พะเยา ก่อให้เกิดการพัฒนาและติดตามกองทุนสวัสดิการชุมชนต้นแบบ เพื่อถอดองค์ความรู้และสร้างพื้นที่ต้นแบบในการทำงานที่เข้มแข็งภายใต้ระบบสวัสดิการชุมชน และพัฒนากลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่อยู่อาศัยของจังหวัดในการจัดทำแผนและพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านที่อยู่อาศัยของจังหวัด		สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ	ประเด็นการพัฒนา : สร้างคุณค่าและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน	
7	พิษณุโลก	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก ก่อให้เกิดการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การจัดทำแผนพัฒนาชุมชนจากภาคประชาชน เพื่อบูรณาการแผนและงบประมาณของสำนักงานจังหวัด รวมไปถึงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลอันตราย โดยการจัดการ “ขยะ” ทั้งคัดแยกและใช้ประโยชน์จากขยะในครัวเรือน/ ชุมชนอย่างถูกวิธี พร้อมสร้างการมีส่วนร่วมจากคนในชุมชน	ประเด็นยุทธศาสตร์ : รายได้เพิ่มขึ้นตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	สำนักงานจังหวัดพิษณุโลก	เชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัดพิษณุโลก พ.ศ.2561 –2565 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2563) ประเด็นยุทธศาสตร์ : พัฒนาเพิ่มมูลค่ายกระดับเกษตรปลอดภัยเกษตรอัจฉริยะ เกษตรอุตสาหกรรม อาหารแปรรูปและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์สู่มาตรฐานสากล	สนับสนุนโครงการเพิ่มศักยภาพกลุ่มสัมมนาซีพีในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในปีงบประมาณ 2563 งบประมาณ 10,000,000 บาท โดยมีตำบลจอมทองเป็นพื้นที่นำร่องและขยายผลสู่ตำบลอื่นๆต่อไป
8	เพชรบูรณ์	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานจังหวัดเพชรบูรณ์ ก่อให้เกิด	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาสังคม	สำนักงานจังหวัดเพชรบูรณ์	เชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2561 –2565) ฉบับทบทวนประจำปี พ.ศ. 2563	สนับสนุนโครงการมหกรรม พม.เพชรบูรณ์ นวัตกรรมเพื่อคนพิการและผู้สูงอายุ ในการพัฒนาศักยภาพกองทุนสวัสดิการชุมชน

ที่	จังหวัด	ผลที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงในปี 2562	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
			ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
		<p>1) การสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเกษตรกรจำนวน 500 คน ใน 11 อำเภอ ในการลดละเลิกใช้สารเคมี และเกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรปลอดภัยในการเชื่อมโยงเครือข่ายและวางแผนการผลิต</p> <p>2) ประชาชนเกิดความตระหนักในการคัดแยกขยะในครัวเรือน และการสร้างรายได้จากการคัดแยกขยะเพิ่มมากขึ้น</p>			<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ : ยกระดับคุณภาพชีวิตและความมั่นคงอย่างเท่าเทียม</p>	<p>จังหวัดเพชรบูรณ์ งบประมาณ 237,750 บาท โดยเป็นการประชุมคณะกรรมการสนับสนุนการขับเคลื่อนสวัสดิการชุมชนจังหวัดฯ พัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนจำนวน 316 คน และจัดเวทีสร้างความเข้าใจและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชน จำนวน 330 คน</p>
9	ลำปาง (เชื่อมโยงหน่วยงาน)	<p>ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานจังหวัดลำปาง ก่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพสภาองค์กรชุมชนตำบลในการจัดทำแผนพัฒนาสวัสดิการสังคม ในระดับพื้นที่/กองทุนสวัสดิการชุมชนจำนวน 25 ตำบล และเกิดกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลต้นแบบในการใช้ระบบโปรแกรมการจัดการข้อมูล จำนวน 26 กองทุน โดยสามารถขยายผลสู่กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลอื่นจำนวน 51 กองทุน</p>	<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ : การแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยเพื่อให้เกิดความมั่นคงและปลอดภัยในการดำเนินชีวิต</p>	<p>สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง</p>	<p>แผนการปฏิบัติราชการสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563</p>	<p>สนับสนุนโครงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยและสถานที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุทุกวัย โดยองค์กรชุมชนได้รับงบประมาณในการจัดทำแผนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านที่อยู่อาศัยระดับจังหวัด โครงการจัดทำศูนย์ข้อมูลที่ดินที่อยู่อาศัยระดับจังหวัดลำปาง งบประมาณ 100,000 บาท</p>
10	แพร่	<p>ไม่เกิดการขับเคลื่อนงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้งบประมาณที่</p>	<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ : ส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย</p>	<p>องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่</p>	<p>เชื่อมโยงแผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 - 2564) องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่</p>	<p>สนับสนุนโครงการฝึกอบรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและศักยภาพเกษตรกรในจังหวัดแพร่ งบประมาณ 123,000 บาท โดยฝึกอบรม</p>

ที่	จังหวัด	ผลที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงในปี 2562	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
			ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
		ได้รับการสนับสนุน ถูกนำไปใช้ในการบรรเทาสถานการณ์ฯ ดังกล่าว			ประเด็นยุทธศาสตร์ : การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการป้องกันแก้ไขปัญหาพิบัติภัยอย่างยั่งยืน	เชิงปฏิบัติการผู้ตรวจมาตรฐานแปลงเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม SDGsPGS จังหวัดแพร่
ภาคใต้						
1	ระนอง	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการเสริมสร้างพลังชุมชนในการจัดสวัสดิการชุมชนจำนวน งบประมาณ 450,000 บาท ผ่านการจัดเวทีสมัชชาสวัสดิการสังคมจังหวัดระนองประจำปี รวมทั้งส่งเสริมเครือข่ายชุมชนได้เรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและสังคมจำนวน 29 กองทุน	ประเด็นยุทธศาสตร์: พัฒนาพื้นที่ตำบลเพื่อจัดการตนเอง	องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง	เชื่อมโยงกับแผนพัฒนา 4 ปี (พ.ศ. 2561 - 2564) ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสภาองค์กรชุมชนตำบลระดับจังหวัดงบประมาณ 100,000 บาท เพื่อส่งเสริมภารกิจสภาองค์กรชุมชนระดับจังหวัดในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ภาคประชาชนและสภาองค์กรชุมชนตำบลในการเปิดเวทีกลางเสนอปัญหาความต้องการตามมาตรา 21 แยกตามรายประเด็น

ที่	จังหวัด	ผลที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงในปี 2562	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
			ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
2	ภูเก็ต	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในการส่งเสริมความเข้มแข็งของภาคประชาชนสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมงบประมาณ 300,000 บาท ผ่านการจัดเวทีสมัชชาสวัสดิการสังคมจังหวัดภูเก็ตประจำปีเพื่อประสานความร่วมมือและระดมความเห็นร่วมกับหน่วยงานภาคีทุกภาคส่วน สู่การกำหนดทิศทางการพัฒนาเมืองภูเก็ตในอนาคตตามแนวทางประชารัฐ	ประเด็นยุทธศาสตร์ : ด้านการส่งเสริมความเข้มแข็งของภาคประชาชนสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	สำนักงานจังหวัดภูเก็ต	เชื่อมโยงกับแผนพัฒนา 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) ประเด็นการพัฒนา : การพัฒนาคน สังคม บริการรัฐ และการจัดการความมั่นคง ปลอดภัย และความสงบเรียบร้อย	สนับสนุนโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ของสำนักงานจังหวัด ได้แก่ 1) โครงการสงเคราะห์แก่ผู้มีรายได้น้อยและผู้ไร้ที่พึ่งของกองทุนสวัสดิการชุมชนจำนวน 18 กองทุน งบประมาณ 600,000 บาท เพื่อการเข้าถึงสวัสดิการ ตั้งแต่เกิดจนตาย ครบทุกเพศ ทุกวัย และ 2) โครงการพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่าย งบประมาณ 370,000 บาท เพื่อสนับสนุนนโยบาย Smart SPA ซึ่งจะเป็นมิติใหม่ในการเคลื่อนงานสภาองค์กรชุมชน ใช้รูปแบบการรวมกลุ่มเครือข่ายเชิงประเด็น ขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะร่วมกัน
				องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต	เชื่อมโยงกับแผนพัฒนา 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต	ส่งเสริมและสนับสนุนสมัชชาสวัสดิการชุมชนจังหวัดภูเก็ต งบประมาณ 300,000 บาท เพื่อประสานความร่วมมือและระดมความคิดเห็นกับหน่วยงานภาคีทุกภาคส่วน ในการร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนาเมืองภูเก็ตในอนาคตตามแนวทางประชารัฐ

ที่	จังหวัด	ผลที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงในปี 2562	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
			ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
3	กระบี่	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีการอบรมพัฒนาเครือข่าย 3 เครือข่าย เพื่อพัฒนาทักษะและฝึกซ้อมแผนการสื่อสารและการรับมือต่อภาวะฉุกเฉิน เช่น การถ่ายภาพวิดีโอ การใช้สมาร์ทโฟนเพื่อการสื่อสารภัยพิบัติ เป็นต้น	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การจัดการสาธารณภัย	องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่	เชื่อมโยงกับแผนพัฒนา 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อมุ่งสู่เมืองท่องเที่ยวคุณภาพ	สนับสนุนโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่ โครงการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายการสื่อสารเพื่อการเตือนภัยและการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโดยชุมชน งบประมาณ 321,700 บาท เพื่อสร้างการเตรียมความพร้อมอย่างมีส่วนร่วมในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่ระหว่างองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน
4	ปัตตานี	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ โดยมีการลงพื้นที่สำรวจแปลงดินในพื้นที่ตำบลกะบุรี และตำบลตะโล๊ะดีอรัมัน งบประมาณ 200,000 บาท ในการกำหนดรังวัดเส้นแนวเขตกันชนระหว่างที่ดินทำกินของราษฎรและผืนป่าบุโตะ เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้ที่ดินในการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชน	ประเด็นยุทธศาสตร์: การพัฒนาชุมชนน่าอยู่ พหุวัฒนธรรมและสังคมสันติสุข	สำนักงานจังหวัดปัตตานี	เชื่อมโยงแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของจังหวัดปัตตานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ประเด็นยุทธศาสตร์ : โครงการปัตตานีเมืองปลอดภัย พัฒนาสู่ความสันติสุขยั่งยืน	สนับสนุนการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้และป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 งบประมาณ 30,000 บาท โดยมีการตั้งด่านตรวจคัดกรอง ตรวจโรค อุณหภูมิ และสิ่งต่างๆ ให้กับประชาชนที่เดินเข้าออกในพื้นที่ มอบนานากาผ้า เจลแอลกอฮอล์ และถุงยังชีพ ให้กับประชาชนในพื้นที่
5	สตูล	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดย	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาคุณภาพผลผลิตการเกษตร ประมง	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล	เชื่อมโยงงบประมาณภายใต้โครงการตามข้อบัญญัติงบประมาณ	สนับสนุนโครงการจัดงานสตูลเกษตรแฟร์ ในกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การ

ที่	จังหวัด	ผลที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงในปี 2562	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
			ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
		มีการจัดเวที “สมัชชาสมัชชาคนสตูลครั้งที่ 7” มีผู้เข้าร่วมกว่า 1,000 คน เพื่อการระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เช่น ที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน ความมั่นคงทางอาหาร สภาองค์กรชุมชน สวัสดิการชุมชน การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งได้มีการยื่นผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป	ปศุสัตว์ ที่รับผิดชอบต่อสังคมและผู้บริโภค		รายงานประจำปี พ.ศ. 2563 ประเด็นยุทธศาสตร์ : สร้างความเข้มแข็งภาคเกษตรและระบบเศรษฐกิจให้มั่นคงยั่งยืน	ส่งเสริมการปลูกกระท้อนสตูล” งบประมาณ 90,000 บาท โดยเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนจำนวน 5 ตำบล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน 5 ตำบล
6	นราธิวาส	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ สนับสนุนกลุ่มอาชีพ เช่น การเพาะเห็ด การเลี้ยงเป็ด การเลี้ยงไก่ ผลไม้ตามฤดูกาล เป็นต้น และสร้างระบบการซื้อขายและขนส่งสินค้าเพื่อจัดจำหน่ายที่ร้านค้าในกรุงเทพมหานคร ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ และรายได้ให้กับคนในชุมชน	ประเด็นยุทธศาสตร์ : เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง	สำนักงานจังหวัดนราธิวาส	เชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัดนราธิวาส 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) ประเด็นยุทธศาสตร์ : เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง	สนับสนุนการให้มีส่วนร่วมในการออกบูทนิทรรศการของดีเมืองนรา จำนวน 375,000 บาท ซึ่งติดสถานการณ์โควิดจึงงดกิจกรรมปีนี้ไปแต่ทั้งนี้จะเป็นกิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุนตามแผนต่อในปี 2564
7	พัทลุง	ดำเนินกิจกรรมตามแผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน จำนวน 2 โครงการ (1) โครงการส่งเสริมประชาธิปไตย และ (2)	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน	สำนักงานจังหวัดพัทลุง	เชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2561 - พ.ศ.2565) ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาคุณภาพ	สนับสนุนโครงการสร้างความเข้มแข็งแก่ครอบครัว ชุมชน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม งบประมาณ 1,054,200 บาท

ที่	จังหวัด	ผลที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงในปี 2562	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
			ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
		โครงการส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนชุมชน			สังคมคุณธรรม สู่เมืองแห่งภูมิปัญญา สุขภาพยั่งยืน	ในกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนสู่การจัดการตนเอง
8.	ยะลา	ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่นให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพ และรายได้แก่ประชาชน 2 ตำบล คือ ตำบลจะก๊ะ และตำบลกะรอ	ประเด็นยุทธศาสตร์ : สร้างความเข้มแข็งชุมชนสู่การพึ่งพาตนเอง	องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดยะลา	เชื่อมโยงแผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 - พ.ศ.2565) ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาองค์กร ว่าด้วยแผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	สนับสนุนโครงการการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนชุมชน งบประมาณ 400,000 บาท เพื่อบูรณาการงานพัฒนาในพื้นที่ ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผนชุมชน สามารถเชื่อมโยงและถ่ายทอดความรู้ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
ภาคกลางและตะวันตก						
1	กาญจนบุรี	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานจังหวัด โดยได้รับการพัฒนาศักยภาพผ่านการอบรมการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ปี 2563 มีผู้เข้ารับการอบรมกว่า 200 คน เช่น การทำแผ่นยางพารา การทำปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต การทำบัญชีครัวเรือน ส่งผลให้สามารถนำไปความรู้ไปต่อยอดเพื่อพัฒนาสินค้าของตนเองได้ นอกจากนี้ ยังเกิดผู้นำเกษตรกรกว่า 30 คน มีความเข้าใจในการ	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็ง (เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ ประมงปลอดภัย)	สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี	เชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี (พ.ศ. 2561- 2564) ดังนี้ ประเด็นยุทธศาสตร์ : การส่งเสริมการพัฒนาระบบเกษตรกรรมอย่างครบวงจร	สนับสนุนโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ของสำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี ดังนี้ 1) โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบข้อมูลแผนพัฒนาการเกษตร ระบบสารสนเทศการเกษตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ จำนวน 5,000,000 บาท 2) โครงการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย เพื่อการพัฒนาการเกษตรโดยใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิมร่วมกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ งบประมาณ 6,095,000 บาท

ที่	จังหวัด	ผลที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงในปี 2562	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
			ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
		พัฒนาผลิตสินค้าการเกษตรสู่การขยายผลในพื้นที่ชุมชนของตนเองได้				<p>3) โครงการส่งเสริมการผลิตอาหารและสินค้าเกษตรปลอดภัย การแปรรูปการจำหน่ายให้มีคุณภาพและมีมาตรฐาน ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง งบประมาณ 27,995,700 บาท</p> <p>4) โครงการสำรวจ วิจัย และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ งบประมาณ 30,295,000 บาท</p> <p>5) โครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิมอย่างสมดุลและยั่งยืน งบประมาณ 24,896,300 บาท</p> <p>6) โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ภาคีเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว งบประมาณ 2,920,000 บาท</p> <p>7) โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์ วิถีชีวิตและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน งบประมาณ 4,550,000 บาท</p> <p>8) โครงการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกรูปแบบ งบประมาณ 6,815,500 บาท</p>
			ประเด็นยุทธศาสตร์ : ส่งเสริมการท่องเที่ยวตามอัตลักษณ์วิถีชีวิตคนเมืองกาญจน์		ประเด็นยุทธศาสตร์ : ส่งเสริมการท่องเที่ยวตามอัตลักษณ์ และการท่องเที่ยวปลอดภัย	

ที่	จังหวัด	ผลที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงในปี 2562	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
			ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
2	สมุทรสงคราม	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานจังหวัด โดยได้ร่วมโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรโดยใช้นวัตกรรมใหม่เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	ประเด็นยุทธศาสตร์ : ยกระดับคุณภาพชีวิต และส่งเสริมการสร้างความมั่นคงในการดำเนินชีวิตของประชาชน	สำนักงานจังหวัดสมุทรสงคราม	เชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2561- 2565) ประเด็นยุทธศาสตร์ : การยกระดับคุณภาพชีวิต สร้างความสมดุล เท่าเทียม และมั่นคงในการดำรงชีวิตของประชาชน	สนับสนุนโครงการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งบประมาณ 250,000 บาท เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ให้กับประชาชนทุกกลุ่มได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
3	ลพบุรี	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานจังหวัด ในการปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้กับผู้ด้อยโอกาส และพัฒนาและบูรณาการฐานข้อมูลการสำรวจกลุ่มเป้าหมายระหว่างพมจ. กับขบวนองค์กรชุมชนให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาที่อยู่อาศัยที่กินดีและสิ่งแวดล้อม	สำนักงานจังหวัดลพบุรี	เชื่อมโยงแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ประเด็นยุทธศาสตร์ : พัฒนาลพบุรีเมืองสะอาดและสังคมคุณภาพ	สนับสนุนโครงการยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสในสังคมในการปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้กับผู้ด้อยโอกาส งบประมาณ 5,000,000 บาท
4	ชัยนาท	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ก่อให้เกิดการพัฒนาผู้นำจำนวน 170 คน 59 พื้นที่ เพื่อศึกษาดูงานเรียนรู้ตำบลรูปธรรมที่ดำเนินงานจนประสบความสำเร็จและนำความรู้กลับมาเผยแพร่ยังชุมชนของตนเอง	ประเด็นยุทธศาสตร์ : พัฒนาศักยภาพแกนนำและองค์กรชุมชนสู่การหนุนเสริมระบบสวัสดิการสังคม (เมืองน่าอยู่)	สำนักงานจังหวัดชัยนาท	เชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2561- 2565) ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาคุณภาพคน และเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางสังคม	สนับสนุนโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ของสำนักงานจังหวัด ดังนี้ 1) โครงการพัฒนาศักยภาพความเข้มแข็งให้กับกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลจังหวัดชัยนาท งบประมาณ 147,230 บาท เพื่อ

ที่	จังหวัด	ผลที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงในปี 2562	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
			ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
		<p>และเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและส่งเสริมการปฏิรูป</p> <p>ในการส่วนของดำเนินการตามการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานจังหวัด ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจบทบาทของสภาองค์กรชุมชนในการจัดทำแผนสวัสดิการสังคมอย่างมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน</p>				<p>อบรมพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานกองทุนสวัสดิการชุมชน</p> <p>2) โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสภาองค์กรชุมชนตำบล งบประมาณ 66,500 บาท เพื่ออบรมพัฒนาศักยภาพผู้นำสภาองค์กรชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกมิติ</p>
5	ประจวบคีรีขันธ์	<p>ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานจังหวัด ก่อให้เกิดการพัฒนากลุ่มเกษตรกรที่มีการปลูกมะพร้าวเพิ่มเติมจำนวน 10 ครัวเรือน และได้รับการดูแลรักษาโรคหนอนหัวดำในพื้นที่อำเภอทับสะแก รวมทั้ง ได้รับความร่วมมือจากการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มาอบรมการทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น</p>	<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ : เสริมสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจและทุนชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>	สำนักงานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	<p>เชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565)</p> <p>ประเด็นยุทธศาสตร์ : เสริมสร้างนวัตกรรมของระบบโครงสร้างกระบวนการผลิต การแปรรูป การบรรจุภัณฑ์ และการตลาดสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน</p>	<p>สนับสนุนโครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน งบประมาณ 19,377,200 บาท เพื่อจัดอบรมการทำเกษตรแปลงใหญ่ระดับเครือข่ายอำเภอ/ตำบล และส่งเสริมกิจกรรม “โคก หนอง นา โมเดล” ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>

ที่	จังหวัด	ผลที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงในปี 2562	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
			ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
6	ราชบุรี	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานจังหวัด ส่งผลให้ผู้เดือดร้อนที่ประสบปัญหาได้รับการซ่อมแซมบ้าน จำนวน 12 ตำบล จำนวน 33 ครอบครัว เกิดการจัดการที่อยู่อาศัยให้มีความมั่นคงปลอดภัยมากขึ้น	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การลดความเหลื่อมล้ำ ส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชน สร้างความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน พัฒนาการ “อาสา”	สำนักงานจังหวัดราชบุรี	เชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัด 4 ปี (พ.ศ.2561 – พ.ศ.2564) ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาคุณภาพประชาชน และความมั่นคงในชีวิต ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงต่อเนื่องจากปี 25562	สนับสนุนโครงการลดความเหลื่อมล้ำไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ในกิจกรรมการปรับปรุง/ซ่อมแซมบ้านผู้สูงอายุและคนพิการงบประมาณ 1,600,000 บาท
7	สระบุรี	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานจังหวัด ดังนี้ 1) อบรมการทำเกษตรอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพ เพื่อทดแทนการใช้สารเคมีในแปลงผักและอบรมกลุ่มเกษตรกรในแต่ละอำเภอ ส่งการเป็น "Young Smart Farmer (YSF)" เพื่อรับรองมาตรฐานต่างๆ 2) พัฒนาพื้นที่ต้นแบบนาแปลงใหญ่ 100 ไร่ โดยมีโรงเรียนชานาตำบลเขาหิน – ม่วงหวาน เป็นพี่เลี้ยงร่วม 3) นำแผนธุรกิจชุมชน CBMC ไปใช้เป็นเครื่องมือในการคิดวิเคราะห์เพื่อลดต้นทุนการ	ประเด็นยุทธศาสตร์ : เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารตามศักยภาพวิถีชุมชนและสังคมคุณภาพชีวิตที่มีสุข	สำนักงานจังหวัดสระบุรี	เชื่อมโยงแผนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ประเด็นยุทธศาสตร์ : เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมคุณภาพตามวิถีภูมิปัญญาไทย	สนับสนุนโครงการส่งเสริมและพัฒนาด้านสังคม ในโครงการย่อยพัฒนาสระบุรีเมืองแห่งความสุข คนดี คุณภาพชีวิตที่ดี กิจกรรมย่อยสระบุรีเมืองเอื้ออาทรต่อผู้สูงอายุ ใส่ใจผู้ด้อยโอกาส งบประมาณ 590,000 บาท

ที่	จังหวัด	ผลที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงในปี 2562	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
			ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
		ผลิต “พริกแกง” รวมทั้ง พัฒนาสินค้า "ปลา ส้มตำบลดำคั่ว" เพื่อสร้างอาชีพให้กับชุมชน 4) พัฒนาศักยภาพกองทุนสวัสดิการชุมชน จังหวัดสระบุรี สู่การขับเคลื่อนเป็นองค์กรการ จัดสวัสดิการสังคมของประชาชน จำนวน 120 คน 40 กองทุน				
ภาคกรุงเทพฯ ปริมาณและตะวันออก						
1	ปราจีนบุรี	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานจังหวัดปราจีนบุรี ก่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรอินทรีย์จังหวัดปราจีนบุรีในการผลิตสินค้า จำนวน 24 ตำบล และเพิ่มช่องทางตลาดในการจัดจำหน่ายสินค้าจำนวน 7 แห่ง ได้แก่ ตลาดเลมอนฟาร์ม 1 แห่ง ตลาดโรงพยาบาล 4 แห่ง ตลาดชุมชน 1 แห่ง และตลาดศูนย์ เกษตรอีก 1 แห่ง ส่งผลให้เกิดการหมุนเวียน รายได้ให้กับสมาชิกเฉลี่ย 100,000 บาท/เดือน	ประเด็นยุทธศาสตร์ : ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและ พลังงาน	องค์การบริหารส่วน จังหวัดปราจีนบุรี	เชื่อมโยงแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น (พ.ศ.2561 - 2564) องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดปราจีนบุรี เพิ่มเติมและ เปลี่ยนแปลง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 ประเด็นยุทธศาสตร์ : พัฒนาและ พื้นฟูด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	สนับสนุนโครงการอบรมพัฒนาศักยภาพ อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก (อสล.) เพื่อ ส่งเสริมการรณรงค์ให้ประชาชนมีจิตสำนึก ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและอนุ ลักษณะสิ่งแวดล้อม ในปีงบประมาณ 2563 งบประมาณ 200,000 บาท และใน ปีงบประมาณ 2564 งบประมาณ 200,000 บาท
2	สระแก้ว (เชื่อมโยงหน่วยงาน)	ได้ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานจังหวัดสระแก้ว ส่งผลให้เกิดการพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ความ เข้าใจการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ใช้เองใน	ประเด็นยุทธศาสตร์ : สร้างความ มั่นคงให้กับชุมชนท้องถิ่นฐานราก	สำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้าง เสริมสุขภาพ (สสส.)	-	สนับสนุนโครงการสร้างเสริมสุขภาพชุมชน และการพัฒนาเครือข่ายสุขภาพจังหวัด สระแก้ว ปี 2563 ด้านเกษตรปลอดภัย สมุนไพร วิถีชีวิตชุมชน ด้านเด็กและ

ที่	จังหวัด	ผลที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงในปี 2562	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
			ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
		การเกษตรและครัวเรือน จำนวน 400 คน และได้รับความร่วมมือจากวิทยาลัยชุมชน สระแก้วในการส่งเสริมและให้คำแนะนำเกี่ยวกับสปาสมุนไพรบำบัดเพื่อสุขภาพ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจังหวัด สระแก้ว				เยาวชน ด้านการลดอุบัติเหตุทางถนน และสังคมสูงวัย จำนวนรวม 34 โครงการ งบประมาณรวม 4,640,000 บาท ครอบคลุมพื้นที่ดำเนินการ 30 ตำบล 34 ชุมชน และค่าบริหารจัดการ จำนวน 360,000 บาท รวมทั้งหมด 5,000,000 บาท
3	กรุงเทพมหานคร (เชื่อมโยงหน่วยงาน)	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกรุงเทพมหานคร ในกิจกรรมสร้างความเข้าใจในการสนับสนุนเงินสมทบให้กับกองทุนสวัสดิการชุมชน จำนวน 50 เขต เพื่อสร้างความเข้าใจการขอรับเงินสมทบกองทุนสวัสดิการ ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ การจ่ายเงินสมทบ และอัตราการจ่ายเงินสมทบกองทุนสวัสดิการชน พ.ศ. 2558 และวางแผนการจัดประชุมสมัยสามัญของกองทุนสวัสดิการชุมชนที่ขอรับงบประมาณจากกรุงเทพมหานคร	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การส่งเสริมระบบสุขภาพที่ดีของคนเมือง	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)	-	สนับสนุนการดำเนินงานภายใต้ พรบ.หลักประกันสุขภาพ รับเรื่องร้องเรียนศูนย์ประสานงานหน่วย 50 (5) งบประมาณ 206,500 บาท โดยเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารหลักประกันสุขภาพ การรับเรื่องร้องเรียนจากผู้ได้รับผลกระทบฯ การผลักดันเชิงนโยบายเกี่ยวกับระบบหลักประกันสุขภาพ การรับฟังความคิดเห็นประจำปี และส่งเสริมการป้องกันโรค
				สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)	-	สนับสนุนโครงการ “รวมพลังพลเมืองตื่นรู้ช่วยชาติ สู้ภัยโควิด-19” งบประมาณ 700,000 บาท เพื่อพัฒนานโยบายสาธารณะระดับพื้นที่และให้เกิดมาตรการชุมชนในการป้องกันภัยโควิด-19

ที่	จังหวัด	ผลที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงในปี 2562	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
			ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
4	ปทุมธานี (เชื่อมโยงหน่วยงาน)	ไม่สามารถขับเคลื่อนงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน ถูกนำไปใช้ในการบรรเทาสถานการณ์ฯ ดังกล่าว	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การประสานความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)	-	สนับสนุนโครงการสร้างเสริมสุขภาพชุมชนจังหวัดปทุมธานี จำนวน 11 พื้นที่ งบประมาณ 740,000 บาท เพื่อจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสุขภาพ เช่น การสังเกตจุดเสี่ยงเพื่อป้องกันอุบัติเหตุทางถนน การผลิตและบริโภคผักปลอดสารเคมีในครัวเรือน การเสริมสร้างสุขภาพผู้สูงอายุ การจัดการขยะอย่างถูกวิธี การลดมลพิษทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เป็นต้น
5	ระยอง (เชื่อมโยงหน่วยงาน)	ไม่สามารถขับเคลื่อนงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน ถูกนำไปใช้ในการบรรเทาสถานการณ์ฯ ดังกล่าว ทั้งนี้ ขบวนการองค์กรชุมชนจังหวัดระยอง จึงเชิญผู้แทนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด มาเป็นวิทยากรในการพัฒนาและจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัดในระยะต่อไป	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพของประชาชนให้มีสุขภาพและมีสุขภาวะที่ดี	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)	-	สนับสนุนโครงการสร้างเสริมสุขภาพชุมชนและการพัฒนาเครือข่ายสุขภาพจังหวัดระยอง ปี 2563 ด้านเกษตรปลอดภัย สมุนไพร วิถีชีวิตชุมชน ด้านเด็กและเยาวชน ด้านการลดอุบัติเหตุทางถนน และสังคมสูงวัย จำนวนรวม 20 โครงการ งบประมาณรวม 1,200,000 บาท ครอบคลุมพื้นที่ดำเนินการ 16 ตำบล 20 ชุมชน และค่าบริหารจัดการ จำนวน 741,800 บาท รวมทั้งหมด 1,941,800 บาท

ที่	จังหวัด	ผลที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงในปี 2562	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
			ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
6	ฉะเชิงเทรา	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนการจัดสวัสดิการชุมชนจังหวัดฉะเชิงเทรา งบประมาณ 1,384,000 บาท ผ่านการอบรมสมาชิกและกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน จำนวน 52 กองทุน เกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล และทิศทางการขับเคลื่อนการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชน รวมไปถึงการบูรณาการในการจัดระบบสวัสดิการชุมชน	ประเด็นยุทธศาสตร์ : สร้างระบบสวัสดิการชุมชนให้ทั่วถึงทุกพื้นที่	องค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา	เชื่อมโยงแผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561- 2564) องค์การบริหารส่วนจังหวัดฉะเชิงเทรา ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทิดทูนพิทักษ์รักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงต่อเนื่องจากปี 2562	สนับสนุนโครงการส่งเสริมการขับเคลื่อนการจัดสวัสดิการชุมชนจังหวัดฉะเชิงเทรา ปี งบประมาณ 1,000,000 บาท โดยจะได้รับการสนับสนุนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
7	ตราด	ดำเนินการตามงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากกรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม ในการมอบใบอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ แม่น้ำ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต พื้นที่ภูมินิเวศน์อ่าวตราด จำนวน 5 ตำบล 750 ไร่	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด	เชื่อมโยงแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ.2561 - 2565) องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย	สนับสนุนโครงการพัฒนาศักยภาพสภาองค์กรชุมชน ปีงบประมาณ 2563-2565 ปีงบประมาณละ 1,000,000 บาท รวมงบประมาณสนับสนุน 3,000,000 บาท เพื่อสนับสนุนการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ การจัดทำแผนพัฒนาสภาองค์กรชุมชน การศึกษาดูงานพื้นที่ต้นแบบ การนำแผนสู่การเชื่อมโยงสภาองค์กรชุมชน ให้กับสมาชิกสภาองค์กรชุมชนทั้งจังหวัด จำนวน 43 ตำบล

1.2.2 จังหวัดที่มีการเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563 จากการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัดของภาคประชาชน ได้ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงและบูรณาการแผนพัฒนาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีแผนงาน/โครงการที่ได้รับการบรรจุเป็นแผนพัฒนาของจังหวัดหรือหน่วยงาน เป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนสามารถเข้าถึงทรัพยากรและแหล่งงบประมาณในพื้นที่ และสามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของชุมชนในพื้นที่ โดยเกิดสนับสนุนงบประมาณผ่านแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ จากการเชื่อมโยงหน่วยงาน จำนวน 198.15 ล้านบาท ซึ่งกระจายครอบคลุมใน 32 จังหวัด ดังนี้

ภาค	จังหวัดที่มีการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563	จำนวนงบประมาณสนับสนุนชุมชนผ่านแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ จากการเชื่อมโยงหน่วยงาน
● เหนือ	7 จังหวัด ได้แก่ อุตรดิตถ์ พิจิตร กำแพงเพชร แม่ฮ่องสอน นครสวรรค์ เชียงใหม่ ลำพูน	11,533,900 บาท
● ตะวันออกเฉียงเหนือ	9 จังหวัด ได้แก่ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี อุตรธานี ศรีสะเกษ กาฬสินธุ์ มหาสารคาม หนองบัวลำภู ขอนแก่น ชัยภูมิ	12,586,780 บาท
● ใต้	6 จังหวัด ได้แก่ พังงา นครศรีธรรมราช ตรัง สงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี	4,917,000 บาท
● กลางและตะวันตก	6 จังหวัด ได้แก่ สมุทรสาคร สิงห์บุรี อ่างทอง สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี	54,579,400 บาท
● กรุงเทพฯ ปริมณฑลและ ตะวันออก	4 จังหวัด ได้แก่ สมุทรปราการ นครปฐม ชลบุรี จันทบุรี	114,530,000 บาท
รวมทั้งสิ้น	32 จังหวัด	198,147,080 บาท

จังหวัดที่มีการเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563 โดยแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นที่สามารถเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัดได้
เป็นการรายงานแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่นที่สามารถเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัดหรือได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน

ที่	จังหวัด	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
		ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
ภาคเหนือ					
1	อุตรดิตถ์	ประเด็นยุทธศาสตร์ : หนุนเสริมพื้นที่ตำบลจัดการตนเอง	สำนักงานจังหวัดอุตรดิตถ์	เชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2561 – 2565) ประเด็นยุทธศาสตร์ : พัฒนาเกษตรกรรมอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐานและมีการบริหารจัดการด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ	สนับสนุนโครงการของสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุตรดิตถ์ ในกิจกรรมสนับสนุนการสำรวจฐานข้อมูลการถือครองพื้นที่ทางการเกษตรเพื่อพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร งบประมาณ 321,600 บาท
2	พิจิตร (เชื่อมโยงหน่วยงาน)	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การสร้างสังคม การศึกษาและวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่นสู่การจัดการตนเองอย่างอยู่ดีมีสุข	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดพิจิตร	แผนปฏิบัติการสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพิจิตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	สนับสนุนเงินอุดหนุนช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน ไฟไหม้ชุมชนบ้านย่านยาว ตำบลวังจิก (เทศบาลโพธิ์ประทับช้าง) อ.โพธิ์ประทับช้าง จ.พิจิตร จำนวน 10 ครั้วเรือน ครั้วเรือนละ 5,000 บาท งบประมาณรวม 50,000 บาท
3	กำแพงเพชร	ประเด็นยุทธศาสตร์ : เสริมสร้าง ความเข้มแข็งเครือข่ายองค์กรชุมชน และพัฒนาชุมชนให้พึ่งตนเองได้	องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร	เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2561 – 2565) องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร ประเด็นยุทธศาสตร์ : การส่งเสริมสุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิตของประชาชนและสังคมที่เข้มแข็ง	สนับสนุนโครงการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพสวัสดิการชุมชนจังหวัดกำแพงเพชร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 งบประมาณ 3,000,000 บาท เพื่อให้สมาชิกกองทุนมีความรู้ในเรื่องกองทุนสวัสดิการชุมชนเพิ่มขึ้น

ที่	จังหวัด	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
		ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
		ประเด็นยุทธศาสตร์ : พัฒนาและแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน และการอนุรักษ์ รักษา พันธุ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม		ประเด็นยุทธศาสตร์ : การส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาเกษตรปลอดภัย	สนับสนุนโครงการโคกหนองนาโมเดล งบประมาณ 3,000,000 บาท โดยเป็นการสนับสนุนงบประมาณ พ.ศ. 2564 เพื่อฝึกอบรมเกษตรกรและประชาชนทั่วไป จำนวน 360 คน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งของเกษตรกร และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดโคกหนองนาโมเดล และสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้
4	แม่ฮ่องสอน	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การจัดการที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติโดยชุมชน	องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	เชื่อมโยงแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ.2561 - 2565) องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	สนับสนุนโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในปีงบประมาณ 2561 – 2565 จำนวน 2 โครงการ ดังนี้ 1) โครงการจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่า งบประมาณ 1,500,000 บาทต่อปี เพื่อเกิดการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยชุมชน 2) โครงการเพิ่มศักยภาพเครือข่ายสวัสดิการชุมชน งบประมาณ 50,000 บาทต่อปี เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการชุมชน รวมทั้งขยายผลสู่ชุมชนอื่น
		ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนและขบวนองค์กรชุมชนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้สร้างความเข้มแข็งของชุมชน		ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การพัฒนาและสังคมที่มีคุณภาพ	
5	ลำพูน	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาเครือข่ายสวัสดิการชุมชนและสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานรากสู่คุณภาพชีวิตที่ดี	สำนักงานจังหวัดลำพูน	เชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน (พ.ศ. 2561 - 2565) ฉบับทบทวนปี พ.ศ. 2563 ประเด็นยุทธศาสตร์ : เมืองเกษตรสีเขียว	สนับสนุนโครงการส่งเสริมการผลิตพืชผักปลอดภัยและได้มาตรฐาน ในปีงบประมาณ 2563 งบประมาณ 324,100 บาท

ที่	จังหวัด	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
		ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
6	นครสวรรค์ (เชื่อมโยงหน่วยงาน)	ประเด็นยุทธศาสตร์ : สร้างความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดนครสวรรค์	เชื่อมโยงแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ประเด็นยุทธศาสตร์ : พัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์และสร้างสังคมพอเพียง	สนับสนุนโครงการพัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและครอบครัว ภายใต้กิจกรรมการปรับปรุงที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมให้กับผู้สูงอายุ/ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส งบประมาณ 4,457,900 บาท
7	เชียงใหม่	ประเด็นยุทธศาสตร์ : ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชน เพื่ออนุรักษ์และหวงแหน/จัดการ ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน	สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเชียงใหม่	แผนบูรณาการจังหวัดร่วมกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเชียงใหม่ ในแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2563	สนับสนุนโครงการเพิ่มประสิทธิภาพชุมชน เพื่อควบคุมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในกิจกรรม การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มองค์กร ชบวนการองค์กรชุมชน สภาองค์กรชุมชนและเครือข่ายประชาชนในการแก้ไขปัญหาฝุ่นควันโดยสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนในชุมชน และการปรับเปลี่ยนอาชีพในปี พ.ศ. 2563 งบประมาณ 1,830,400 บาท
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ					
1	อำนาจเจริญ	ประเด็นยุทธศาสตร์ : ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	-	สนับสนุนโครงการพัฒนาศักยภาพองค์กรสวัสดิการสังคมด้านการเขียนโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม งบประมาณ 97,030 บาท โดยมีกองทุนสวัสดิการชุมชนที่เข้าร่วมพัฒนาศักยภาพกองทุนที่จัดขึ้นในครั้งนี้นับจำนวน 20 กองทุน 60 คน
2	อุบลราชธานี (เชื่อมโยงหน่วยงาน)	ประเด็นยุทธศาสตร์ : เสริมสร้างพัฒนาความเข้มแข็งเครือข่ายขบวนการสภาองค์กรชุมชนอุบลราชธานีศรีวนาลัย	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด	-	สนับสนุนโครงการโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งขบวนการเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนการปฏิรูปสังคมชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง งบประมาณ 6,459,250 บาท

ที่	จังหวัด	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
		ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
3	อุดรธานี (เชื่อมโยงหน่วยงาน)	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การส่งเสริมการพัฒนาความเข้มแข็งของครอบครัว และชุมชน เพื่อป้องกันปัญหา และผลกระทบทางสังคม	สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ	-	สนับสนุนโครงการการพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมจังหวัดอุดรธานี ปี 2563 งบประมาณ 200,000 บาท เพื่อส่งเสริมการเตรียมความพร้อมสังคมผู้สูงอายุสุขภาพดี
4	ศรีสะเกษ (เชื่อมโยงหน่วยงาน)	ประเด็นยุทธศาสตร์ : พัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งของสภาคนเมืองศรีอยุธยา มีแสง	สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ	-	สนับสนุนโครงการพัฒนาและสนับสนุนการขับเคลื่อนธรรมนูญระดับพื้นที่ งบประมาณ 496,500 บาท
5	กาฬสินธุ์	ประเด็นยุทธศาสตร์ : เสริมสร้างศักยภาพขบวนองค์กรชุมชนและกลไกทำงานอย่างเป็นเอกภาพ	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	เชื่อมโยงแผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 - พ.ศ.2564) ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ	เกิดการพัฒนากองทุนกลางระดับจังหวัดเพื่อการพัฒนาสนับสนุนการขับเคลื่อนงาน ในรูปแบบเครือข่ายขบวนองค์กรชุมชนของจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 630 คน
					โครงการพัฒนาสังคมและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนชาวกาฬสินธุ์ทุกกลุ่มวัย งบประมาณ 3,714,000 บาท
6	มหาสารคาม	ประเด็นยุทธศาสตร์ : ประสานความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นและภาคที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและนโยบาย	สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ	-	สนับสนุนโครงการการพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมจังหวัดมหาสารคาม ปี 2563 งบประมาณ 200,000 บาท
7	หนองบัวลำภู (เชื่อมโยงหน่วยงาน)	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การประสานภาคีเครือข่ายสร้างความเข้มแข็งองค์กรชุมชน	องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู	-	ลงนามความร่วมมือเพื่อสนับสนุนขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภูในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยมีการสนับสนุนแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์ของขบวนองค์กรชุมชน ดังนี้

ที่	จังหวัด	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
		ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
		ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาระบบฐานข้อมูล ชุดความรู้			1) สื่อสารเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานของขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภูเดือนละ 1 ครั้ง 2) ปรับปรุงศูนย์ประสานงานภาคประชาชนของขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภู งบประมาณจำนวน 1,220,000 บาท 3) โครงการสืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดหนองบัวลำภู งบประมาณจำนวน 200,000 บาท ทั้งนี้ ขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภู และผู้แทนสภาองค์กรชุมชนตำบลจำนวน 67 ตำบล 190 คน ได้เข้าเยี่ยมและศึกษาดูงานด้านนโยบายและแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อแลกเปลี่ยน ทบทวนทิศทาง การหนุนเสริมขบวนองค์กรชุมชนด้านนโยบายและงบประมาณ
8	ขอนแก่น (เชื่อมโยงหน่วยงาน)	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การสร้างความเข้มแข็งทางการเมืองภาคพลเมือง	เทศบาลนครขอนแก่น มูลนิธิขอนแก่นทศวรรษหน้า หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่ร่วมขับเคลื่อนกองทุน CSR ชุมชนเมืองขอนแก่น		จัดตั้ง “ครัวกลางชุมชน คนขอนแก่นไม่ทิ้งกัน” จังหวัดขอนแก่น เพื่อดูแลช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของสมาชิกและการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคในชุมชน พร้อมทั้งสร้างพื้นที่ความมั่นคงด้านอาหารให้ผู้ได้รับผลกระทบ จำนวน 85 ชุมชน 5,000 ครัวเรือน

ที่	จังหวัด	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
		ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
9	ชัยภูมิ	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาและเสริมสร้าง ขบวนการองค์กรชุมชนสู่การจัดการตนเอง	กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจังหวัดชัยภูมิ	-	ประสานการทำงานกับสภาองค์กรชุมชนจำนวน 142 ตำบล เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร โดยมีการขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกรกว่า 20,000 ราย ส่งผลให้เกิดการจัดการหนี้แล้วจำนวน 1,032 ราย นอกจากนี้ ยังบูรณาการกองทุนชุมชน หรือการเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กรการเงิน ในการสร้างความมั่นคงทางอาหาร พัฒนาอาชีพและรายได้ สนับสนุนระบบสวัสดิการชุมชน/ กองทุนชุมชน ขยายโครงการบ้านมั่นคงเมืองและโครงการบ้านมั่นคงชนบท ให้ชุมชน/ตำบลได้เข้าถึงการพัฒนาที่อยู่อาศัยและที่ดิน
ภาคใต้					
1	พังงา	ประเด็นยุทธศาสตร์: สร้างระบบการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูอนุรักษ์การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	องค์การบริหารส่วนจังหวัดพังงา	เชื่อมโยงแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ.2561 - พ.ศ.2565) ประเด็นการพัฒนา : สร้างเสริมระบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพและสมดุล	สนับสนุนโครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายภาคประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมงบประมาณ 1,667,000 บาท
2	นครศรีธรรมราช	ประเด็นยุทธศาสตร์ : ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ อาชีพ และการตลาด	องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช	เชื่อมโยงแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ.2561 - พ.ศ.2565) ประเด็นยุทธศาสตร์ : ด้านคุณภาพชีวิต	สนับสนุนโครงการเศรษฐกิจพอเพียง องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช งบประมาณ 1,000,000 บาท เพื่อเผยแพร่แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และทฤษฎีใหม่ของรัชกาลที่ 10 และเพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนในจังหวัด
3	ตรัง	ประเด็นยุทธศาสตร์ : ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	สำนักงานจังหวัดตรัง	เชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2561 - พ.ศ.2565) ประเด็นการพัฒนา :	สนับสนุนโครงการตำบลต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและยั่งยืน งบประมาณ 1,500,000 บาท ประกอบด้วย

ที่	จังหวัด	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
		ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
				เสริมสร้างความมั่นคงทางสังคม พัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	1) พัฒนาศักยภาพกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลให้เป็นกลไกสำคัญการจัดสวัสดิการในพื้นที่ งบประมาณ 920,000 บาท 2) ยกระดับเครือข่ายสวัสดิการชุมชนในการขับเคลื่อนงานพัฒนาในการขับเคลื่อนงานพัฒนาในทุกๆ ด้าน งบประมาณ 250,000 บาท 3) พัฒนาศวัสดิการสู่การจัดการตนเองที่ยั่งยืน โดยใช้นวัตกรรมการเชื่อมโยงและบูรณาการทั้งภาครัฐและเอกชน งบประมาณ 330,000 บาท
4	สงขลา (เชื่อมโยงกิจกรรม)	ประเด็นยุทธศาสตร์ : สงขลากับการจัดการสิ่งแวดล้อมและการจัดการขยะ	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา	-	ร่วมจัดกิจกรรมปลูกป่าชายเลน (ป่าไม้ริมเล) บริเวณกลุ่มทะเลสาบสงขลา งบประมาณ 250,000 บาท ในพื้นที่ดำเนินงาน 2 อำเภอ 4 ตำบล มีผู้เข้าร่วมจำนวน 104 คน ประกอบด้วย ต.เกาะใหญ่ อ.กระเส็นนัง และ ต.ปากอ ต.ป่าขาด ต.หัวเขา อ.สิงหนคร เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างผู้นำตำบล ประชาชนและนักเรียนและหน่วยงานภาครัฐ ร่วมกันปลูกต้นไม้ เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับชุมชน และความอุดมสมบูรณ์ของสัตว์น้ำ รวมทั้งป้องกันอุทกภัยและการพังทลายของหน้าดินบริเวณลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
5	ชุมพร (เชื่อมโยงหน่วยงาน)	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การขับเคลื่อนเศรษฐกิจและทุนชุมชน	สมาพันธ์เกษตรกรมุ้งยั้งชุมพร	-	สนับสนุนการทำกิจกรรมส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ งบประมาณ 100,000 บาท ผ่านการอบรมให้ความรู้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (SDGsPGS) ตรวจสอบเพื่อรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (SDGsPGS) รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (SDGsPGS) จำนวน 4 ครั้ง มีสภาองค์กรชุมชนเข้ารับการอบรมจำนวน 67 ตำบล 300 คน

ที่	จังหวัด	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
		ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
6	สุราษฎร์ธานี	ประเด็นยุทธศาสตร์ : พัฒนาศักยภาพแกนนำสวัสดิการชุมชน	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี	เชื่อมโยงแผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี (พ.ศ.2561 - 2564) ประเด็นยุทธศาสตร์ : ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	สนับสนุนโครงการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพแกนนำและเครือข่ายกองทุนสวัสดิการชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี งบประมาณ 400,000 บาท ผ่านการจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มทักษะพัฒนาศักยภาพแกนนำและสมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน กลุ่มเป้าหมายไม่น้อยกว่า 400 คน
ภาคกลางและตะวันตก					
1	สมุทรสาคร	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การส่งเสริมและผลักดันให้เกิดอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม แผนงานที่ 2 การป้องกันการกัดเซาะทางชายฝั่ง	สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร	เชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) ประเด็นการพัฒนา : พัฒนาสภาพแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน	สนับสนุนโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ของสำนักงานจังหวัด จำนวน 2 โครงการ ดังนี้ 1) โครงการพัฒนาองค์ความรู้เรื่องระบบนิเวศวิทยาชายฝั่งสมุทรสาครแก่เยาวชนและนักเรียน งบประมาณ 500,000 บาท เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้ระบบนิเวศวิทยาชายฝั่งสมุทรสาครแก่เยาวชนและนักเรียน 2) โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร งบประมาณ 192,000 บาท โดยเป็นการส่งเสริมพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์และวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่
		ประเด็นยุทธศาสตร์ : การส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปสินค้าชุมชนและเกษตรปลอดภัย		ประเด็นยุทธศาสตร์ : ส่งเสริมภาคการผลิต การแปรรูปอาหาร และการบริการสู่ตลาดสากล	
2	สิงห์บุรี	ประเด็นยุทธศาสตร์ : สร้างความเข้มแข็งให้องค์กรชุมชน	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี	เชื่อมโยงแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ.2561 - 2565) ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาสังคม และคุณภาพชีวิต	สนับสนุนโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น งบประมาณ 500,000 บาท
3	อ่างทอง	ประเด็นยุทธศาสตร์ : สร้างเศรษฐกิจและทุนชุมชนตาม	สำนักงานจังหวัดอ่างทอง	เชื่อมโยงแผนปฏิบัติการประจำปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ประเด็น	สนับสนุนโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ของสำนักงานจังหวัด จำนวน 2 โครงการ ดังนี้

ที่	จังหวัด	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
		ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
		แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง หล่อเลี้ยงคนอย่างทอง		ยุทธศาสตร์: พัฒนาผลิตภัณฑ์สู่ระดับมาตรฐานสากล	1) โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร/ และผู้ประกอบการภาคการเกษตร งบประมาณ 1,082,500 บาท เพื่อให้ความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์แก่แกนนำสภาองค์กรชุมชนตำบลจำนวน 25 ตำบล 75 คน 2) โครงการยกระดับคุณภาพสินค้าการเกษตรและการแปรรูป งบประมาณ 339,300 บาท เพื่อให้ความรู้เรื่องการปลูกพืชปลอดสารพิษ และสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชผักแก่สภาองค์กรชุมชนจำนวน 35 ตำบล และเชื่อมโยงกับเครือข่ายกองทุนเมล็ดพันธุ์พืชผัก 7 อำเภอ
4	สุพรรณบุรี	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชน ด้านผลผลิต การเกษตรปลอดภัย ลดต้นทุน การแปรรูป การท่องเที่ยวโดยชุมชน	สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี	เชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ.2561 - 2565) ประเด็นยุทธศาสตร์ : การเพิ่มขีดความสามารถด้านการเกษตร เชื่อมโยงสู่เกษตรอุตสาหกรรม และการพาณิชย์กรรมเพื่อการบริโภคและการส่งออก	สนับสนุนการตั้งศูนย์การเรียนรู้และส่งเสริมด้านการเกษตรตามแนวพระราชดำริตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านวิสาหกิจชุมชนแบบครบวงจร ด้านการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าชุมชนเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของชุมชน งบประมาณ 9,000,000 บาท
5	พระนครศรีอยุธยา	ประเด็นยุทธศาสตร์ : พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนแนวทางการพัฒนา	สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	เชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ.2561 - 2565) ประเด็นการพัฒนา : พัฒนาการผลิตภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้า บริการโดยใช้นวัตกรรม ภูมิปัญญาที่สร้างสรรค์	สนับสนุนโครงการส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในกิจกรรมอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา งบประมาณ 426,900 บาท
6	เพชรบุรี	ประเด็นยุทธศาสตร์ : ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	สำนักงานจังหวัดเพชรบุรี	เชื่อมโยงแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ.2561 - 2565) ประเด็นการพัฒนา : การพัฒนาความมั่นคงทางเศรษฐกิจจากฐานการ	สนับสนุนโครงการส่งเสริมและพัฒนาค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว งบประมาณ 42,918,700 บาท เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสินค้าและเพิ่มช่องทางการตลาด

ที่	จังหวัด	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
		ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
				ท่องเที่ยว การค้า การบริการ และการเกษตร แบบครบวงจร	
ภาคกรุงเทพฯ ปริมณฑลและตะวันออก					
1	สมุทรปราการ	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาสวัสดิการชุมชนและคุณภาพชีวิต	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ	เชื่อมโยงแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ.2561 - 2565) องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ ประเด็นยุทธศาสตร์ : ด้านระบบสวัสดิการและคุณภาพชีวิตและประชาชน	สนับสนุนโครงการฝึกอาชีพเพิ่มรายได้ลดรายจ่าย เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาสจังหวัดสมุทรปราการ งบประมาณ 1,000,000 บาท เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาสจังหวัดสมุทรปราการ
		ประเด็นยุทธศาสตร์ : การปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ดิน น้ำ ป่า)	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรปราการ	-	สนับสนุนกิจกรรมการจัดการขยะในชุมชนและการจัดการน้ำเสียในลำคลอง คูคลองธรรมชาติ ปี 2563 งบประมาณ 100,000 บาท จัดทำข้อมูลขยะและส่งเสริมการคัดแยกขยะ
		กองทุนพัฒนาไฟฟ้า	จังหวัดสมุทรปราการ 3 กระทรวงพลังงาน	-	สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิต และฟื้นฟูท้องถิ่นได้รับผลจากการดำเนินงานของโรงไฟฟ้า โดยจัดสรรงบประมาณ พ.ศ. 2564 ให้กับ 23 ตำบลในพื้นที่รอบพื้นที่ตั้งโรงไฟฟ้า งบประมาณ 112,030,000 บาท
2	นครปฐม	ประเด็นยุทธศาสตร์ : ลดความเหลื่อมล้ำ พัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน	องค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี	เชื่อมโยงแผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) องค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี ประเด็นยุทธศาสตร์ : การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	สนับสนุนโครงการส่งเสริมสนับสนุนการเกษตรแบบปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และ/ หรือการเกษตรแบบอแกนิกส์ งบประมาณ 1,000,000 บาท เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ให้แก่เกษตรกร ได้สร้างแหล่งอาหารระดับครัวเรือน เพื่อส่งเสริมสุขภาพและลดการใช้สารเคมี

ที่	จังหวัด	การเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์จังหวัดในปี 2563			
		ยุทธศาสตร์/แผนงาน (ชุมชนท้องถิ่นระดับจังหวัด) ที่เชื่อมโยง	หน่วยงาน	การเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์จังหวัด	ผลลัพธ์
3	ชลบุรี (เชื่อมโยงหน่วยงาน)	ประเด็นยุทธศาสตร์ : การปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ดิน น้ำ ป่า)	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี	แผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับจังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2559 - 2564 ประเด็นยุทธศาสตร์ : การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	สนับสนุนภายใต้ยุทธศาสตร์ของสำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดชลบุรี จำนวน 2 โครงการ ในปีงบประมาณ 2563 ได้แก่ 1) โครงการสร้างเสริมและปลูกจิตสำนึกในการจัดการขยะงบประมาณ 100,000 บาท เพื่อพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครในการสร้างความรู้ความเข้าใจการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการจัดการขยะระดับชุมชน สู่การจัดตั้งธนาคารขยะ และ 2) โครงการพัฒนาเครือข่าย ทมส. งบประมาณ 100,000 บาท
4	จันทบุรี (เชื่อมโยงหน่วยงาน)	ประเด็นยุทธศาสตร์ : ส่งเสริมสวัสดิการสังคมและคุณภาพชีวิต	สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)	-	สนับสนุนโครงการการพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมจังหวัดจันทบุรี ปี 2563 งบประมาณ 200,000 บาท เพื่อขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะว่าด้วยการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัยในการเกษตร และนโยบายสาธารณะว่าด้วยประเด็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

2 การสนับสนุน การพัฒนาและ เชื่อมโยงกลุ่มธุรกิจ ชุมชน

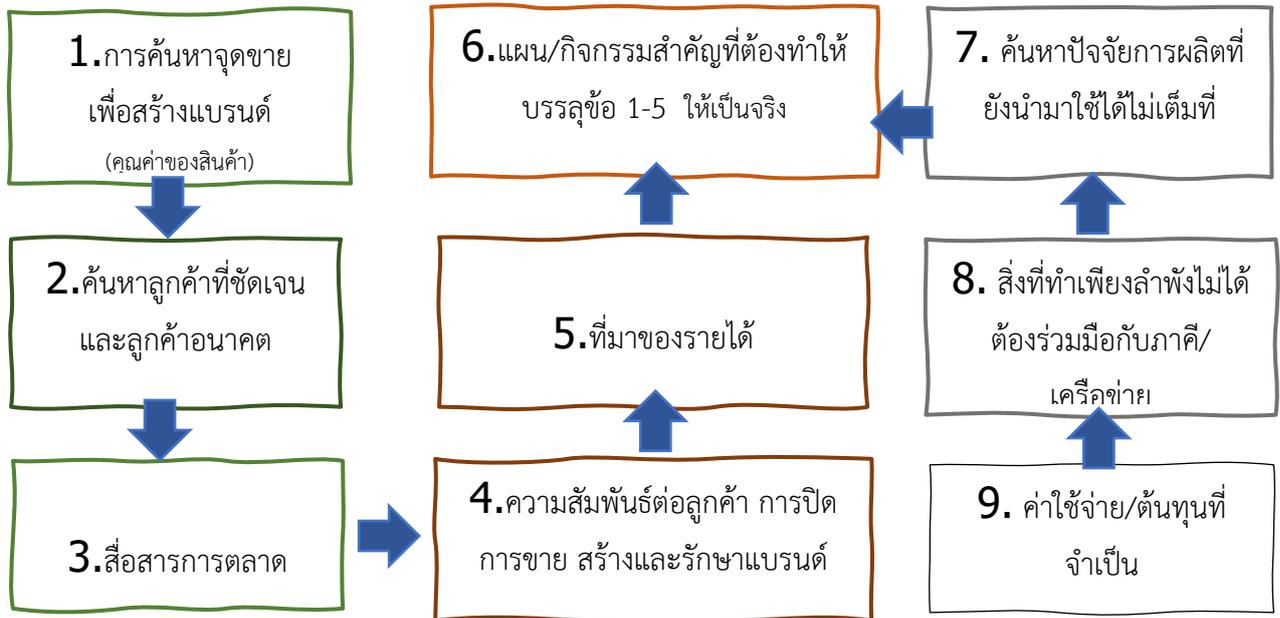
เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนยกระดับพื้นที่ปฏิบัติการเป็นพื้นที่รูปธรรมในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การจัดการตนเองระดับตำบล/เมือง เน้นพื้นที่ที่มีรูปธรรมความสำเร็จที่ชัดเจน ก่อให้เกิดกระบวนการวิเคราะห์พื้นที่ยกระดับการพัฒนาจากกิจกรรมงานประเด็นต่าง ๆ ที่ได้มีการดำเนินงานในพื้นที่ พร้อมทั้งเชื่อมโยงและประสานความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นที่ต้นแบบในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลสู่การเปลี่ยนแปลงของชุมชนท้องถิ่นและการผลักดันเชิงนโยบาย โดยใช้กลไกขบวนองค์กรชุมชนขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การจัดการตนเองอย่างเป็นรูปธรรม **ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เน้นพื้นที่รูปธรรมการพัฒนาและเชื่อมโยงกลุ่มธุรกิจชุมชน พื้นที่เป้าหมาย 500 ตำบล**

จากการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการพัฒนาและเชื่อมโยงกลุ่มธุรกิจชุมชน โดยการจัดทำแผนธุรกิจเพื่อชุมชน (Community Business Model Canvas : CBMC) ก่อให้เกิดความเข้าใจในการ **ปรับเปลี่ยนวิธีคิด** (Mind set) จากการใช้ **“เงินเป็นตัวตั้ง”** มาเป็นการใช้ **“ทุน”** ที่เป็นปัจจัยทางการผลิตในการประกอบการ หรือการรู้จักใช้ปัจจัยทางการผลิต ได้แก่ ธรรมชาติ ทุนที่เป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์สร้างขึ้น และหนึ่งสมองสองมือ ที่สอดคล้องกับวิถีชุมชนมาเป็นตัวตั้ง และ **พัฒนาทักษะความสามารถ** (skill set) ในการจัดทำธุรกิจชุมชน จากการเป็น มวยวัด ให้เป็น มีอาชีพ ทำให้องค์กรชุมชนเกิดความมั่นใจว่า องค์กรชุมชนสามารถจัดการธุรกิจด้วยตนเองได้ เป็นธุรกิจเพื่อชุมชน เพื่อคนในชุมชนท้องถิ่น ให้เกิดการช่วยเหลือเอื้อเพื่อซึ่งกันและกัน กลายเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ เอื้อให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในพื้นที่ ทั้งผู้คน ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างเข้มแข็ง และยั่งยืน

แผนธุรกิจเพื่อชุมชน ประกอบด้วย 9 ขั้นตอน คือ

- 1) คุณค่าของสินค้าการค้นหายุทธศาสตร์ของสินค้าและบริการ
- 2) กลุ่มลูกค้า
- 3) การสื่อสารการตลาด
- 4) ความสัมพันธ์ต่อลูกค้า การปิดการขาย สร้างและรักษา Brand
- 5) ที่มาของรายได้
- 6) กิจกรรมสำคัญที่ต้องทำให้บรรลุข้อ 1-5
- 7) ค้นหาปัจจัยการผลิตที่ยังนำมาใช้ได้ไม่เต็มที่
- 8) สิ่งที่ทำเพียงลำพังไม่ได้ต้องร่วมมือกับภาคี/เครือข่าย
- 9) ค่าใช้จ่าย/ต้นทุนที่จำเป็น

แบบจำลองการจัดทำแผนธุรกิจเพื่อชุมชน (CBMC) 9 ขั้นตอน

ในปีงบประมาณ 2563 เกิดแผนธุรกิจเพื่อชุมชน จำนวน 608 ตำบล คิดเป็นร้อยละ 121.60 ของเป้าหมาย โดยเป็นการจัดทำแผนธุรกิจชุมชนในลักษณะแผนการดำเนินงาน (Operation plan) สนับสนุนการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและทุนชุมชน เพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นมีระบบเศรษฐกิจและทุนชุมชนที่มั่นคง สามารถพึ่งตนเอง และจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยมีลักษณะธุรกิจชุมชนที่ดำเนินการในพื้นที่ จำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มการผลิต ได้แก่ เกษตรอินทรีย์-ปลอดภัย-ปลอดภัย-ปลอดภัย (2) การแปรรูปและตลาด เน้นตลาดสีเขียว-ตลาดชุมชน และ (3) การบริการ ได้แก่ การท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 5 ภาค ดังนี้

ที่	ภาค	การผลิต (เกษตรอินทรีย์-ปลอดภัย-ปลอดภัย-ปลอดภัย-ปลอดภัย)	การแปรรูป-ตลาด (ตลาดสีเขียว-ตลาดชุมชน)	การบริการ (ท่องเที่ยวโดยชุมชน)	รวม
1	เหนือ	44	83	32	159
2	ตะวันออกเฉียงเหนือ	26	61	13	100
3	ใต้	16	64	20	100
4	กลางและตะวันตก	9	76	19	104
5	กรุงเทพฯ ปริมณฑล และตะวันออกเฉียง	22	110	13	145
รวมทั้งสิ้น		117	394	97	608

เกิดการพัฒนากลุ่มองค์กรชุมชนระดับภาค 1,216 คน โดยสนับสนุนการอบรมเชิงปฏิบัติการผู้นำองค์กรชุมชน ในเรื่องการจัดทำแผนธุรกิจเพื่อชุมชน (Community Business Model Canvas : CBMC) มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 1,216 คน ใน 589 ตำบล ประกอบด้วย การอบรมผ่านระบบออนไลน์ จำนวน 3 รุ่น มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวนทั้งสิ้น 433 คน 216 ตำบล และอบรมในรูปแบบออฟไลน์ (Face to Face) จำนวน 3 รุ่น มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวนทั้งสิ้น 738 คน 373 ตำบล ดังนี้ ภาคกรุงเทพฯ ปริมณฑลและตะวันออก จำนวน 190 คน 83 ตำบล ภาคเหนือจำนวน 318 คน 159 ตำบล ภาคกลางและตะวันออกจำนวน 67 คน 31 ตำบล และภาคใต้จำนวน 208 คน 100 ตำบล ส่งผลให้กลุ่ม/องค์กรชุมชนสามารถพัฒนาและจัดทำแผนธุรกิจเพื่อชุมชนระดับกลุ่ม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการของกลุ่มตนเองได้จริง และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่มองค์กรชุมชนอื่น ๆ ในพื้นที่ได้

เกิดการยกระดับตำบลแผนธุรกิจเพื่อชุมชน ส่งการพัฒนาเป็นศูนย์บ่มเพาะเศรษฐกิจและทุนชุมชน หรือศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจและทุนชุมชนระดับตำบล อำเภอ จังหวัด ในการถ่ายทอดความรู้ รวบรวมและกระจายผลผลิตของชุมชน โดยเชื่อมโยงกับเพจเฟซบุ๊ก “ตลาดนัดองค์กรชุมชน” จำนวน 11 ศูนย์ ครอบคลุมพื้นที่ 5 ภาค ดังนี้

ที่	รายชื่อศูนย์การเรียนรู้
ภาคเหนือ	
1	พื้นที่เรียนรู้เกษตรปลอดภัยสภาองค์กรชุมชนตำบลบ้านกลาง อำเภอสอง จังหวัดแพร่
2	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาบ้านเพชรชมพู ตำบลวัดโบสถ์ อำเภอเมือง จังหวัดตาก
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
3	พื้นที่เรียนรู้การแปรรูปข้าวเม่าตำบลหนองโสน อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
ภาคใต้	
4	ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ ตำบลนาขา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร
5	การท่องเที่ยวโดยชุมชนและธุรกิจไม้บ้านถ้ำเสือ ตำบลอ่าวลึกใต้ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่
6	การท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลตะโละกาโปร์ (ขุนตารา) อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี
ภาคกลางและตะวันตก	
7	ศูนย์สาธิตการตลาดครบวงจรตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี
ภาคกรุงเทพฯปริมณฑลและตะวันออก	
8	ศูนย์บ่มเพาะเครือข่ายผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์ตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี
9	ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจแปรรูปสินค้าชุมชนเขตบางบอน กรุงเทพฯ
10	ศูนย์บ่มเพาะเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนจังหวัดตราด ศูนย์ประสานงานขบวนองค์กรชุมชนคนตราด
11	ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจชุมชนบ้านจ่ารุง ตำบลเนินฆ้อ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

โดยในปี 2564 จะมีการดำเนินงานต่อเนื่องและขยายผลการพัฒนาและเชื่อมโยงกลุ่มธุรกิจชุมชนเพิ่มขึ้นใน 360 ตำบล

ตัวอย่างแผนธุรกิจเพื่อชุมชน

1. แผนธุรกิจเพื่อชุมชน กลุ่มกะปิกกลางดง ตำบลสามพี่น้อง อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี

(1) คุณค่าของสินค้า (Value Propositions)	(2) กลุ่มลูกค้าปัจจุบัน/อนาคต (Customer Segments)	(3) การสื่อสารการตลาดและ Logistic (Channels)	(4) ความสัมพันธ์ต่อลูกค้า การปิดการขาย สร้างและรักษา brand ships (Customer Relationships)	(5) ที่มาของรายได้ (Revenue Streams)
<ul style="list-style-type: none"> - ทำจากเคยแท้ 100% - สะอาดไม่ใส่สารกันบูด - มีบรรจุภัณฑ์และชื่อสินค้าที่ชัดเจน - ราคาไม่สูงมากสามารถเก็บได้นาน - เหมาะสำหรับเป็นของฝากและของขวัญ - มีการแนะนำการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ที่ดี - มีรสชาติอร่อยและไม่เหม็นหืน 	<ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มวัยกลางคนขึ้นไป ในหมู่บ้านและหมู่บ้านใกล้เคียงและต่างจังหวัด - กลุ่มแม่บ้านโรงเรียนซื้อไปประกอบอาหารลูกค้าอนาคต - ลูกค้าทางออนไลน์ต่างจังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> - โพรโมชันชื่อ 10 กระปุกแถม 1 กระปุกเล็ก - มีสินค้าทดลองให้ชิม มีนามบัตรมีกลุ่มไลน์เพื่อเชิญชวนมาร่วมขายสินค้าแลกเปลี่ยนในกลุ่มไลน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการส่งเสริมจัดโปรโมชันให้กับลูกค้า - มีบริการหลังการขายการแนะนำการถนอมสินค้าไม่มีรสชาติเดิม - มีการคืนเงินในกรณีที่ลูกค้าไม่พึงพอใจในสินค้า 	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างเครือข่ายสมาชิกผู้ผลิตกะปิกกลางดงให้มีกำลังการผลิตมากขึ้น - พัฒนาผลิตภัณฑ์เดิมเพิ่มเติมผลิตภัณฑ์ใหม่ - ทำกะปิหลน - ข้าวคลุกกะปิ
<p>(6) กิจกรรมหลักที่ (ทำให้ข้อ 3-5 เป็นจริง) (Key Activities)</p>			<p>(7) ปัจจัยการผลิตที่ต้องใช้ ธรรมชาติ 1 สมอง 2 มือ การร่วมมือ ร่วมใจแทนเงิน (Key Resources)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างเครือข่ายสมาชิกผู้ผลิตกะปิกกลางดง - การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้สวยงาม การเก็บรักษานานขึ้น - สื่อประชาสัมพันธ์สินค้าผ่านช่องทางเฟซบุ๊ก 			<ul style="list-style-type: none"> - มีกะปิเป็นต้นทุนทางธรรมชาติ มีภูมิปัญญาการผลิตกะปิมาแต่บรรพกาล - มีกรรมวิธีในการถนอมอาหาร - คณะทำงานร่วมประชาสัมพันธ์แนะนำสินค้าโดยเริ่มจากครอบครัวสู่เพื่อนบ้าน 	
<p>(8) สิ่งที่ทำเพียงลำพังไม่ได้ต้องร่วมมือกับภายนอก/พันธมิตร/ภาค/หน่วยงาน (Key Partners)</p>			<p>(9) ต้นทุน/ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต้องใช้น้อยที่สุด (Cost structure)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - องค์กรบริหารส่วนตำบลสามพี่น้อง - พัฒนาชุมชน สนับสนุนการตลาด - มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สนับสนุนการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ 			<ul style="list-style-type: none"> - กระปุก บรรจุภัณฑ์ - มีกะปิเป็นวัตถุดิบ 	

2. แผนธุรกิจเพื่อชุมชน กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกะหล่ำมะพร้าว ตำบลชัยสมบุญ อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี

(1) คุณค่าของสินค้า (Value Propositions)	(2) กลุ่มลูกค้าปัจจุบัน/อนาคต (Customer Segments)	(3) การสื่อสารการตลาดและ Logistic (Channels)	(4) ความสัมพันธ์ต่อลูกค้า การปิดการขาย สร้าง และรักษา brand ships (Customer Relationships)	(5) ที่มาของรายได้ (Revenue Streams)
1.มีให้เลือกหลายแบบและสวยงาม 2.คุณภาพดี 3.ส่งเสริมกลุ่มอาชีพในชุมชน 4.สามารถทำได้ตามที่ลูกค้าต้องการ	2.1 ลูกค้าปัจจุบัน - คนในพื้นที่ - แม่ค้าคนกลาง 2.2 ลูกค้าอนาคต - ขายทางออนไลน์ - ขายคนต่างจังหวัดที่ผ่านตำบล	1.ปากต่อปาก 2.กลุ่มเพื่อน ๆ แนะนำ 3.เพจเฟซบุ๊ก และไลน์ 4.ออกบูธร่วมกับรพ.สต.และอำเภอ การขนส่ง 1.ไปรษณีย์/ Kerry 2.ขายบริเวณหน้าร้านในตำบล	1.มีโปรโมชั่น ชื้อ 10 ชิ้นขึ้นไปขายราคาส่ง 2.มีสินค้าตัวอย่างให้ชมและทดลองใช้บริเวณหน้าร้าน 3.รับประกันคุณภาพหลังการขายเสียซ่อมฟรี 4.สรรหาและพัฒนาคนรุ่นใหม่ในตำบลให้มาร่วมกลุ่ม อยู่ตลอดเวลา เพื่อสานต่อความยั่งยืนของกลุ่ม	1.พัฒนาสินค้าออกแบบให้ทันสมัย เพื่อเพิ่มความน่าสนใจมากขึ้น 2.หาแหล่งวัตถุดิบที่ถูกและลด ต้นทุนการผลิต 3.จัดองค์กรแบบองค์กรชุมชนมือ อาชีพ
(6) กิจกรรมหลักที่ (ทำให้ข้อ 3-5 เป็นจริง) (Key Activities)			(7) ปัจจัยการผลิตที่ต้องใช้ ธรรมชาติ 1 สมอ 2 มือ การร่วมมือ ร่วมใจแทนเงิน (Key Resources)	
1.จัดองค์กรแบบองค์กรชุมชนมืออาชีพ 2.จัดโปรโมชั่นสินค้า ชื้อ 10 ชิ้นไป ขายราคาส่ง 3.พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย ทันสมัย 4.จัดหาแหล่งวัตถุดิบที่ถูกและลดต้นทุนการผลิต 5.สรรหาและพัฒนาคนรุ่นใหม่ในตำบลให้มาร่วมกลุ่ม เพื่อสานต่อความยั่งยืนของกลุ่ม 6.จัดสินค้าตัวอย่างให้ชมและทดลองใช้บริเวณหน้าร้าน 7.รับประกันคุณภาพหลังการขาย ถ้าเสีย ซ่อมฟรี			1.ใช้วัสดุธรรมชาติกะหล่ำมะพร้าวในพื้นที่หรือจังหวัดใกล้เคียง เพื่อลดต้นทุน 2.ใช้ความคิด ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล 3.ใช้ร่างกายในการฝึกปฏิบัติและการจัดเตรียมสถานที่ประชุมอบรม 4.ทักษะการเจรจาประสานงานกับหน่วยงานภาคีและสมาชิกกลุ่ม 5.ข้อมูลเกษตรกร	
(8) สิ่งที่ทำเพียงลำพังไม่ได้ต้องร่วมมือกับภายนอก/พันธมิตร/ภาค/หน่วยงาน (Key Partners)			(9) ต้นทุน/ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต้องใช้น้อยที่สุด (Cost structure)	
อบต.ชัยสมบุญ อำนาจความสะดวกเรื่องสถานที่อบรม /สภาองค์กรชุมชน ต.ชัยสมบุญในการเข้าร่วมประชุม จัดองค์กรแบบมืออาชีพ / สำนักงานพัฒนาชุมชนอ.ลำสนธิ มาเป็นวิทยากรเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ /สำนักงานเกษตรจ.ลพบุรี เพื่อขอข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว- มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สนับสนุนการ พัฒนาบรรจุภัณฑ์			ค่าวิทยากร	

3

การประสานความร่วมมือและบูรณาการทำงานร่วมกับภาคีพัฒนา

เป็นการจัดความสัมพันธ์การทำงานร่วมกันระหว่างสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ขบวนการองค์กรชุมชน และภาคีพัฒนาในการหนุนเสริมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและการผลักดันเชิงนโยบายสาธารณะ โดยมีรูปแบบความร่วมมือในลักษณะต่างๆ ซึ่งได้มีการกำหนดบทบาท พื้นที่ ประเด็น และแผนการดำเนินงานร่วมกัน ก่อให้เกิดการประสานความร่วมมือ ดังนี้

3.1 เกิดการประสานความร่วมมือระดับนานาชาติในการพัฒนาที่อยู่อาศัย

1) เข้าร่วมประชุม World Urban Forum ครั้งที่ 10 (WUF10) ระหว่างวันที่ 7-13 กุมภาพันธ์ 2563 ณ กรุงอาบูดาบี สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ โดย พอช. ร่วมอภิปรายในหัวข้อพิเศษ “การจัดการปัญหาความเหลื่อมล้ำผ่านทางวัฒนธรรมและนวัตกรรม” เป็นการนำเสนอ “โครงการบ้านมั่นคง” ตัวอย่างแนวทางการปฏิบัติในการลดความเหลื่อมล้ำด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย ซึ่งเป็นนวัตกรรมการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยที่ประสบความสำเร็จ รวมทั้งเผยแพร่การดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงต่อฝ่ายวิชาการของ UN-HABITAT และผู้เข้าร่วมประชุมจากนานาชาติ ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีและมีแผนที่จะมาศึกษาดูงานในระยะต่อไป

2) งานวันที่อยู่อาศัยโลก (World Habitat Day) ประสานความร่วมมือกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มูลนิธิศูนย์ศึกษาที่อยู่อาศัยแห่งเอเชีย เครือข่ายสหพันธ์พัฒนาองค์กรชุมชนคนจนเมืองแห่งชาติ (สอช.) และเครือข่ายขบวนการองค์กรชุมชนทั่วประเทศ จัดงานวันที่อยู่อาศัยโลก (World Habitat Day) ในเดือนตุลาคม 2562 ในประเทศไทย ภายใต้หัวข้อ “บ้านมั่นคง : บ้านโดยชุมชน ทุกคนร่วมกันสร้าง” Collective Housing : World Habitat Day Thailand 2019

3.2 เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคีพัฒนาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่

1) การแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม กรณีหมอกควันไฟป่าจังหวัดเชียงใหม่ ประสานความร่วมมือกับสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเครือข่ายสภาองค์กรชุมชน 8 จังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม กรณีหมอกควันไฟป่าจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้มีการกำหนดทิศทางและข้อเสนอการจัดการจัดทำแผนการจัดการฝุ่นควัน จำนวน 5 เรื่อง ประกอบด้วย (1) แผนการจัดการฝุ่นควันในชุมชนเมือง (2) แผนการจัดการฝุ่นควันในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (3) แผนการจัดการพื้นที่ (ยางนา) (4) แผนการจัดการฝุ่นควันพื้นที่เกษตร (5) แผนการส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมด้วยการลดฝุ่นควัน (บล็อกเชน) โดยสร้างความเข้าใจและความร่วมมือกับกลไกราชการ ภาคเอกชน

สถาบันการศึกษา ภาคประชาสังคม ภาครัฐ ภาคเอกชน สมาองค์กรชุมชน ดำเนินการสื่อสารสาธารณะเพื่อสร้างความตระหนักร่วมของคนเชียงใหม่เรื่องผลกระทบจากฝุ่นควันและมลพิษอากาศ จัดกิจกรรมเชื่อมประสานระหว่างคนบนดอยคนในป่ากับคนในเมือง จัดกิจกรรมลดฝุ่นควันในเมือง การหยุดใช้รถเพื่อลดมลพิษ Car Free Day กิจกรรมเทศกาล Countdown ก่อนฤดูฝุ่นควัน เป็นต้น

2) **ลงนามความร่วมมือภายใต้แผนการพัฒนาที่อยู่อาศัยและคุณภาพชีวิตทุกมิติอย่างมีส่วนร่วมชุมชนชาวแพในแม่น้ำสะแกกรัง จังหวัดอุทัยธานี** จำนวน 16 หน่วยงาน ประกอบด้วย พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดอุทัยธานี สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ที่ทำการปกครองจังหวัดอุทัยธานี ที่ทำการปกครองอำเภอเมืองอุทัยธานี กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดอุทัยธานี สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุทัยธานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุทัยธานี สำนักงานประมงจังหวัดอุทัยธานี สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุทัยธานี โครงการชลประทานอุทัยธานี สำนักงานเจ้าท่าส่วนภูมิภาค สาขานครสวรรค์ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุทัยธานี สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดอุทัยธานี สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดอุทัยธานี องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุทัยธานี และเทศบาลเมืองอุทัยธานี โดยสนับสนุนการซ่อมแพในแม่น้ำสะแกกรัง จำนวน 127 คร่าวเรือ รวมทั้งร่วมพัฒนาคุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว อนุรักษ์วิถีชาวแพแห่งสุดท้ายของประเทศ ภายใต้การพัฒนาใน 8 มิติ คือ ด้านการบริหารจัดการน้ำ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านอาชีพ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านการท่องเที่ยว ด้านวัฒนธรรม ด้านคุณภาพชีวิตของประชาชน และด้านความเข้มแข็งของชุมชน

3.3 เกิดความร่วมมือและบูรณาการการทำงานในการป้องกันและช่วยเหลือในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1) *ประสานความร่วมมือกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) กรมควบคุมโรค และเครือข่ายสวัสดิการชุมชน* จัดงาน “ร่วมสืบสานแนวคิดไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง รวมพลังสู้ COVID-19” โดยวางยุทธศาสตร์การดำเนินงานร่วมกัน ให้ความรู้ในการดูแลตัวเองและชุมชน ฝึกทำหน้ากากอนามัยแบบผ้า เพื่อให้สมาชิกกองทุนสวัสดิการชุมชน นำไปผลิตเพื่อแจกจ่ายประชาชนทั่วประเทศ

2) *ประสานความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)* เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการความร่วมมือการขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมสุขภาวะ โดยใช้สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 เป็นโอกาสในการพัฒนาชุมชนฐานรากให้มีความเข้มแข็ง สามารถจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน ร่วมกัน ผ่านกลไกการทำงาน ประเด็นการขับเคลื่อน และแผนการทำงานร่วมในทุกระดับ (ตำบล อำเภอ จังหวัด) เช่น จัดทำแผนพัฒนาฟื้นฟูชุมชนหลังสถานการณ์โควิด - 19 “พลเมืองตื่นรู้ สู้ภัยโควิด - 19” ในพื้นที่ภาคกลางและตะวันตก ซึ่งได้มีการคัดเลือกพื้นที่นำร่องต้นแบบจำนวน 7 จังหวัด ได้แก่ สุพรรณบุรี ชัยนาท ราชบุรี สระบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี และสมุทรสงคราม

3) *ประสานความร่วมมือกับกรมราชทัณฑ์* แลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้กับผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโร

นา (COVID-19) ทั้งในกรุงเทพฯ และภูมิภาค โดยใช้พื้นที่ของกรมธนารักษ์เป็นพื้นที่ในการช่วยเหลือชุมชนผู้มียรายได้น้อย ซึ่งจะมีการจัดทำโครงการนำร่อง พร้อม Mapping พื้นที่ดำเนินการร่วมกันต่อไป

4) ความร่วมมือในการจัดทำครัวกลาง ตู้ปันสุข และถุงยังชีพ เพื่อแจกจ่ายให้กับผู้เดือดร้อนอันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19)

<p>สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ร่วมกับ คณะผู้บริหารจากบริษัท T&B media global (Thailand) จำกัด มูลนิธิพุทธรักษา ลงพื้นที่มอบถุงยังชีพแก่ชุมชนในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี จำนวน 500 ชุด ใน 6 ชุมชน ได้แก่ 1.ชุมชนคลองตัน เทศบาลเมืองสนั่นรักษ์ จำนวน 44 ครัวเรือน 2.ชุมชนแก้มงคลพัฒนา เทศบาลตำบลธัญบุรี จำนวน 56 ครัวเรือน 3.ชุมชนคลองสว่าง เทศบาลนครรังสิต จำนวน 55 ครัวเรือน 4.ชุมชนปทุมธานีโมเดล เทศบาลเมืองคลองหลวง จำนวน 184 ครัวเรือน 5. ชุมชนริมคลอง หมู่ที่ 4 เทศบาลตำบลบางพูน จำนวน 161 ครัวเรือน โดยมีผู้แทนจากชุมชนในจังหวัดปทุมธานีรับมอบถุงยังชีพ ณ ชุมชนคลองสว่าง รังสิต ปทุมธานี</p>	
	<p>บริษัท คอมมี คอร์ปอเรชั่น จำกัด ผู้จำหน่ายหน้ากากอนามัย ร่วมกับ บริษัท แฟลช เอ็กเพรส จำกัด ส่งมอบหน้ากากให้กับชุมชนทั้งในเมืองและชนบท จำนวน 2,000 ชิ้น โดยได้มอบหน้ากากอนามัยให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จำนวน 1,500 ชิ้น เพื่อส่งต่อให้กับเครือข่ายชุมชนริมคลองลาดพร้าว 6 เขต และจัดส่งหน้ากากอนามัยไปยังศูนย์คนไร้บ้าน 3 ภูมิภาค จำนวน 500 ชิ้น ประกอบด้วย บ้านเต็มฝัน จังหวัดเชียงใหม่ บ้านโฮมสุข จังหวัดขอนแก่น และศูนย์คนไร้บ้าน สุวิทย์ วัดหนู กรุงเทพมหานคร</p>
<p>มูลนิธิชุมชนขอนแก่นทศวรรษหน้า ร่วมกับศูนย์ประสานงานซีเอสอาร์ (ทีม one home ขอนแก่น) ผู้แทนภาคเอกชน และผู้นำชุมชนจังหวัดขอนแก่น มอบสิ่งของและเงินบริจาคสนับสนุน “โครงการชุมชนขอนแก่นเราไม่ทิ้งกัน” และรับมอบสิ่งของจากผู้แทนบริษัทเอกชนต่างๆ เช่น บริษัท CP ALL บริษัทน้ำตาลมิตรผล</p>	

มูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัย (มพศ.) ร่วมกับเครือข่ายสลัม 4 ภาค และเครือข่ายคนไร้บ้าน ส่งมอบข้าวสารจำนวน 20 กิโลกรัม ให้กับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน เพื่อสนับสนุนการทำกิจกรรมครัว พอช. ปันสุข และตู้ปันสุข สำหรับแจกจ่ายประชาชนในพื้นที่ที่ประสบปัญหาจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19

3.4 เกิดความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นใน 5 ภาค 15 มหาวิทยาลัย

ภาค	สถาบันการศึกษา	ประเด็นความร่วมมือ
เหนือ 4 หน่วยงาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร	ร่วมกับเครือข่ายองค์กรชุมชนคนกำแพงเพชร หนุนเสริมงานจัดการความรู้และวิชาการระดับพื้นที่ร่วมกัน เกิดการยกระดับองค์ความรู้และนวัตกรรมชุมชนในพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร รวมทั้งเชื่อมโยงหลักสูตรการทำงานในพื้นที่ชนบท/ เมือง ผ่านการพัฒนาคนและการสร้างเครือข่ายคนกำแพงเพชรให้เข้มแข็ง
	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จังหวัดน่าน	เกิดหลักสูตรการพัฒนาผู้นำที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนากระบวนการแก้ไขปัญหาหรือแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของภาคประชาชนในจังหวัด มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการฟื้นฟูทางสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในชุมชนที่เข้มแข็ง
ตะวันออกเฉียงเหนือ 2 หน่วยงาน	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล สร้างเครือข่ายองค์กรชุมชนในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการ กำหนดพื้นที่เป้าหมายจำนวน 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดยโสธร จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดอุดรธานี ซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินการในปี 2564 ต่อไป
	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมุกดาหาร จังหวัดนครพนม สนับสนุนการพัฒนาโครงการระดับตำบล รวมทั้งออกแบบระบบการติดตามประเมินผลแบบเสริมพลังอย่างมีส่วนร่วม
ใต้ 3 หน่วยงาน	มหาวิทยาลัยฟาฏอนี จังหวัดปัตตานี	หนุนเสริมระบบการบริหารจัดการโครงการบ้านมั่นคงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดน โดยจัดทำบันทึกความร่วมมือ ประชุมและทำงานร่วมอย่างต่อเนื่อง
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	เกิดความร่วมมือด้านการออกแบบที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการบ้านมั่นคงแหลมสัก จ.กระบี่ มีการขับเคลื่อนงานร่วมกับชุมชน และสถาบันฯ อย่างต่อเนื่อง
	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	จัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาชุมชนศึกษา บูรณาการกิจกรรมสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน โดยการใช้พื้นที่ในด้านการเรียนการสอนปฏิบัติสหกิจศึกษาและปฏิบัติการร่วมกันภายใต้เครือข่ายงานของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นเพื่อพัฒนาผู้นำองค์กรชุมชน
กลางและตะวันตก 3 หน่วยงาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	สร้างความเข้มแข็งให้ขบวนองค์กรชุมชน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดชัยนาท และจังหวัดอุทัยธานี ในการพัฒนาให้ชุมชนเข้มแข็งยั่งยืนผ่านกลไกของขบวนองค์กรชุมชน
	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	- สนับสนุนงานบริการวิชาการให้กับขบวนองค์กรชุมชนในการเรื่องการจัดการความรู้ชุมชนผ่านงานพื้นที่และประเด็นงานต่างๆ รวมถึงมีบุคลากรของมหาวิทยาลัยร่วมเป็นที่ปรึกษาและกลไกการพัฒนาระบบติดตามประเมินผลโครงการที่ขบวนองค์กรชุมชนดำเนินการในปี 2563 - พัฒนาหลักสูตรการพัฒนาคนในขบวนองค์กรชุมชนและพัฒนาคนรุ่นใหม่ หลักสูตรการเรียนสำหรับนักศึกษาสาขาพัฒนาชุมชน

ภาค	สถาบันการศึกษา	ประเด็นความร่วมมือ
	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	ประสานความร่วมมือพัฒนาองค์กรชุมชนท้องถิ่นร่วมกัน โดยขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดกาญจนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกาญจนบุรี และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ในการดำเนินงาน 1) พัฒนาศักยภาพคน 2) สนับสนุนสถานที่ บุคลากร วัสดุสำนักงาน 3) เป็นตัวกลางช่วยประสานงานระหว่างองค์กรชุมชน กับหน่วยงานราชการ หน่วยงานประชาสังคม
กทม.และ ตะวันออก 3 หน่วยงาน	มหาวิทยาลัยบูรพา	แลกเปลี่ยนแนวทางการหนุนเสริมชุมชนท้องถิ่นกับขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดชลบุรี ผ่านโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยในชนบท จำนวน 30 ตำบล ทั้งบทบาทการสนับสนุนการศึกษาในระบบ และหนุนเสริมการขับเคลื่อนงานระดับพื้นที่ เช่น การทำวิจัยชุมชน จัดระบบข้อมูล การสนับสนุนนักศึกษาช่วยส่งเสริมองค์ความรู้ในชุมชน
	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	<ul style="list-style-type: none"> - ออกแบบการหนุนเสริมชุมชนท้องถิ่นและการขับเคลื่อนงานในชุมชนให้กับขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 20 ตำบล ผ่านโครงการต่างๆ เช่น บ้านพอเพียงชนบท การแก้ไขปัญหาและสร้างรูปธรรมระดับพื้นที่ เศรษฐกิจและทุนชุมชน - สนับสนุนเชิงกิจกรรม ปี 2563 ตามแผนงาน “โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการศาสตร์พระราชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาชุมชนและความมั่นคงทางอาหาร” งบประมาณ 400,000 บาท โดยการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพทั้งการเพาะเห็ดและการแปรรูปเห็ด โดยมีผู้เข้าร่วมจาก 4 ตำบล ได้แก่ ทต.เทพราช ทต.บางขนาก ต.เสม็ดใต้ ทต.บางสมัคร ส่งผลให้ผู้เข้าร่วมการอบรมได้นำความรู้ไปประกอบอาชีพจนสร้างรายได้ในครัวเรือนลดปัญหาหนี้สิน และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ ช่วยให้มีอาชีพเสริมในชุมชน
	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	หนุนเสริมด้านวิชาการการขับเคลื่อนงานขบวนองค์กรชุมชนในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ทั้งด้านเศรษฐกิจ โดยกำหนดพื้นที่การทำงาน 6 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ตำบลแก่งหางแมว ตำบลสามพี่น้อง ตำบลเขาวงกต ตำบลขุนซ่อง ตำบลพวา อำเภอแก่งหางแมว และพื้นที่เทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

4
การสนับสนุนการ
พัฒนาคุณภาพแกนนำ
และขบวนองค์กรชุมชน

เป็นการวางรากฐานการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง โดยการพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถของคนทำงาน พร้อมทั้งเสริมสร้างขีดความสามารถของขบวนองค์กรชุมชน ซึ่งเป็นกลไกและแกนนำสำคัญในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และเท่าทันการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีให้กับองค์กรและชุมชนท้องถิ่น

4.1 การสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพคนในขบวนองค์กรชุมชน

สถาบันฯ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนในขบวนองค์กรชุมชน เพื่อพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถของคนทำงานในขบวนองค์กรชุมชน และผู้นำชุมชนท้องถิ่น มุ่งหวังให้คนในขบวนองค์กรชุมชน และองค์กรชุมชน มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมตามหลักธรรมาภิบาล เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีให้กับองค์กรและชุมชนท้องถิ่น จึงกำหนด**แผนปฏิบัติการการพัฒนาคนของขบวนองค์กรชุมชน 3 ปี (2563 – 2565)** เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ภายใต้วิสัยทัศน์ “คนของขบวนองค์กรชุมชน เป็นคนดีมีคุณธรรม มีความสามารถในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อการจัดการตนเอง และสร้างชุมชน สังคมเข้มแข็ง”

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กำหนดเป้าหมายการพัฒนาคนในขบวนองค์กรชุมชน 8,645 คน โดยเกิดการพัฒนาผู้นำและคนในขบวนองค์กรชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาขบวนองค์กรชุมชน จำนวน 11,885 คน คิดเป็นร้อยละ 137.48 ของเป้าหมาย *ส่งผลให้ผู้นำเกิดความเชื่อมั่นในแนวคิด “ชุมชนเป็นแกนหลัก พื้นที่เป็นตัวตั้ง”* มีคุณธรรม จิตสาธารณะ สามารถคิดเชิงยุทธศาสตร์/เชิงวิเคราะห์ รู้เท่าทันเทคโนโลยี สื่อสารถ่ายทอดงานได้ สามารถประสานงานและเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายได้ โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคใต้ชายแดน ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค จึงมีจำนวนแกนนำได้รับการพัฒนาสูงกว่าภาคอื่น ๆ โดยมีแกนนำได้รับการพัฒนาศักยภาพในแต่ละภาค ดังนี้

การพัฒนาคนในขบวนองค์กรชุมชน ปี 2563 ภาพรวมทั้งสิ้น 11,885 คน

ภาคเหนือ

จำนวนผู้ได้รับการพัฒนา 6,592 คน

ภาคกลางและตะวันตก

จำนวนผู้ได้รับการพัฒนา 341 คน

ภาคใต้

จำนวนผู้ได้รับการพัฒนา 2,313 คน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จำนวนผู้ได้รับการพัฒนา 887 คน

ภาคกรุงเทพฯ ปริมณฑล และตะวันออก

จำนวนผู้ได้รับการพัฒนา 536 คน

คณะทำงาน

จำนวนผู้ได้รับการพัฒนา 1,216 คน

โดยแต่ละภาคมีเนื้อหาหลักสูตรและกระบวนการพัฒนาแกนนำตามบริบทของพื้นที่ ดังนี้

ภาคเหนือ

เกิดการพัฒนาศักยภาพขบวน
องค์กรชุมชน 6,592 คน โดยมี
หลักสูตรกลางการพัฒนา
ศักยภาพผู้นำฯ
จำนวน 5 หลักสูตร ได้แก่

- 1) การพัฒนาความคิดเชิงอุดมการณ์และการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาเพื่อออกแบบการขับเคลื่อนชุมชนท้องถิ่น
- 2) การใช้เครื่องมือออนไลน์เพื่อการสื่อสารและการจัดทำฐานข้อมูล
- 3) การจัดเก็บข้อมูลและศึกษาระบบความสัมพันธ์เชิงการผลิตเพื่อจัดทำแผนพัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานราก
- 4) การเชื่อมโยงพลังทางสังคม
- 5) การสร้างผู้นำคนรุ่นใหม่เพื่อสร้างผู้ประกอบการทางสังคม

ภาคใต้

เกิดการพัฒนาศักยภาพแกนนำ
2,313 คน โดยมีหลักสูตรการ
พัฒนาศักยภาพผู้นำฯ
จำนวน 7 หลักสูตร ได้แก่

- 1) การจัดทำผังตำบลและแผนพัฒนาคุณภาพชีวิต
- 2) การพัฒนาศักยภาพแกนนำเครือข่ายโซนอำเภอในการสร้างความเข้าใจ พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชน
- 3) การเพิ่มขีดความสามารถเชิงปฏิบัติการผู้ประสานงานอำเภอ และกองเลขานุการระดับอำเภอ/เครือข่าย พัฒนาจุดอ่อนและยกระดับจุดแข็ง ทักษะการวางแผนปฏิบัติการร่วม และการสื่อสาร
- 4) การจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานในท้องถิ่น
- 5) การพัฒนาขบวนองค์กรชุมชนให้มีระบบการบริหารจัดการที่ดี

- 6) การพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงระดับจังหวัด ให้มีทักษะด้านการประสานงานกับหน่วยงานภาคี และนโยบาย การบริหารขบวนองค์กรชุมชนอย่างมีธรรมาภิบาล
- 7) การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อชุมชน (Community Business Model Canvas : CBMC) โดยใช้ตารางแบบจำลองทางธุรกิจเพื่อชุมชน 9 ช่อง ในการวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม และการจัดทำแผนการดำเนินงาน 5 ข้อ (Operation Plan)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 เกิดการพัฒนาศักยภาพแกนนำ
 จำนวน 887 คน โดยมีหลักสูตร
 การพัฒนาศักยภาพผู้นำ จำนวน
 5 หลักสูตร ได้แก่

- 1) การจัดทำบัญชีสู่การสร้างระบบธรรมาภิบาลของกองทุนสวัสดิการชุมชน
- 2) การพัฒนาศักยภาพกองเลขาขบวนจังหวัด
- 3) การถอดบทเรียนบ้านพอเพียงชนบท และการจัดทำรายงานบทเรียนความรู้งานพัฒนาโดยขบวนองค์กรชุมชนตำบล/จังหวัด
- 4) นักติดตามประเมินเสริมพลังขบวนองค์กรชุมชน (ทักษะในการใช้เครื่องมือ เทคนิค/วิธีการ กระบวนการ ขั้นตอน การติดตามประเมินเสริมพลังแบบ Spider Diagram)
- 5) การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อชุมชน (Community Business Model Canvas : CBMC) โดยใช้ตารางแบบจำลองทางธุรกิจเพื่อชุมชน 9 ช่อง ในการวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม และการจัดทำแผนการดำเนินงาน 5 ข้อ (Operation Plan)

ภาคกลางและตะวันตก
 เกิดการพัฒนาศักยภาพแกนนำ
 จำนวน 341 คน โดยมีหลักสูตร
 การพัฒนาศักยภาพผู้นำ
 จำนวน 8 หลักสูตร ได้แก่

- 1) การพัฒนาศักยภาพแกนนำในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานในท้องถิ่น
- 2) การเสริมพลังในการทำงานเป็นทีมของสวัสดิการชุมชน ให้เชี่ยวชาญในการตรวจเอกสาร การจัดทำบัญชี และการบริหารกองทุนผ่านระบบโปรแกรมการจัดทำบัญชี
- 3) การพัฒนาศักยภาพผู้นำสภาองค์กรชุมชน ให้มีความสามารถในการถอดบทเรียนความสำเร็จจากการทำงาน การเป็นวิทยากรกระบวนการ การประสานความร่วมมือ การพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชน การจัดทำแผนพัฒนาตำบล การจัดทำแผนแก้ไขปัญหาเร่งด่วนและภัยพิบัติ
- 4) การพัฒนาศักยภาพผู้นำประเด็นงานเศรษฐกิจและทุนชุมชน เรื่องการสร้างเพจเฟสบุ๊คเพื่อการซื้อขายออนไลน์ โดยมุ่งให้ผู้นำเรียนรู้ช่องทางการสื่อสารออนไลน์ และนำมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาสินค้าของตนเองได้
- 5) การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อชุมชน โดยใช้ตารางแบบจำลองทางธุรกิจเพื่อชุมชน 9 ช่อง ในการวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม และการจัดทำแผนการดำเนินงาน 5 ข้อ (Operation Plan) มาใช้พัฒนาธุรกิจชุมชนของกลุ่มตนเอง
- 6) การพัฒนาศักยภาพ “นักสื่อสารจัดการความรู้ชุมชน” ให้กับผู้นำสภาองค์กรชุมชน ให้มีความสามารถในการจัดการความรู้ ถอดบทเรียนการทำงานของสภาองค์กรชุมชน ปรับประยุกต์ไปสู่การสื่อสารสาธารณะได้
- 7) การพัฒนาศักยภาพผู้นำกลุ่มจังหวัด ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดและการบูรณาการแผนเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้
- 8) ระบบการบริหารจัดการสู่ความสำเร็จตามหลักธรรมาภิบาลของขบวนองค์กรชุมชน

**ภาคกรุงเทพฯ ปริมณฑล และ
ตะวันออก**

เกิดการพัฒนาศักยภาพแกนนำ
จำนวน 536 คน โดยมีหลักสูตร
การพัฒนาศักยภาพผู้นำ
จำนวน 8 หลักสูตร ได้แก่

- 1) การพัฒนาศักยภาพกองเลขาขบวนองค์กรชุมชน ในการใช้โปรแกรมสารสนเทศของ
พอช. (Area-interop, PMS) การบันทึกข้อมูลเบิกจ่ายสนับสนุนโครงการ ปี 2563
- 2) การอบรมบัญชีกองทุนสวัสดิการชุมชนให้กับกองเลขาฯ ในเรื่องระบบบัญชี ระบบ
ข้อมูล ระบบการบริหารจัดการที่ดี
- 3) การพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการดำเนินงานขับเคลื่อนกองทุนสวัสดิการชุมชนภาค เน้นเรื่อง
ระบบการบริหารจัดการที่ดี และการวางแผนการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน
- 4) การอบรมขบวนช่างชุมชนอาสาภาคตะวันออก ในการพัฒนาเทคนิคการก่อสร้างบ้าน
ผู้ด้อยโอกาส การสร้างทีมเครือข่ายช่างชุมชน
- 5) การอบรมแนวทางการสนับสนุนกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย โดยให้ผู้นำที่
ดำเนินกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว มีความรู้ในการเขียนโครงการเพื่อขอสนับสนุน
งบประมาณจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย
- 6) การเรียนรู้ระบบบริหารจัดการสู่ความสำเร็จตามหลักธรรมาภิบาลของขบวนองค์กร
ชุมชนให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้
- 7) การถอดบทเรียนรูปธรรมความสำเร็จ พลังแห่งองค์ความรู้ สู่การสื่อสารงานพัฒนา
โดยการเรียนรู้หลักคิดและกระบวนการถอดบทเรียน สังเคราะห์เป็นชุดความรู้
เพื่อการสื่อสาร
- 8) การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อชุมชน โดยใช้ตารางแบบจำลองทางธุรกิจเพื่อชุมชน 9 ช่อง
ในการวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม และการจัดทำแผนการดำเนินงาน 5 ข้อ
(Operation Plan) มาใช้พัฒนาธุรกิจชุมชนของกลุ่มตนเอง

**คณะกรรมการ
สำนักเลขานุการยุทธศาสตร์
ชุมชนเข้มแข็ง**
พัฒนาศักยภาพแกนนำ
จำนวน 1,216 คน
ผ่านการอบรม 2 รูปแบบ
ทั้งออนไลน์ และออฟไลน์

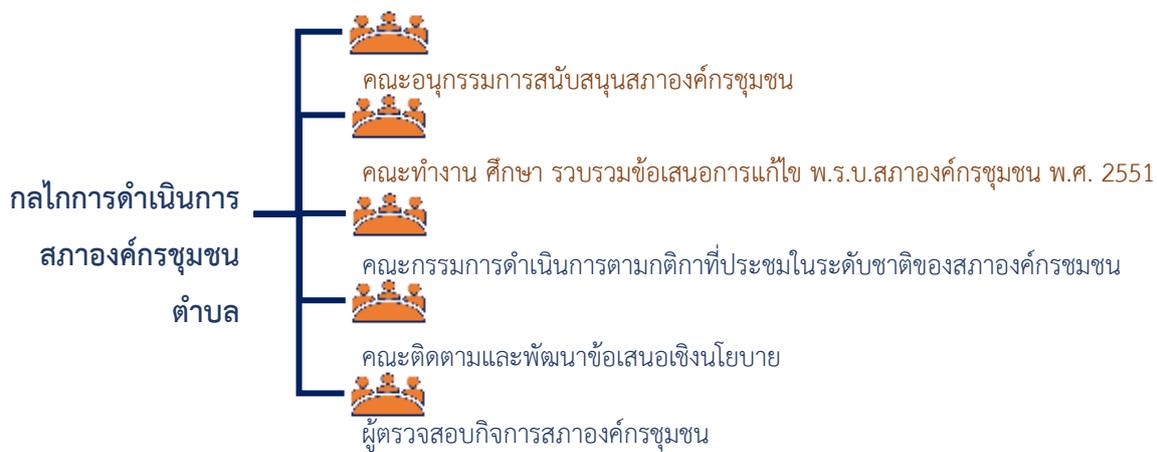
เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คณะทำงานจึงได้ปรับ
วิธีการทำงานพัฒนาศักยภาพผู้นำในขบวนองค์กรชุมชน เป็น 2 รูปแบบ คือ
กระบวนการพัฒนาศักยภาพผู้นำแบบออนไลน์ และแบบออฟไลน์ (Face to Face)
ให้กับผู้นำองค์กรชุมชนในประเด็นงานเศรษฐกิจและทุนชุมชนด้วยกระบวนการการ
อบรมเชิงปฏิบัติการ และอบรมผ่านระบบออนไลน์ หลักสูตร การจัดทำแผนธุรกิจเพื่อ
ชุมชน (Community Business Model Canvas : CBMC) และสามารถพัฒนา
ศักยภาพผู้นำแบบออนไลน์ 3 รุ่น ได้จำนวน 433 คน และระบบการเรียนแบบออฟไลน์
(Face To Face) จำนวน 783 คน รวมทั้งสิ้น 1,216 คน

โดยในปี 2564 จะยกระดับการพัฒนาศักยภาพผู้นำและขยายผลการพัฒนาผู้นำในพื้นที่เพิ่มขึ้น
โดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณภายใต้แผนงาน
บูรณาการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ระดับภาคในโครงการพัฒนาขีดความสามารถผู้นำชุมชนภาคเหนือ ระยะที่ 2 และ
โครงการพัฒนาศักยภาพคนและเครือข่ายองค์กรชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.
2564 กลุ่มเป้าหมาย 23,750 คน 1,940 ตำบลใน 37 จังหวัด

4.2 การสนับสนุนการจัดตั้งและพัฒนาคุณภาพสภาองค์กรชุมชนตำบล

เป็นการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ.2551 มีเจตนารมณ์สำคัญในการส่งเสริมให้ชุมชน ซึ่งเป็นสังคมรากฐานมีความเข้มแข็ง สามารถจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นตามความหลากหลายของวิถีชีวิต วัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ โดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งและพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชนตำบล ในปี 2563 มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

4.2.1 กลไกการสนับสนุนการดำเนินงานสภาองค์กรชุมชน ในการจัดตั้งจัดตั้งและพัฒนาความเข้มแข็งของสภาองค์กรชุมชน เพื่อเสนอต่อการประชุมกลไกสนับสนุนสภาองค์กรชุมชนคณะต่าง ๆ และร่วมกันออกแบบแนวทางและวิธีการสนับสนุนผ่านการประชุมสำคัญของกลไก ได้แก่

4.2.2 เกิดการจัดตั้งสภาองค์กรชุมชนตำบลสะสมตั้งแต่ปี 2551-2563 จำนวนทั้งสิ้น 7,797 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 99.64 ของจำนวน อปท. ทั่วประเทศ (7,825 แห่ง) มีสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิ จากจำนวนสภาองค์กรชุมชนตำบลทั้งสิ้น 254,271 คน หรือจำนวนสมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบลโดยเฉลี่ยแห่งละประมาณ 33 คน และมีกลุ่มหรือองค์กรชุมชน/เครือข่ายองค์กรชุมชนที่จัดตั้ง จำนวนรวมทั้งสิ้น 155,551 องค์กร รายละเอียดดังตาราง ต่อไปนี้

ตาราง แสดงจำนวนการจัดตั้งสะสมสภาองค์กรชุมชนตำบล แยกตามรายภาค (ข้อมูล ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2563)

ภาค	จำนวนพื้นที่ อปท.	จำนวนจัดตั้งสะสม (พ.ศ.2551-2563)	จำนวนกลุ่มองค์กรชุมชน ที่จัดตั้ง (องค์กร)	จำนวนสมาชิก (ราย)
เหนือ	1,676	1,671	41,267	53,686
ตะวันออกเฉียงเหนือ	2,947	2,910	59,461	99,901
ใต้	1,176	1,176	16,294	33,297
กลางและตะวันตก	1,128	1,159	17,676	38,253
กรุงเทพฯปริมณฑลและตะวันออก	898	881	20,853	29,134
รวม	7,825	7,797	155,551	254,271

4.2.3 การพัฒนาคุณภาพสภาองค์กรชุมชน ในการดำเนินภารกิจตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ.2551 ให้มีบทบาทในการแก้ไขและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในตำบล โดยในปี 2563 มีเป้าหมาย 553 ตำบล จากการสนับสนุนการพัฒนาและยกระดับบทบาทของสภาองค์กรชุมชน **ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม โดยสภาองค์กรชุมชนตำบล 561 ตำบลใน 77 จังหวัด** ซึ่งมีรูปธรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตหลากหลายตามบริบทของพื้นที่ เช่น การพัฒนาเศรษฐกิจและทุนชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนาด้านสังคม การส่งเสริมสุขภาพชุมชน การจัดการที่ดิน และที่อยู่อาศัย การป้องกันฟื้นฟู เยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบในชุมชน จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 (COVID-19) เป็นต้น โดยมีตัวอย่างรูปธรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนท้องถิ่น โดยสภาองค์กรชุมชน ดังนี้

- สภาองค์กรชุมชนตำบลนาเวียง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี สืบสานภูมิปัญญาจักสานสู่การท่องเที่ยวโดยชุมชน
- สภาองค์กรชุมชนตำบลตลาดจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม การจัดการขยะชุมชนของคนตลาดจินดา
- สภาองค์กรชุมชนตำบลชัยเกษม อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ “พลังงานแสงอาทิตย์” เพื่อชุมชน
- สภาองค์กรชุมชนตำบลไร่ส้ม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ลานข้าวเล่าเรื่อง สู่การเปลี่ยนวิถีการทำเกษตรอินทรีย์
- สภาองค์กรชุมชนตำบลป่าแดง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ การปลูกป่าสามอย่างประโยชน์สี่อย่างสู่การพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืน
- สภาองค์กรชุมชนตำบลเมืองชุม อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ไฟทรงคุณค่าสร้างงานหัตถกรรมผู้สูงวัย
- สภาองค์กรชุมชนตำบลป่าไม้งาม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ธนาคารขยะ...สู่การจัดการเมืองที่สะอาด
- สภาองค์กรชุมชนเทศบาลตำบลย่านตาขาว อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง ร่วมสร้างสุขภาวะ “สุขภาพ สุขใจ ในชุมชน”

ภาค	จำนวนจังหวัด	จำนวนตำบลรูปธรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนท้องถิ่น
เหนือ	17	112
ตะวันออกเฉียงเหนือ	20	112
ใต้	14	112
กลางและตะวันตก	13	113
กรุงเทพฯปริมณฑลและตะวันออก	13	112
รวม	77	561

นอกจากนี้ สภาองค์กรชุมชนตำบลทั่วประเทศมีการรณรงค์และป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในพื้นที่ โดยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีในพื้นที่ ได้แก่ กองทุนสวัสดิการชุมชน รพ.สต. เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล และภาคเอกชน ในการผลิตและจัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกัน (เจลแอลกอฮอล์ หน้ากากอนามัย และ Face Shield เป็นต้น) เพื่อแจกจ่ายเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและประชาชนทั่วไป จัดทำครัวกลาง ตู้ปันสุข และถุงยังชีพเพื่อแจกจ่ายให้ผู้ด้อยโอกาสและผู้ที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ การฉีดพ่นยาฆ่าเชื้อในชุมชนและพื้นที่สาธารณะ รวมทั้งได้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานในพื้นที่ เช่น การจัดทำแผนและรูปธรรมการช่วยเหลือ/ บรรเทาความเดือดร้อนในชุมชนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสฯ การส่งเสริมการขายสินค้าชุมชนผ่านระบบออนไลน์และการสร้างอาชีพเสริมให้กับผู้ได้รับผลกระทบในชุมชน เป็นต้น

“ตำบลท้อแท้ แต่คนไม่ท้อถอย” สภาองค์กรชุมชนขับเคลื่อน เกษตรพอเพียง ตั้งธนาคาร“ไก่”แก้ไขปัญหช่วงโควิด-19

สภาองค์กรชุมชนตำบลท้อแท้ จังหวัดพิษณุโลก นำแผนพัฒนาชุมชนมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาตำบล โดยรณรงค์ให้สมาชิกทั้ง 8 หมู่บ้าน ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตเป็นแบบเกษตรปลอดภัย โดยสร้างพื้นที่ต้นแบบจำนวน 35 ไร่ และประสานเจ้าหน้าที่เกษตรมาอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทำปุ๋ยและน้ำหมักชีวภาพสำหรับไล่แมลง รวมทั้ง การส่งเสริมการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อรับรู้รายรับ-รายจ่าย และตัดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นออกไป โดยมีการพัฒนาสมาชิกอย่างน้อยหมู่บ้านละ 2 ครอบครัว เป็นแกนนำต้นแบบในการขยาย จากการดำเนินงานส่งผลให้สมาชิกในตำบลสามารถขายข้าวหอมมะลิปลอดสารเคมีได้สูงถึงตันละ 13,000 บาท และสามารถลดต้นทุนจากการทำนาได้ประมาณไร่ละ 3,000 บาท รวมทั้ง สามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินในการปลูกผัก ผลไม้ และปศุสัตว์ สำหรับบริโภคและขายได้ตลอดทั้งปี

ทั้งนี้ ในสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) สภาองค์กรชุมชนตำบลท้อแท้ และศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลท้อแท้ ได้กำหนดแนวทางการบรรเทาปัญหาในชุมชนโดยจัดตั้ง “ธนาคารไก่” เพื่อซื้อไก่พันธุ์ไข่มอบให้ครัวเรือนที่มีฐานะยากจนหรือที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ประมาณ 25 ครัวเรือน ครอบครัวละ 5 ตัว เพื่อให้มีไข่กินตลอดปีอย่างน้อยวันละ 5 ฟอง โดยให้ครอบครัวที่นำไปเลี้ยงจะต้องคืนไข่เข้ากองทุนตัวละ 10 ฟอง ภายในระยะเวลา 3 เดือน เพื่อนำเงินจากการขายไข่ไปซื้อไก่มาจากแจกครอบครัวอื่นต่อไป

การจัดการท่องเที่ยวชุมชน “หนองซิมบ้านฉิม”

โดยสภาองค์กรชุมชนตำบลหนองซิม อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมท้องถิ่น มาต่อยอดให้เกิดรายได้ผ่านการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชน โดยสภาองค์กรชุมชนตำบลมีบทบาทในการเป็นเวทีกลางของชาวบ้านในการให้แนวทางและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ นำสู่การตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนด้านเศรษฐกิจและทุน ได้แก่ การออกแบบและพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น ข้าวเกษตรอินทรีย์ ร้านไอติมกลิ่นทุ้ง เป็นต้น การ

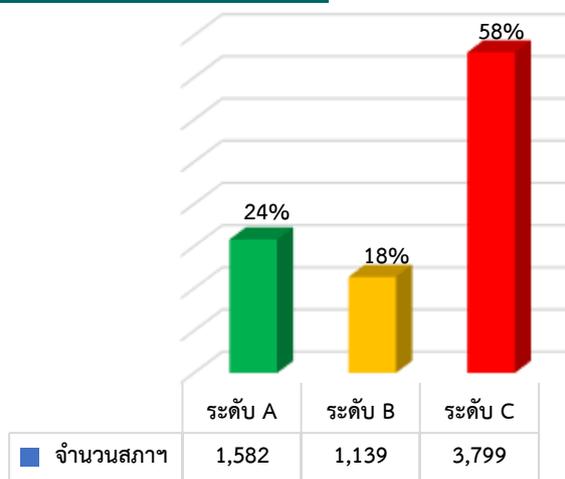

ปลูกฝังค่านิยมและสร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะให้กับชุมชนและนักท่องเที่ยว เป็นต้น นอกจากนี้ ยังเป็นกลไกกลางในการเชื่อมประสานหน่วยงานในพื้นที่ร่วมมาร่วมพัฒนา ได้แก่ เทศบาลเมืองจันทบุรีในการปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอแหลมสิงห์ในการอบรมฝึกอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจันทบุรีในการพัฒนาองค์ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวโดยชุมชนผ่านโครงการ “หมู่บ้านท่องเที่ยว OTOP VILLAGE 8” และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี ในการลงพื้นที่ “ศึกษาภาษาถิ่นในตำบลหนองซิม”

4.2.4 การสอบถามคุณภาพสภาองค์กร

ชุมชนตำบล ผ่านเครื่องมือในรูปแบบ google form เป็นการวัดผลการดำเนินงานตามภารกิจ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการประชุม ด้านการดำเนินงาน และการประสานงานและการยอมรับจากหน่วยงาน คະแนนรวม 100 คะแนน เพื่อนำสู่การวิเคราะห์จัดกลุ่มสภาองค์กรชุมชน และวางแนวทางในการพัฒนาสภาองค์กรชุมชนตามความเหมาะสมต่อไป โดยเกิดการสอบถามคุณภาพสภาองค์กรชุมชนตำบล 6,520 ตำบล คิดเป็นร้อยละ 83.62 ของสภาองค์กรชุมชนทั่วประเทศ และมีผลสอบถามระดับคุณภาพสภาองค์กรชุมชน ดังนี้

ระดับคุณภาพสภาองค์กรชุมชน

ที่	ภาค	เป้าหมาย	ดำเนินการ	ระดับคุณภาพสภาองค์กรชุมชน (ตำบล/แห่ง)		
				A	B	C
1	เหนือ	1,671	1,493 (89.35%)	377 (25.25%)	255 (17.08%)	861 (57.67%)
2	ตะวันออกเฉียงเหนือ	2,910	2,209 (75.91%)	522 (23.63%)	317 (14.35%)	1,370 (62.02%)
3	ใต้	1,176	1,133 (96.34%)	234 (20.65%)	228 (20.12%)	671 (59.22%)
4	กลางและตะวันตก	1,159	1,152 (99.40%)	330 (28.65%)	179 (15.54%)	643 (55.82%)
5	กรุงเทพฯ ปริมณฑล และตะวันออกเฉียง	881	533 (60.50%)	119 (22.33%)	160 (30.02%)	254 (47.65%)
รวมทั้งสิ้น		7,797	6,520 (83.62%)	1,582 (24.26%)	1,139 (17.47%)	3,799 (58.27%)

การประเมินสถานะการสอบทานคุณภาพสภาองค์กรชุมชนตำบล แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับ A มีค่าคะแนนระหว่าง 80 – 100 คะแนน ระดับ B มีค่าคะแนนระหว่าง 61 – 79 คะแนน และระดับ C มีค่าคะแนนระหว่าง 0 – 60 คะแนน

4.2.5 การสนับสนุนบทบาทสภาองค์กรชุมชนตำบลในการขับเคลื่อนระดับนโยบาย

1) การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายของสภาองค์กรชุมชน ปี 2563

ในปี 2563 ที่ผ่านมา สภาองค์กรชุมชนร่วมกับสถาบันฯ ได้ติดตามและพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายของสภาองค์กรชุมชนทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่ ซึ่งได้เสนอต่อที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ประจำปี 2563 เมื่อวันที่ 9-10 กันยายน 2563 ณ ห้องประชุมไพบูลย์วัฒนศิริธรรม โดยเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และกระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวม 8 กระทรวง โดยข้อเสนอของสภาองค์กรชุมชนตำบลจำนวน 6 ประเด็น ได้แก่

- 1) สนับสนุนตำบลเข้มแข็งและพื้นที่จัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม
- 2) ส่งเสริมฟื้นฟูอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษ
- 3) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพผู้นำการเปลี่ยนแปลง
- 4) สนับสนุนการจัดการปัญหาไฟป่าและหมอกควัน
- 5) การจัดการภัยพิบัติโดยชุมชนท้องถิ่น
- 6) ความมั่นคงทางอาหารกับความมั่นคงของมนุษย์

2) การแก้ไขพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 สภาองค์กรชุมชนได้ขับเคลื่อนการแก้ไขพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 ตามมติที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ประจำปี 2561 เห็นชอบให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง ประกอบกับบางข้อกฎหมายยังเป็นอุปสรรคหลายด้าน โดยมีการขับเคลื่อนการแก้ไข พ.ร.บ.สภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 ร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการฯ และสถาบัน ดังนี้

- สภาองค์กรชุมชนในระดับชาติ ร่วมกับคณะผู้ริเริ่มการเสนอกฎหมาย จำนวน 37 คน และฝ่ายเลขาฯ เข้าพบประธานรัฐสภา เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2563 เพื่อยื่นเรื่องริเริ่มเสนอร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 และคณะกรรมการดำเนินการฯ แต่ละภาครวบรวมเอกสารการลงลายมือชื่อของผู้ริเริ่มการเสนอกฎหมายร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 เพื่อขอแก้ไขพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551 จำนวน 10,000 รายชื่อ ภาคละ 2,000 รายชื่อ และติดตามการรวบรวมเอกสารลงลายมือชื่อฯ อย่างต่อเนื่อง ผลการรวบรวมเอกสารการลงลายมือชื่อฯ ได้ทั้งสิ้นจำนวน 7,000 กว่ารายชื่อ (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2563)
- สภาองค์กรชุมชนในระดับชาติ และคณะขอความอนุเคราะห์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจัดทำร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน (ฉบับที่...) พ.ศ. เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2563 และได้้นำส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้สภาองค์กรชุมชนในระดับชาติ และคณะพิจารณา และเสนอประธานรัฐสภาพิจารณาต่อไป
- คณะกรรมการดำเนินการร่วมกับสำนักประสานเครือข่ายสภาองค์กรชุมชน จัดทำแบบสอบถามความคิดเห็นการแก้ไข ร่าง พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ของสภาองค์กรชุมชนตำบล/เทศบาลทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2563 เพื่อรวบรวมความคิดเห็นตามกระบวนการของการแก้ไขกฎหมาย ผลตอบแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น 1,681 ตำบล คิดเป็นร้อยละ 21.61 (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2563)

4.2.6 การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ใน

ระดับชาติ

ในปี 2563 สภาองค์กรชุมชนร่วมกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนในฐานะฝ่ายเลขาฯ ประสานความร่วมมือกับราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ในการสนับสนุนการดำเนินงาน สภาองค์กรชุมชนในระดับ

พื้นที่และการขับเคลื่อนทางนโยบาย รวมทั้ง ใช้พื้นที่สภาองค์กรชุมชนตำบลเป็นพื้นที่นำร่องในการขับเคลื่อนงาน โดยมีการจัดสัมมนา 12 ปี สภาองค์กรชุมชนร่วมออกแบบประเทศไทย เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนท้องถิ่นและการประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลประจำปี ซึ่งปี 2563 ได้จัดกระบวนการให้สภาองค์กรชุมชนตำบลเกิดกระบวนการเรียนรู้ในการประเมินและจัดอันดับความเข้มแข็งของตนเอง พร้อมทั้งมอบโล่รางวัลองค์กรดีเด่น 3 ประเภท จำนวน 15 รางวัล ได้แก่ สภาองค์กรชุมชนตำบล จำนวน 10 รางวัล

 การประชุมระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบล ประจำปี 2563 ระหว่างวันที่ 9 – 10 กันยายน 2563 โดยมีผู้แทนสภาองค์กรชุมชน หน่วยงานภาคีเครือข่าย และภาคประชาสังคม เข้าร่วมกว่า 450 คน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายจุติ ไกรฤกษ์) ร่วมรับฟังข้อเสนอเชิงนโยบายตามมาตรา 32(2) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ เช่น สนับสนุนตำบลเข้มแข็ง และพื้นที่จัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมฟื้นฟูอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และพื้นที่วัฒนธรรมพิเศษ สนับสนุนการจัดการปัญหาไฟป่าและหมอกควัน และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข ตามมาตรา 32 (3) เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ เช่น การทบทวนจะนะเมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต การให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบในเขตพัฒนาโครงการรถไฟทางคู่จังหวัดขอนแก่นและจังหวัดนครราชสีมา การกำกับดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่เกิดจากโรงงานประกอบกิจการขยะ 5 จังหวัด (ชลบุรี ระยอง ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และสระแก้ว) รวมไปถึงห้ามนำเข้าขยะทุกประเภทจากต่างประเทศโดยถาวร

พร้อมกันนี้ มีการลงนามความร่วมมือระหว่างสภาองค์กรชุมชน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และหน่วยงานภาคีจำนวน 9 หน่วยงาน เพื่อการขับเคลื่อนงานของสภาองค์กรชุมชนในการพัฒนาและแก้ไขชุมชนท้องถิ่น เช่น การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การขับเคลื่อนธรรมาภิบาลสู่ “ชุมชนเข้มแข็ง” การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของภาคประชาชน นโยบายรองรับสังคมสูงวัยในทุกกระดับ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก และแผนพัฒนาเกษตรกรรม เป็นต้น

4.3 การสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน

เป็นการสร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงของคนในชุมชน ให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งในรูปของสิ่งของ เงินทุน และการช่วยเหลือเกื้อกูล เกี่ยวพันวิถีชีวิตตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตาย ซึ่งเป็นระบบการช่วยเหลือเกื้อกูลของคนในท้องถิ่นที่มีรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย ก่อให้เกิดรายได้ ลดรายจ่าย นำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจน เป็นการจัดสวัสดิการชุมชน โดยชุมชน เพื่อชุมชนบนพื้นฐาน “ให้อย่างมีคุณค่ารับอย่างมีศักดิ์ศรี” ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ คือ การใช้ทุนทางสังคมที่มีอยู่แต่ละชุมชนเป็นฐานในการจัดสวัสดิการให้ครอบคลุมตั้งแต่เกิดจนตาย บนฐานของการช่วยเหลือเกื้อกูลกันและสร้างพลังในการพึ่งตนเอง สร้างความร่วมมือกับภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนให้เกิดการจัดสวัสดิการอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์สวัสดิการชุมชน พ.ศ. 2561 - 2565

การสนับสนุนสวัสดิการชุมชนขับเคลื่อนงานภายใต้ ยุทธศาสตร์สวัสดิการชุมชน พ.ศ. 2561-2565

วิสัยทัศน์ : “สวัสดิการชุมชนสร้างโอกาสและความเสมอภาค เพื่อสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ 1. พัฒนาบทบาทและความสามารถของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลให้เป็นกลไกกลางการจัดสวัสดิการชุมชนในพื้นที่ 2. พัฒนาสวัสดิการชุมชนให้เป็นระบบสวัสดิการสังคมของประเทศ

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	โครงการ
1. การเสริมสร้างบทบาทและความสามารถกองทุนสวัสดิการชุมชนเป็นกลไกการจัดสวัสดิการในพื้นที่	<ol style="list-style-type: none"> 1) รมรณรงค์อุดมการณ์ “สวัสดิการชุมชน ให้อย่างมีคุณค่า รับผิดชอบต่อสังคม” 2) พัฒนามาตรฐานและตัวชี้วัดสวัสดิการชุมชน 3) พัฒนาระบบการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนที่ดี มีธรรมาภิบาล 	<ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาศักยภาพกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน 2) พัฒนามาตรฐาน ตัวชี้วัด และการรับรองกองทุนสวัสดิการชุมชน 3) รางวัลสวัสดิการชุมชนต้นแบบ
2. การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายสวัสดิการชุมชนในการขับเคลื่อนงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1) เชื่อมโยงและพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลเป็นเครือข่ายสวัสดิการชุมชนระดับจังหวัด 2) เชื่อมโยงงานสวัสดิการชุมชนกับยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน อื่นๆ ของขบวนการองค์กรชุมชนและนโยบายรัฐ 3) พัฒนาความสามารถแกนนำสวัสดิการชุมชน 4) ขยายการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล 	<ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาศักยภาพคณะกรรมการสวัสดิการชุมชนจังหวัด 2) สมัชชาสวัสดิการชุมชนภาค/จังหวัด 3) จังหวัดนำร่องยุทธศาสตร์สวัสดิการชุมชนระดับจังหวัด
3. การพัฒนาระบบข้อมูล องค์ความรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้สวัสดิการชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาระบบข้อมูลและ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารจัดการกองทุน 2) พัฒนาระบบการเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้สวัสดิการชุมชน 3) ยกกระดับความรู้สวัสดิการชุมชนจากการปฏิบัติสู่วิชาการและสากล 	<ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน 2) อบรมเชิงปฏิบัติการนักจัดการความรู้สวัสดิการชุมชน 3) วิจัยเพื่อการพัฒนานวัตกรรมสวัสดิการสังคมไทย ซึ่งเป็นโครงการร่วมในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4
4. การพัฒนานโยบายสวัสดิการชุมชนให้เป็นระบบสวัสดิการสังคมของประเทศ	<ol style="list-style-type: none"> 1) เชื่อมโยงสวัสดิการชุมชนกับแผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 2) พัฒนาสวัสดิการชุมชนเป็นนโยบายผ่านพรรคการเมือง ฝ่ายนิติบัญญัติ และรัฐบาล 3) สื่อสารสังคม 	<ol style="list-style-type: none"> 1) พัฒนานโยบายและกฎหมายสวัสดิการชุมชน/สวัสดิการสังคม 2) สื่อสารเพื่อการพัฒนา นโยบาย

ผลการดำเนินงานสวัสดิการชุมชนปี 2563 ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาสวัสดิการชุมชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : การเสริมสร้างบทบาทและความสามารถกองทุนสวัสดิการชุมชน

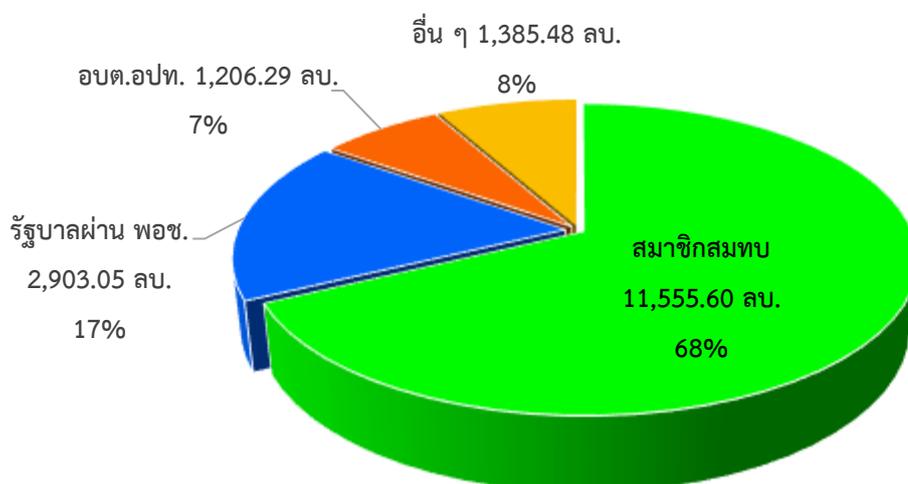
1.1 ภาพรวมกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล ปีงบประมาณ 2563 (ณ กันยายน 2563)

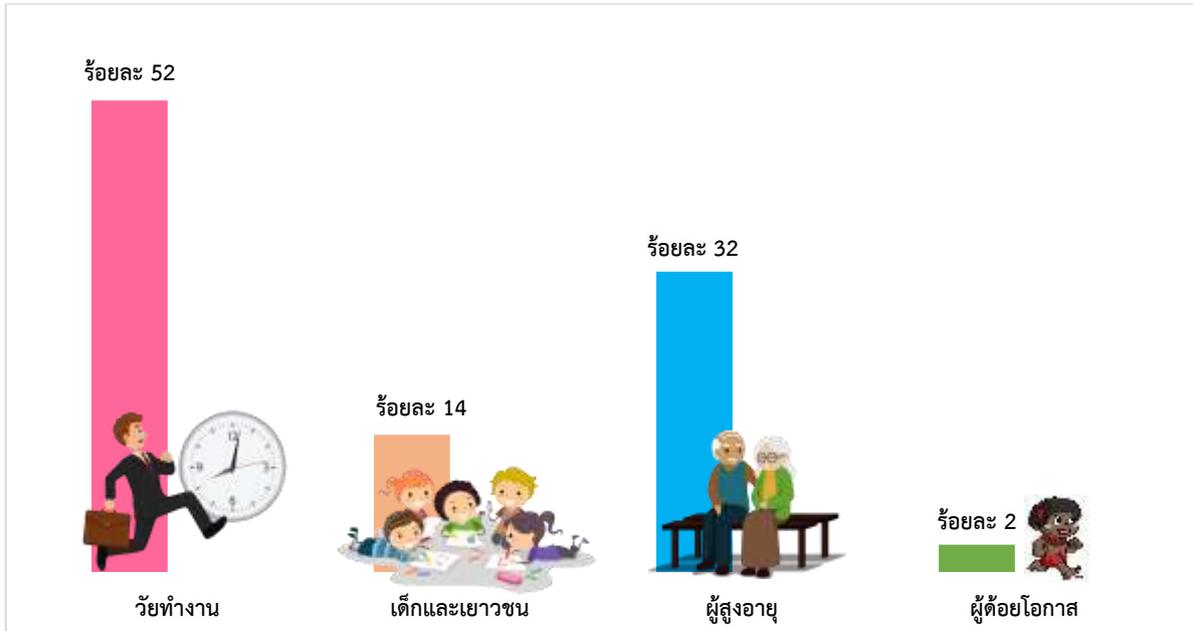
จากการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน โดยการพัฒนาและสมทบงบประมาณกองทุนสวัสดิการชุมชนในปี 2563 เป้าหมาย 1,200 กองทุน 900,000 คน มีกองทุนสวัสดิการชุมชนที่ผ่านเกณฑ์และได้รับการสมทบงบประมาณรวม 1,450 กองทุน ครอบคลุมสมาชิกได้รับการสมทบ 1,248,147 คน คิดเป็นร้อยละ 138.68 ของเป้าหมายสมาชิก งบประมาณสมทบรวม 297,706,437 บาท ส่งผลให้สมาชิกสวัสดิการชุมชนได้รับประโยชน์จากการจัดสวัสดิการชุมชนร่วมกัน

เกิดการส่งเสริมการพัฒนาระบบสวัสดิการชุมชนนับตั้งแต่ปี 2548 จนถึงเดือนกันยายน 2563 มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล/เมือง 6,035 กองทุน จำนวนสมาชิกกองทุน 5,942,907 ราย และมีเงินกองทุนรวม 17,050.42 ล้านบาท

ภาค	จำนวนอปท.ทั้งหมด	จำนวนกองทุน (%)	ปี 2563 (สะสม)		
			จำนวนหมู่บ้านเข้าร่วม	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนเงินกองทุน (บาท)
กรุงเทพฯ ปริมณฑลและตะวันออก	898	741 82.52%	6,643	648,958	2,265,380,440
กลางและตะวันตก	1,128	739 65.51%	5,886	516,855	1,433,904,456
ตะวันออก เฉียงเหนือ	2,947	2,204 74.79%	20,886	2,088,997	6,451,256,987
ใต้	1,176	1,107 94.13%	8,264	1,266,907	3,289,834,280
เหนือ	1,676	1,244 74.22%	11,670	1,422,190	3,610,048,562
รวม	7,825	6,035 77.12%	53,349	5,942,907	17,050,424,725

เงินกองทุนสวัสดิการชุมชน จำแนกตามแหล่งงบประมาณ

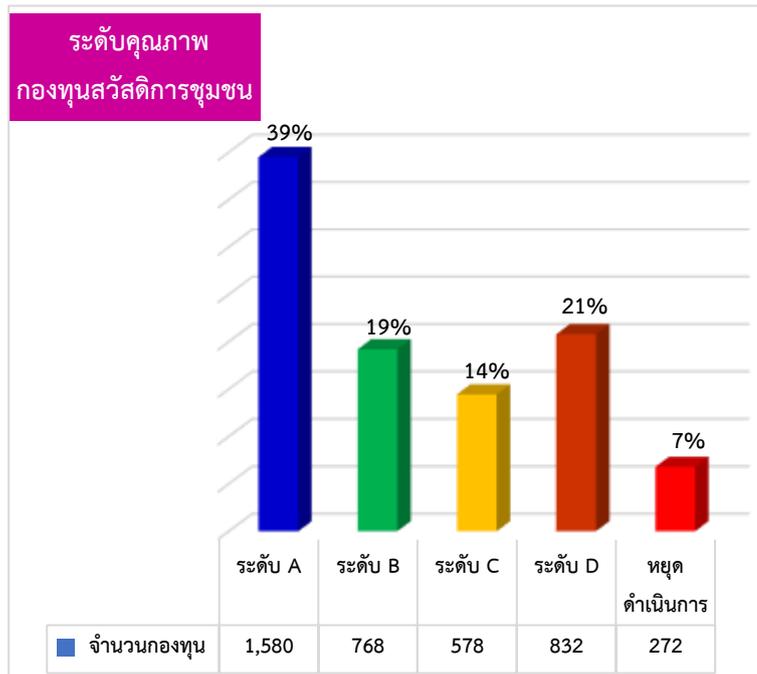

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลสามารถจัดสวัสดิการพื้นฐานแก่สมาชิกโดยครอบคลุมทุกช่วงชีวิต คือ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ผู้ด้อยโอกาส/ผู้พิการ โดยจัดสวัสดิการชุมชนครอบคลุมมากกว่า 15 ประเภท อาทิ สวัสดิการรับขวัญเด็กแรกเกิด อุปกรณ์การเรียนของนักเรียน จ่ายกรณีเข้ารับรักษาตัวในโรงพยาบาล บำนาญ ผู้สูงอายุ สวัสดิการเสียชีวิตจัดงานศพ สวัสดิการผู้ด้อยโอกาส คนพิการ ทุนประกอบอาชีพ ภัยพิบัติ ช่อมแซมบ้าน / ที่ดินทำกิน รวมสวัสดิการอื่นๆ ตลอดจนช่วยเหลือป้องกันในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ทั้งการผลิตและแจกจ่ายหน้ากากผ้า เจลฆ่าเชื้อ ข้าวสารอาหารแห้ง แม้จำนวนเงินการจ่ายให้แก่สมาชิกจะไม่มากนักตามสถานะการเงินแต่ละกองทุน แต่สวัสดิการที่ได้รับ เช่น การที่ตัวแทนกองทุนได้ไปเยี่ยมไข้หรือเป็นเจ้าภาพงานศพทำให้เกิดความภาคภูมิใจมีคุณค่าทางจิตใจ

ณ เดือนกันยายน 2563 มีผู้ได้รับสวัสดิการตรงสะสมรวม 2,234,252 ราย เงินจ่ายสวัสดิการรวม 2,489,067,380 บาท โดยประเภทการจัดสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลมีผู้ได้รับสวัสดิการนี้มากที่สุด จำนวน 930,353 ราย หรือร้อยละ 41.64 และจำนวนเงินจ่ายสวัสดิการด้านการเสียชีวิตมีจำนวนมากที่สุดกว่าทุกประเภทจำนวน 104,333,511 บาท

1.2 การสอบทานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล ปี 2563 นับจากปี 2561 มีการพัฒนาเครื่องมือในการแบบสอบทานกองทุนสวัสดิการชุมชน โดยมุ่งหวังว่าผลจากการจัดทำแบบสอบทานจะนำไปสู่การออกแบบพัฒนาระดับกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบล ในปี 2563 ผู้แทนเครือข่ายสวัสดิการชุมชน ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนมีการประชุมเพื่อทบทวนแบบฟอร์มการสอบทาน ให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการชุมชนในพื้นที่มากขึ้น โดยลงพื้นที่สอบทานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลใน 2 รูปแบบ คือ (1) ลงพื้นที่รายกองทุน (2) จัดเวทีรายโซน/อำเภอ พร้อมบันทึกผลการสอบทานผ่านแบบสอบถาม Online Google Forms

เกิดการสอบทานกองทุนสวัสดิการ
ชุมชนตำบล ปี 2563 จำนวน 4,030
กองทุน คิดเป็นร้อยละ 66.73 ของกองทุน
ทั้งหมด 6,035 กองทุน (ข้อมูล ณ 27
เดือนกันยายน 2563) พบว่า กองทุน
สวัสดิการชุมชนมีคุณภาพระดับดีมาก (A)
จำนวน 1,580 กองทุน คิดเป็นร้อยละ
39.20 ระดับดี (B) จำนวน 768 กองทุน
คิดเป็นร้อยละ 19.05 ระดับปานกลาง
(C) จำนวน 578 กองทุน คิดเป็นร้อยละ
14.34 และระดับน้อย (D) จำนวน 832
กองทุน คิดเป็นร้อยละ 20.64 และมี
กองทุนที่หยุดดำเนินการ จำนวน 272
กองทุน คิดเป็นร้อยละ 6.75

ภาค	จำนวนกองทุนทั้งหมด (ร้อยละ)	รวมกองทุนสอบทาน	ดีมาก (A) (ร้อยละ)	ดี (B) (ร้อยละ)	ปานกลาง (C) (ร้อยละ)	น้อย (D) (ร้อยละ)	กองทุนหยุดดำเนินการ (ร้อยละ)
ภาคเหนือ	1,244	947	410	164	129	175	69
		76.13%	43.29%	17.32%	13.62%	18.48%	7.29
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2,204	1,317	626	257	181	223	30
		59.75%	47.53%	19.51%	13.74%	16.93%	2.28
ภาคใต้	1,107	878	253	173	105	246	101
		79.31%	28.82%	19.70%	11.96%	28.02%	11.50
ภาคกลางและตะวันตก	739	553	161	112	111	123	46
		74.83%	29.11%	20.25%	20.07%	22.24%	8.32
ภาคกทม.ปริมณฑลและตะวันออก	741	335	130	62	52	65	26
		45.21%	38.81%	18.51%	15.52%	19.40%	7.76
ภาพรวม	6,035	4,030	1,580	768	578	832	272
		66.78%	39.20%	19.05%	14.34%	20.64%	6.75

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายสวัสดิการชุมชนในการขับเคลื่อนงาน

การพัฒนาบทบาทการดำเนินงานกองทุนสวัสดิการชุมชนขับเคลื่อนงานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19)

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลดำเนินการช่วยเหลือและป้องกันภัย ด้วยการสื่อสารทางออนไลน์ และช่วยเหลือดูแลสมาชิกและประชาชนทั่วไปในพื้นที่ จัดทำหน้ากาก เจลแอลกอฮอล์ จัดหาข้าวสารอาหารแห้ง ตั้งโรงครัวกลาง รวมถึงช่วยเหลือผู้ได้รับความเดือดร้อนร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ เช่น รพ.สต. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เรือนจำ โดยการจัดทำหน้ากาก เจลฆ่าเชื้อโรค และการจัดหาอาหาร เครื่องดื่มให้กับผู้ปฏิบัติงานในด้านตรวจ

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลเขาแก้ว อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช เล็งเห็นปัญหานี้สินของแต่ละครัวเรือน นำมาสู่ การคิดสร้างความมั่นคงทางอาหาร เน้นแนวเศรษฐกิจพอเพียง ด้วย โครงการเพาะพันธุ์กล้าผักให้ประชาชน ลดรายจ่าย และเพิ่มความมั่นคงทางอาหารจากผลกระทบในช่วงโควิด-19

กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลแก่งศรีภูมิ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย สนับสนุนเครื่องวัดอุณหภูมิ เพื่อตรวจวัดไข้ให้กับสมาชิกในหมู่บ้าน เพื่อ ป้องกันและเฝ้าระวังโรค โดยมอบให้หมู่บ้านทั้ง 9 แห่งของตำบลแก่งศรี ภูมิ และร่วมมือกับ อสม./ รพ.สต.ในการให้ความรู้และแนะนำการ ป้องกันโรคกับสมาชิก

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาระบบข้อมูลองค์ความรู้และเครือข่ายการเรียนรู้สวัสดิการชุมชน

✚ โครงการมอบรางวัลองค์กรสวัสดิการชุมชน : ผู้สรรค์สร้างความมั่นคงของมนุษย์ตามแนวคิด ศาสตราจารย์ ดร.ปวย อึ้งภากรณ์ “คุณภาพแห่งชีวิต ปฏิทินแห่งความหวัง จากครรภ์มารดาถึงเชิง ตะกอน”

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ร่วมกับวิทยาลัยพัฒนาศาสตร์ ปวย อึ้งภากรณ์ มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ มูลนิธิมั่นพัฒนา มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ คณะอนุกรรมการ ส่งเสริมกองทุนสวัสดิการชุมชนระดับประเทศ ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) เครือข่ายสวัสดิการชุมชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จัดทำโครงการมอบรางวัลองค์กรสวัสดิ การชุมชน : สรรค์สร้างความมั่นคงของมนุษย์ตามแนวคิด ศาสตราจารย์ ดร.ปวย อึ้งภากรณ์ “คุณภาพแห่งชีวิต ปฏิทินแห่ง

ความหวัง จากกรรมมารดาถึงเชิงตะกอน” เพื่อยกย่อง เชิดชู องค์กร/กองทุนสวัสดิการชุมชนที่ดำเนินงานช่วยเหลือ ดูแลคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนอย่างโดดเด่นในด้านต่าง ๆ

ในปี 2563 มีกองทุนสวัสดิการชุมชนทั่วประเทศเข้ารับการคัดเลือก จำนวน 36 กองทุน โดยมีกองทุนสวัสดิการชุมชนที่มีผลงานดีเด่นในแต่ละด้าน รวม 8 กองทุน ได้รับรางวัล “ผู้สรรค์สร้างความมั่นคงของมนุษย์ตามแนวคิดของศาสตราจารย์ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ คุณภาพแห่งชีวิต ปฏิทินแห่งความหวัง จากกรรมมารดาถึงเชิงตะกอน” เนื่องด้วยปี 2563 เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID – 19 ทำให้พิธีมอบรางวัล ปี 2563 ต้องเลื่อนออกไปและมีการกำหนดวันรับรางวัลใหม่ ในวันที่ 9 มีนาคม 2564

ประเภทรางวัล	กองทุนที่ได้รับรางวัล
ประเภทที่ 1 ด้านการสร้างครอบครัวอบอุ่น (ทุกช่วงวัย และเพศสภาพ) ให้มีคุณภาพชีวิตและคุณค่าในสังคม	กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลทับมาอำเภอเมืองจังหวัดระยอง
ประเภทที่ 2 ด้านการพัฒนาเด็กเยาวชนและการเรียนรู้เพื่อการเติบโตเป็นคนดี และมีคุณภาพ	กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลบางหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
ประเภทที่ 3 ด้านการพัฒนาอาชีพ ทั้งในระดับครัวเรือน กลุ่ม และชุมชน และการแก้ปัญหาหนี้สิน	กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลดงดินแดงอำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี
ประเภทที่ 4 ด้านการดูแลสุขภาพการธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์พลังงาน การจัดการขยะการจัดการและฟื้นฟูภัยพิบัติ	กองทุนสวัสดิการชุมชนสังจจะวันละ 1 บาท เทศบาลตำบลที่วัง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประเภทที่ 5 ด้านการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและความหลากหลายทางชีวภาพ	กองทุน คุณธรรมเพื่อจัดสวัสดิการชุมชนตำบลเมืองสิงห์ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์
ประเภทที่ 6 ด้านการบริหารจัดการกองทุนที่ดี และมีธรรมาภิบาล	กองทุนคุณธรรมสวัสดิการชุมชนตำบลเมืองแก อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์
ประเภทที่ 7 ด้านผลงานการจัดสวัสดิการชุมชนแบบองค์รวมหลายมิติ สามารถเชื่อมโยง/บูรณาการทรัพยากรจากหลากหลายแหล่งเพื่อแก้ไขปัญหาของสมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ	กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ประเภทที่ 8 ด้านการฟื้นฟูระบบคุณค่าทางวัฒนธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกัน การช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างกลุ่ม และภาคนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น และสังคม	กองทุนสวัสดิการชุมชนเทศบาลตำบลหนองขาว อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนานโยบายสวัสดิการชุมชนให้เป็นระบบสวัสดิการสังคมของประเทศ

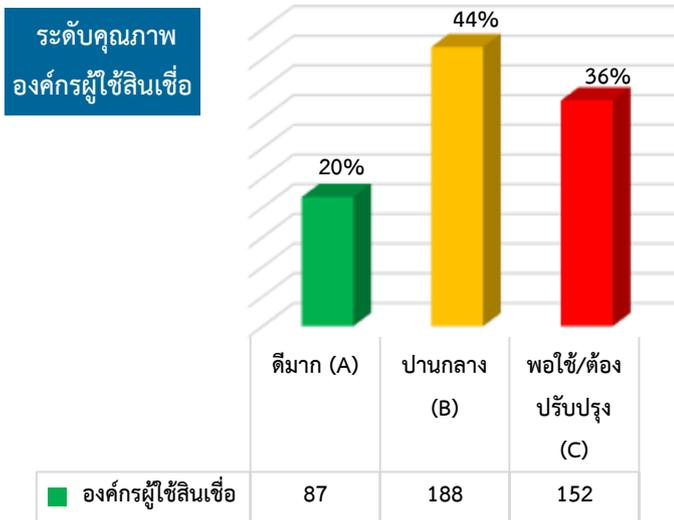
❖ การขับเคลื่อน พ.ร.บ.ส่งเสริมระบบสวัสดิการของชุมชน ด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยภาคประชาชน โดยเครือข่ายสวัสดิการชุมชนผลักดัน (ร่าง) พ.ร.บ. ส่งเสริมระบบสวัสดิการชุมชนเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของกองทุนสวัสดิการชุมชน

❖ (ร่าง) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการตั้งงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้รับการประกาศ วันที่ 12 มีนาคม 2563 ลงนามโดย รมต.ว่าการกระทรวงมหาดไทย

5
การพัฒนาระบบบริหาร
จัดการและคุณภาพ
องค์กรผู้ใช้สินเชื่อ

เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้ใช้สินเชื่อ และฟื้นฟูแก้ไขปัญหาสินเชื่อผิดนัด อันเป็นแผนงานสำคัญที่จะส่งต่อสถานะเงินทุนของสถาบันฯ ในการชำระสินเชื่อขององค์กรผู้ใช้สินเชื่อ โดยสนับสนุนกลไกการบริหารและพัฒนาระบบสินเชื่อ สอบทานและพัฒนาองค์กรผู้ใช้สินเชื่อระดับพื้นที่ เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้ใช้สินเชื่อ และสนับสนุนการฟื้นฟูแก้ไขปัญหาสินเชื่อผิดนัด

ระดับคุณภาพขององค์กรผู้ใช้สินเชื่อ จากการสรุปบทเรียนการทำงานด้านการติดตามพัฒนาองค์กรผู้ใช้สินเชื่อ เกิดการกำหนดหลักเกณฑ์ความเข้มแข็งขององค์กรผู้ใช้สินเชื่อ มาตรการในการดำเนินการพัฒนาองค์กรผู้ใช้สินเชื่อ แผนปฏิบัติการในการพัฒนาและติดตามองค์กรผู้ใช้สินเชื่อในปี 2563 รวมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ของระดับพื้นที่ ระดับภาค และส่วนกลาง ในการพัฒนาองค์กรผู้ใช้สินเชื่อ โดยประมวลผลหลักเกณฑ์การจัดชั้นความเข้มแข็งและมาตรการในการพัฒนาองค์กรผู้ใช้สินเชื่อ และกำหนดเป็นเกณฑ์กลางแบ่งเป็น 3 ระดับ ซึ่งจากการกำหนดเกณฑ์กลาง ทำให้สามารถจัดระดับความเข้มแข็งและมาตรการในการพัฒนาองค์กรผู้ใช้สินเชื่อได้เหมาะสมและสอดคล้องกับคุณภาพขององค์กรผู้ใช้สินเชื่อ ดังนี้

- ระดับ A มีความเข้มแข็งดีมาก
- ระดับ B มีความเข้มแข็งปานกลาง
- ระดับ C มีความเข้มแข็งพอใช้/ต้องปรับปรุง

สำนักงานภาค/ส่วนงาน	จำนวนรวมทั้งสิ้น	จำนวนองค์กรตามระดับความเข้มแข็ง		
		ระดับดีมาก (A)	ระดับปานกลาง (B)	ระดับพอใช้ (C)
● เหนือ	53	10	19	24
● ตะวันออกเฉียงเหนือ	65	14	24	27
● ใต้	51	2	28	21
● กลางและตะวันตก	52	7	17	28
● กรุงเทพฯปริมณฑลและตะวันออก	160	48	73	39
● สำนักพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง	28	4	15	9
● สำนักบ้านมั่นคงและที่ดิน	18	2	12	4
รวม	427	87	188	152

การเสริมสร้างความเข้มแข็งองค์กรผู้ใช้สินเชื่อ เกิดการติดตามผลการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ ภายหลังจากเข้ารับการอบรมในปี 2561 - 2562 โดยมีสหกรณ์สามารถจัดทำบัญชีและงบการเงินได้ตามมาตรฐาน 273 สหกรณ์ พร้อมทั้งมีการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรผู้ใช้สินเชื่อ ภายใต้อาสาสมัครที่คอยช่วยเหลือ (สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี) และกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยมีการอบรมหลักสูตร ดังนี้

หลักสูตรที่ 1 ขึ้นพื้นฐานเป็นกลุ่มที่จดทะเบียนเป็นสหกรณ์แล้ว/สหกรณ์ที่จัดตั้งใหม่ จัดอบรมให้แก่กลุ่ม/สหกรณ์ภายใต้โครงการบ้านมั่นคง เพื่อพัฒนาศักยภาพในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์มุ่งสู่เป้าหมายให้สหกรณ์จัดทำบัญชีและงบการเงินได้ จำนวน 3 ครั้ง รวม 62 องค์กร

หลักสูตรที่ 2 การพัฒนา Coaching ด้านการจัดทำบัญชีและงบการเงิน จัดอบรมให้แก่ทีมเครือข่าย จำนวน 26 คน ส่งผลให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ในการจัดทำบัญชีและงบการเงิน สามารถเป็นที่ปรึกษาให้กับสหกรณ์อื่นที่ไม่สามารถปิดบัญชีประจำปีได้

การติดตามและสอบทานองค์กรผู้ใช้สินเชื่อ

ระดับภาค : องค์กรผู้ใช้สินเชื่อในโครงการบ้านมั่นคงที่ได้รับการอนุมัติ สามารถจัดทำนิติกรรมสัญญาและเบิกจ่ายครบทุกองค์กร โดยมีการดำเนินการและลงพื้นที่สอบทาน ตลอดจนคลี่คลายปัญหาให้กับองค์กรชุมชน 431 องค์กร

สำนักสินเชื่อ : เกิดการแก้ไขปัญหาและพัฒนาโครงการ 78 องค์กร ส่งผลให้องค์กรผู้ใช้สินเชื่อมีระบบการบริหารจัดการที่ดี สามารถคลี่คลายปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการความรู้การบริหารจัดการสินเชื่อ เพื่อเป็นเครื่องมือให้กับองค์กรผู้ใช้สินเชื่อและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการสินเชื่ออย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดทำชุดความรู้และเผยแพร่ต่อสาธารณะจำนวน 2 ประเด็น 5 ชุดความรู้ ดังนี้

- การจัดการความรู้ขององค์กรผู้ใช้สินเชื่อที่มีปัญหาและสามารถฟื้นฟูองค์กรสำเร็จ จำนวน 2 ชุดความรู้ ประกอบด้วย “23 ปี กว่าจะมาเป็น...สหกรณ์เคหสถานตากสิน จำกัด” และ “ฝันที่เป็น

จริง ของคนจนเมืองพัทยา รวมพลังสร้างบ้านมั่นคง-สร้างชีวิตใหม่” โดยเผยแพร่ผ่านช่องทางไลน์ กลุ่ม “CODI พี่น้อง พอช.” หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ฉบับอิเล็กทรอนิกส์ และเว็บไซต์ thaipost.net

- การจัดการความรู้ของผู้ปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ “ความรู้คนทำงานด้านสินเชื่อ” จำนวน 3 ชุด ความรู้ ประกอบด้วย การพัฒนาโครงการบ้านมั่นคง การแก้ไขปัญหาหนี้ผิดนัด และการแก้ไขปัญหาการชำระคืนของสมาชิก โดยเผยแพร่ผ่านช่องทางไลน์กลุ่ม “สินเชื่อ Q&A”

6 การพัฒนาาระบบสารสนเทศ ข้อมูล การจัดการความรู้ และการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์

เป็นการพัฒนาระบบสารสนเทศ ข้อมูล การจัดการความรู้และการสื่อสารประชาสัมพันธ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่เท่าทันสถานการณ์ และสามารถเชื่อมโยงการทำงานอย่างเป็นระบบ และนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานและประกอบการจัดทำชุดความรู้ ทั้งในมิติงานพื้นที่และงานประเด็น เพื่อการสื่อสาร เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ อันเป็นการสร้างความรับรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมายและสาธารณชน พร้อมทั้งเป็นต้นแบบในการขยายผลสู่พื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

6.1 การพัฒนาระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ

- ❖ พัฒนาโปรแกรมบูรณาการพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเองผ่านอุปกรณ์พกพา (Mobile CODI Areainterop) เพื่อใช้ในการแสดงผลการบริหารจัดการโครงการ และเพิ่มประสิทธิภาพในการค้นหา การแสดงผลได้มากขึ้น ส่งผลให้ผู้ใช้งานเข้าถึงและใช้งานระบบได้ง่ายและสะดวกมากขึ้น มีการแสดงผลข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ
- ❖ พัฒนาระบบ Line Official Account ของสถาบันฯ ในชื่อ “พอช-CODI” โดยมีการเชื่อมโยงข้อมูลจากระบบสารสนเทศของสถาบัน เพื่อให้สมาชิกใน Line Official Account เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูล จึงเป็นช่องทางในการสื่อสารกับชุมชนและสาธารณชนอย่างทั่วถึงต่อเนื่องและเป็นอีกหนึ่งช่องทางสำหรับการเปิดเผยข้อมูลของสถาบันฯ
- ❖ ส่งเสริมสนับสนุนการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางเทคโนโลยีดิจิทัลชุมชน โดยประสานความร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ในการส่งเสริมสนับสนุนองค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน รวมถึงภาคประชาสังคมในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลแก่ชุมชนท้องถิ่น จำนวน 16 โครงการ เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลชุมชน เชื่อมโยงการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าปลายทางทั้งในด้านสินค้าและบริการ เช่น

- โครงการเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาเกษตรอินทรีย์เขาไม้แก้ว จังหวัดปราจีนบุรี

- โครงการเกษตรอัจฉริยะหนุนเสริมกลุ่มครอบครัวผู้พิการ จังหวัดระยอง
- โครงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการแจ้งเตือนภัยช้างป่า สภาองค์กรชุมชนตำบลพวา จังหวัดจันทบุรี
- โครงการการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับกาแฟ 9 ดอย โดยวิสาหกิจชุมชนกาแฟ ดอยขุนช่างเคี่ยน จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการภาพถ่ายและวิดีโอภาพเสมือนจริง 360 องศา (Virtual Reality) เพื่อการท่องเที่ยว โดยชุมชนวิสาหกิจชุมชนตำบลโนนตาล จังหวัดนครพนม
- โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเล โดยวิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวและพัฒนาอาชีพเกาะลิบง จังหวัดตรัง เป็นต้น

จากการติดตามการดำเนินงาน พบว่า เกิดการประหยัดต้นทุน (Cost) ประหยัดทรัพยากร (Resources) ประหยัดเวลา (Time) และเพิ่มประสิทธิภาพ (Efficiency) ในการดำเนินกิจกรรมการผลิตขององค์กร แต่การประเมินผลผลิตของแต่ละโครงการยังเห็นผลไม่ชัดเจน หรือเห็นผลเพียงกรณีตัวอย่างเนื่องจากระยะเวลาการดำเนินโครงการจนถึงเกิดผลผลิต มีระยะเวลายาวนาน หลายโครงการอยู่ระหว่างการทดลองใช้ การพัฒนาทักษะ การพัฒนาทีมงาน การปรับปรุงระบบที่ติดขัด และผลกระทบจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด 19 จึงมีความจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการติดตามต่อไป

6.2 การสนับสนุนการจัดการความรู้องค์กรชุมชน

มุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยส่งเสริมการจัดการความรู้ในพื้นที่ พร้อมทั้งประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและนักวิชาการในการค้นหาความรู้ชุมชน ผ่านการศึกษาวิจัย เพื่อยกระดับสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของชุมชนในแต่ละพื้นที่ จากการจัดการความรู้ในพื้นที่ชุมชนรูปธรรมงานพัฒนาประเด็นต่างๆ ส่งผลให้เกิดชุดความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ และการปฏิบัติจริง ก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาและเป็นแบบอย่างการดำเนินงานในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ และขยายผลสู่พื้นที่อื่นๆ

การดำเนินการในปี 2563 เกิดชุดความรู้ท้องถิ่นจัดการตนเองสู่พลังองค์กรชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 20 ปี ของ พอช. ร่วมกับสำนักงานภาค 5 ภาค และมีการนำเสนอเผยแพร่บนเว็บไซต์สถาบันฯ และช่องทางอื่นๆ จำนวน 150 ชุด

ตัวอย่างชุดความรู้ “นวัตกรรมชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง”

หุ่นยนต์ดินสอ เทคโนโลยีดูแลผู้สูงอายุ ก้าวล้ำนวัตกรรมชุมชนห้วยงู จังหวัดชัยนาท

บริษัทสร้างสุขตำบลห้วยงู เชื่อมโยงเครือข่ายดูแลผู้สูงอายุ ขับเคลื่อนดูแลผู้สูงอายุตามกรอบแนวคิด "ครอบครัวอบอุ่น คุณภาพชีวิตดี ผู้สูงอายุมีคุณค่า นำพาสังคมน่าอยู่ โดยการทำงานแบบบูรณาการที่สามารถเชื่อมโยงทุกภาคส่วนไว้ด้วยกัน โดยมีการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1. การพัฒนาสังคม 2. การพัฒนาคุณภาพ 3. การพัฒนาด้านสวัสดิการ 4. การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม 5. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

โดยนำร่องใช้เทคโนโลยี หุ่นยนต์ดินสอ เพื่อตอบโจทยผู้ป่วยติดเตียง โดยเป็นหุ่นยนต์ที่นำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่สามารถแจ้งเตือนการกินยา วัดความดัน สร้างความบันเทิง เปิดเพลง และธรรมะ ตลอดจนมีเกมฝึกสมองให้แก่ผู้ป่วยหรือผู้สูงอายุ โดยเป็นการดำเนินโครงการร่วมกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนบริษัทเอกชนต่าง ๆ

ที่มา: https://web.codi.or.th/printing_media/20200902-18551/

6.3 การพัฒนาระบบสื่อสาร/ประชาสัมพันธ์

สถาบันฯ มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ทั้งในรูปแบบหนังสือและเอกสาร การผลิตวีดิทัศน์ การจัดนิทรรศการ และการสื่อสารผ่านช่องทาง Social media โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจต่อกลุ่มเป้าหมายหรือประชาชน จากการนำเสนอข้อมูลผ่านสื่อ 3 มิติ ไม่ว่าจะเป็นสื่อ On Air/ Online/ On Ground นำไปสู่การยกระดับเพื่อเป็นชุดบทเรียนสร้างความคิดริเริ่ม จุดประกายความคิด สร้างแรงบันดาลใจ เชิงบวกให้กับกลุ่มเป้าหมาย การดำเนินงานด้านการสื่อสารสาธารณะจากแผนงานสื่อสาร ประจำปี 2563 มีการสื่อสารประเด็นงานสำคัญของ พอช. ผ่านช่องทางหรือรูปแบบต่างๆ ดังนี้

ลำดับ	ช่องทางการสื่อสาร	จำนวน
1.	สื่อสารสาธารณะ จากการคลิปปิ้งข่าว	319 ข่าว
2.	สื่อเว็บไซต์ พอช.	990 ข่าว
3.	สื่อสารออนไลน์	728 ครั้ง
4.	สื่อสิ่งพิมพ์(เอ็กไซต์ไทยโพสต์)	12 ครั้ง
5.	สื่อทีวีสาธารณะ	63 ข่าว
6.	รายการวิทยุ “พลังชุมชน” ทางวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ FM 92.5 MHz ทุกวัน เสาร์ 17.00 – 18.00 น	152 ครั้ง
7.	รายการวิทยุคลื่นความคิด ในวันพฤหัสบดี ทาง FM 96.5 เวลา 20.00-20.30 น.	14 ครั้ง
8.	เพจเฟซบุ๊ก /ไลน์ /ยูทูป	1,193 ครั้ง

ลำดับ	ช่องทางการสื่อสาร	จำนวน
9.	วิทยุรายการครอบครัวข่าว	129 ครั้ง
10.	พื้นที่หนังสือพิมพ์สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์	15 ครั้ง
11.	หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน	5 ครั้ง
12.	สื่อสารออนไลน์ ผ่านคลิป VDO	8 เรื่อง
13.	ผลิตหนังสือ เพื่อเป็นเครื่องมือการสื่อสาร	4 เรื่อง

นอกจากนี้ ยังมีการสื่อสารภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ซึ่งเกิดการออกแบบและวางแผนการดำเนินงานใหม่ผ่าน "คณะทำงานข้อมูลเทคโนโลยีและการสื่อสาร" โดยการสื่อสารสาธารณะ เผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ (TV/วิทยุ/นสพ./ออนไลน์), การสื่อสารภายใต้การรายงานสถานการณ์ ศปก.พช.โควิด-19 โดยเผยแพร่รายวัน และปรับเป็นรายงานรายสัปดาห์ ในรูปแบบ “ข่าวชุมชน” และ การผลิตสื่อ เพื่อเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมและทันสถานการณ์การสื่อสาร มีการผลิตสื่อประเด็นงานสำคัญและงานพัฒนาของขบวนองค์กรชุมชนเพื่อการเรียนรู้ในประเด็นงานสำคัญ อาทิ การพัฒนาที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการบ้านมั่นคง/คนไร้บ้าน/บ้านพอเพียงชนบท/ชุมชนริมคลอง การจัดสวัสดิการชุมชน เศรษฐกิจและทุนชุมชน และสภาองค์กรชุมชน รวมถึงการผลิตสื่อวีดิทัศน์นำเสนอต่อ กรม./รมว./อื่นๆ รวมถึงการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์เผยแพร่ประเด็นงานต่างๆ ในรูปแบบหนังสือ แผ่นพับ นิทรรศการ ชุดความรู้ ตามมาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน โดยสถาบันฯ มีการกำหนดการดำเนินการภายใต้กรอบ “มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงานด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสาร ปี 2563” ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) มาตรการด้านคุณภาพการดำเนินงาน 2) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารกับเจ้าหน้าที่และสาธารณชน และ 3) มาตรการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ พช

ช่องทางการรับข่าวสาร และการสื่อสารของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

7

การเพิ่มประสิทธิภาพระบบ การกำกับและบริหารองค์กร

มุ่งเน้นการวางรากฐานการพัฒนาให้เติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาองค์กรและชุมชนให้เกิดความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

7.1 บทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน : การเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ในปีงบประมาณ 2563 คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการตามบทบาทและปฏิบัติหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานของสถาบันฯ มีการประชุมคณะกรรมการสถาบันฯ จำนวน 13 ครั้ง ซึ่งมีคณะกรรมการเข้าร่วมประชุมร้อยละ 80 ขึ้นไปของจำนวนกรรมการ จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนการประชุม

การประชุม	วัน/เดือน/ปี	จำนวนคณะกรรมการ สถาบันฯ ทั้งหมด	คณะกรรมการสถาบันฯ เข้าร่วมประชุม	ร้อยละ
ครั้งที่ 10/2562	10 ตุลาคม 2562	11 คน	9 คน	81.82
ครั้งที่ 11/2562	25 ตุลาคม 2562	11 คน	10 คน	90.90
ครั้งที่ 12/2562	28 พฤศจิกายน 2562	11 คน	9 คน	81.82
ครั้งที่ 13/2562	26 ธันวาคม 2562	11 คน	10 คน	90.90
ครั้งที่ 1/2563	23 มกราคม 2563	10 คน	10 คน	100.00
ครั้งที่ 2/2563	27 กุมภาพันธ์ 2563	10 คน	10 คน	100.00
ครั้งที่ 3/2563	2 เมษายน 2563	10 คน	10 คน	100.00
ครั้งที่ 4/2563	30 เมษายน 2563	10 คน	10 คน	100.00
ครั้งที่ 5/2563	28 พฤษภาคม 2563	10 คน	10 คน	100.00
ครั้งที่ 6/2563	25 มิถุนายน 2563	11 คน	11 คน	100.00
ครั้งที่ 7/2563	23 กรกฎาคม 2563	11 คน	11 คน	100.00
ครั้งที่ 8/2563	27 สิงหาคม 2563	11 คน	11 คน	100.00
ครั้งที่ 9/2563	17 กันยายน 2563	11 คน	10 คน	90.90

7.2 การพัฒนาระบบการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล

7.2.1 ระบบตรวจสอบภายใน มีวัตถุประสงค์การตรวจสอบเพื่อให้มั่นใจในความครบถ้วนถูกต้องเพียงพอ และเชื่อถือได้ในการปฏิบัติงาน สอบทานความเพียงพอเหมาะสมของระบบการควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุ้มค่า

เป็นไปตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และคุ้มค่า สร้างความมั่นใจในการบริหารจัดการแก่ฝ่ายบริหารซึ่งดำเนินงานตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณ 2563 ดังนี้

- แผนงานตรวจสอบที่ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันฯ ตามมาตรา 36
 - (1) การตรวจสอบการเงินและบัญชี
 - (2) การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ
- แผนงานตรวจสอบที่ปฏิบัติตามข้อบังคับ ฉบับที่ 20 ว่าด้วยการตรวจสอบภายใน
 - (3) การตรวจสอบสินเชื่อ
 - (4) การสอบทานการประเมินระบบควบคุมภายใน
- แผนงานตรวจสอบตามการประเมินระดับความเสี่ยง
 - (5) การตรวจสอบระบบงานบุคลากร
 - (6) การตรวจสอบการบริหารงานงบประมาณสนับสนุนของสำนักงานภาค

ผลจากการตรวจสอบภายใน หน่วยงานรับตรวจได้มีการปฏิบัติตามข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบ พร้อมทั้งมีกระบวนการติดตามการปรับปรุงแก้ไขตามข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ ซึ่งสรุปสาระสำคัญของการตรวจสอบภายในตามแผนงาน ดังนี้

○ *การตรวจสอบการเงินและบัญชี* จากการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานด้านการเงินของส่วนงาน ปี 2563 เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา พบว่า ส่วนงานต่าง ๆ มีการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น เป็นไปตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่กำหนด ซึ่งได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้การทำงานเกิดความถูกต้องและรัดกุมมากขึ้น

○ *การตรวจสอบจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ* จากการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน พบปัญหาเกี่ยวกับการจัดเก็บเอกสารการจัดซื้อจัดจ้างที่ไม่เป็นระบบ ส่งข้อมูลสำหรับการตรวจสอบล่าช้า มีการเน้นย้ำให้หน่วยงานควรมีการจัดทำขั้นตอนการทำงานกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง มีการซักซ้อมความเข้าใจและระบบการเก็บเอกสารที่เป็นระเบียบ โดยทั้งนี้ต้องยึดถือและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 กฎกระทรวง ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 และระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด รวมทั้งการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนการดำเนินงาน

○ *การตรวจสอบสินเชื่อ* จากการตรวจสอบการดำเนินงาน เกิดข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้านสินเชื่อ ได้แก่ การบริหารจัดการสหกรณ์ ควรให้ความสำคัญกับการทำบัญชี การเก็บเอกสารเบิกจ่ายงบประมาณและเอกสารสำคัญอื่นๆ รวมทั้งตรวจสอบและจัดทำข้อมูลให้ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะทะเบียนการเปลี่ยนแปลงสิทธิของสมาชิก ซึ่งต้องให้ผู้รับผลประโยชน์คนปัจจุบันของสหกรณ์มาจัดทำสัญญาค้ำประกันกับสถาบันฯ โดยเร็ว นอกจากนี้ ต้องเร่งเบิกจ่ายงบประมาณสนับสนุนให้เป็นไปตามแผนกิจกรรมที่เสนอไว้กับสถาบันฯ ในการพัฒนาคุณภาพองค์กรผู้ใช้สินเชื่อ ฟันฟูแก้ไของค์กรผิดนัด ติดตามการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างใกล้ชิด รวมทั้งวิเคราะห์ขีดความสามารถในการชำระคืนให้

สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงขององค์กร เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการปรับโครงสร้างหนี้ที่เหมาะสมตามระเบียบสถาบันฯ รวมทั้งควรมีการรายงานสรุปลักษณะความคืบหน้าองค์กรที่อยู่ระหว่างการบังคับคดี รายงานต่อผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

○ การสอบทานการประเมินระบบควบคุมภายใน ของหน่วยงานภายในสถาบันฯ จำนวน 20 หน่วยงาน พบว่า การควบคุมภายในของสถาบันฯ มีความเพียงพอ มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2561

○ การตรวจสอบระบบงานบุคลากร ควรมีการพิจารณามาตรฐานตามตำแหน่งงานที่มีคุณลักษณะงานใหม่เพื่อครอบคลุมตามลักษณะตำแหน่งงาน และมีการจัดทำขั้นตอนการจัดจ้าง และจัดทำสัญญากับผู้ปฏิบัติงานของสถาบันฯ ทั้งลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และเจ้าหน้าที่ให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน ตลอดจนติดตามเอกสารประกอบการจ้างจากผู้ปฏิบัติเพื่อดำเนินการจัดเก็บให้ครบถ้วน

○ การตรวจสอบการบริหารงานงบประมาณสนับสนุนของสำนักงานภาค ควรมีการสอบทานข้อมูลการพิจารณาโครงการ การอนุมัติ การเบิกจ่าย ในระบบโปรแกรมให้มีข้อมูลถูกต้องตรงกัน โดยดำเนินการตามคู่มือให้ครบถ้วน และเน้นย้ำให้มีการรับรองสถานภาพองค์กรชุมชนผ่านการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาโครงการและบันทึกข้อมูลในระบบโปรแกรมให้เรียบร้อยครบถ้วนสมบูรณ์

7.2.2 ระบบการควบคุมภายใน แผนการควบคุมภายใน (CSA) ประจำปีงบประมาณ 2563 ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามแผนงาน/โครงการ จำนวน 58 แผนงาน/โครงการ จาก 17 ส่วนงานตามโครงสร้างองค์กร นำมาวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงและจัดทำแผนการควบคุมภายใน (CSA) ประจำปีงบประมาณ 2563 โดยผลการประเมินที่มีระดับสูงสุด ระดับสูง และระดับปานกลาง จำนวนรวมทั้งสิ้น 46 แผนงาน/โครงการ เป็นระดับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร จึงมีการกำหนดมาตรการจัดการและควบคุมการดำเนินงานเพื่อให้ระดับความเสี่ยงลดลง ซึ่งแต่ละส่วนงานได้กำหนดแนวทางจัดการความเสี่ยงตามภารกิจที่รับผิดชอบ โดยมีการมอบหมายผู้ปฏิบัติงานและกำหนดระยะเวลาดำเนินการที่ชัดเจน

เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมา เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) และการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือ พรก. ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม 2563 เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ส่งผลต่อการปฏิบัติงานในพื้นที่และการดำเนินกิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนด ทำให้การดำเนินกิจกรรมปรับปรุงการควบคุมภายในตามแผนงาน/โครงการไม่สามารถดำเนินการลดความเสี่ยงได้ตามเป้าหมาย จึงมีความเสี่ยงคงเหลือระดับสูงและปานกลางรวม 25 แผนงาน/โครงการ คิดเป็นร้อยละ 54.35 ของแผนงาน/โครงการที่มีการควบคุมภายใน ประจำปี 2563

โดยแผนงานที่มีความเสี่ยงคงเหลือในระดับสูงและปานกลางในปีงบประมาณ 2563 จะเป็นแผนงาน/โครงการที่ดำเนินการต่อเนื่องในปี 2564 ซึ่งจะนำปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดที่พบ และแผนงาน/

โครงการที่จะดำเนินการในปี 2564 มาวิเคราะห์ตามแนวทางการควบคุมภายใน เพื่อจัดทำแผนการควบคุมภายในของส่วนงานประจำปีงบประมาณ 2564 ต่อไป

ระดับความเสี่ยง	แผนงาน/โครงการที่มี ความเสี่ยง ประจำปี 2563	แผนงาน/โครงการที่มีความ เสี่ยงคงเหลือ ประจำปี 2563
สูงสุด	5	-
สูง	27	4
ปานกลาง	14	21
ต่ำ	12	-
รวม	58	25

7.2.3 ระบบการบริหารความเสี่ยง แผนบริหารความเสี่ยงของสถาบันฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ประกอบด้วย 4 ประเด็นงาน 2 ด้าน ดังนี้

 ประเด็นความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) ครอบคลุมความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการขาดสภาพคล่องความเพียงพอและความพร้อมของเงินทุนที่จะใช้ในการลงทุน ได้แก่

(1) **การเบิกจ่ายงบประมาณโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยตามโครงการบ้านมั่นคง** โดยมีการจัดทำคู่มือการบริหารโครงการและเบิกจ่ายงบประมาณและพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการ จัดทำแผนการเบิกจ่ายงบประมาณโครงการบ้านมั่นคงและติดตามผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายโครงการ รายเดือน รายไตรมาส กำหนดมาตรการในการเบิกจ่ายงบประมาณ โดยจะต้องมีการเบิกจ่ายงบประมาณภายใน 6 เดือนนับจากวันที่ได้รับอนุมัติ มีการลงพื้นที่ติดตามและสอบถามการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงและคลี่คลายข้อติดขัดการเบิกจ่ายงบประมาณในภาคที่มีเอกสารค้างเบิกจ่ายจำนวนมาก พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพคณะทำงานโครงการ/เหรียญกษาปณ์ให้มีความรู้ความเข้าใจในระบบการบริหารจัดการ

(2) **การพัฒนาองค์กรผู้ใช้สินเชื่อ และแก้ไขปัญหาหนี้ผิด** มีการตรวจสอบรายชื่อองค์กรผู้ใช้สินเชื่อที่ผิดนัดชำระหนี้เป็นรายเดือน วิเคราะห์องค์กรที่ผิดนัดชำระหนี้และมีการดำเนินการทางกฎหมาย อบรมการบริหารจัดการสินเชื่อ โดยร่วมมือระหว่างสถาบันฯ กับสหกรณ์จังหวัดและสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ และติดตามสอบถามองค์กรผู้ใช้สินเชื่อโครงการบ้านมั่นคงในระดับพื้นที่

 ประเด็นความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) ความพร้อมของเงินทุนที่จะใช้ในการลงทุน และความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการกำกับดูแลกิจการหรือการควบคุม ได้แก่

(3) **การบริหารจัดการงานก่อสร้างตามโครงการบ้านมั่นคง** มีการตั้งคณะกรรมการเมืองในพื้นที่ เป็นกลไกในการประสานงาน ติดตาม และตรวจสอบงานก่อสร้าง พัฒนาระบบติดตามการบริหารแผนงานก่อสร้าง จัดทีมสอบถามการบริหารแผนงานก่อสร้าง วางแผนการบริหารงานก่อสร้างร่วมกับชุมชน พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพทีมงานชุมชน

(4) **การพัฒนาคุณภาพกองทุนสวัสดิการชุมชน** ตรวจสอบสถานะกองทุนสวัสดิการชุมชน ทั้ง 5 ภาค จัดทำแนวทางการพัฒนาและการฟื้นฟูกองทุนสวัสดิการชุมชน โดยจำแนกออกเป็น 3 ประเภท คือ กองทุนสวัสดิการชุมชนที่ดำเนินการปกติ กองทุนสวัสดิการชุมชนที่มีความเสี่ยง และกองทุนสวัสดิการชุมชนที่ต้องดำเนินการฟื้นฟู รวมทั้งมีการพัฒนาฟื้นฟูกองทุนสวัสดิการชุมชนร่วมกับ พมจ. และ อปท.

ทั้งนี้ ความเสี่ยงคงเหลือในปี 2563 ทั้ง 4 ประเด็น จะดำเนินการต่อเนื่องในปี 2564 โดยจะสรุปปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด พร้อมทั้งประเมินและวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง ระดับความเสี่ยง เพื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในปี 2564

7.2.4 การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ โดยสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มเป้าหมายในการสำรวจ ประกอบด้วย (1) กลุ่มผู้รับบริการหรือกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนจาก พอช. ภายใต้อำเภอ 4 โครงการหลัก คือ โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน โครงการสนับสนุนสวัสดิการชุมชน โครงการบ้านพอเพียงชนบท และโครงการพัฒนาและเชื่อมโยงกลุ่มธุรกิจชุมชน จำนวน 1,013 คน และ (2) กลุ่มคณะกรรมการ จำนวน 107คน รวมทั้งสิ้น 1,120 คน โดยสรุปผลการสำรวจความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการของสถาบันฯ ดังนี้

(1) **ความพึงพอใจของผู้รับบริการ** จำนวน 1,013 คน ผลการสำรวจในภาพรวม พบว่า ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของสถาบันฯ ในระดับมาก ค่าคะแนนร้อยละ 86.65 หรือค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 โดยจำแนกผลความพึงพอใจแยกรายโครงการและแยกตามพื้นที่ดำเนินงานโครงการ ดังนี้

(1.1) **ระดับความพึงพอใจแยกรายโครงการ** พบว่า มีค่าคะแนนร้อยละความพึงพอใจใกล้เคียงกัน คือ โครงการพัฒนาและเชื่อมโยงกลุ่มธุรกิจชุมชน มีความพึงพอใจสูงสุด ร้อยละ 86.78 รองลงมา คือ โครงการบ้านพอเพียงชนบท ร้อยละ 86.72 โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน ร้อยละ 86.58 และโครงการสนับสนุนสวัสดิการชุมชน ร้อยละ 86.56 ตามลำดับ

(1.2) **ระดับความพึงพอใจแยกตามพื้นที่ดำเนินงานโครงการ (ภาค)** พบว่า ภาคกลาง มีค่าคะแนนความพึงพอใจสูงสุด คือ ร้อยละ 87.10 รองลงมาคือ ภาคเหนือ ร้อยละ 86.91 ภาคกรุงเทพฯ ปริมณฑลและตะวันออก ร้อยละ 86.67 ภาคใต้ ร้อยละ 86.11 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 85.99 ตามลำดับ

(2) **ความพึงพอใจของคณะกรรมการ** จำนวน 107 คน ผลการสำรวจในภาพรวม พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก ค่าคะแนนร้อยละ 86.06 หรือค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21

ตาราง แสดงการเปรียบเทียบค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยความพึงพอใจผู้ให้บริการกับคณะอนุกรรมการ

ประเด็นการประเมินความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ			
	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ค่า STD.	ผลการประเมิน
ผู้รับบริการ (1,013 คน)				
ความพึงพอใจภาพรวม	86.65	4.33	0.49	มากที่สุด
ด้านผลที่ได้รับการสนับสนุน (ประสิทธิผล)	86.08	4.22	0.52	มากที่สุด
ด้านกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ (ประสิทธิภาพ)	86.32	4.26	0.59	มากที่สุด
ด้านเจ้าหน้าที่/ ผู้ส่งเสริมงานพัฒนา	87.55	4.51	0.53	มากที่สุด
คณะอนุกรรมการ (107 คน)				
ความพึงพอใจภาพรวม	86.06	4.21	0.48	มากที่สุด
ด้านผลที่ได้รับการสนับสนุน (ประสิทธิผล)	86.09	4.22	0.55	มากที่สุด
ด้านกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ (ประสิทธิภาพ)	85.79	4.16	0.54	มาก
ด้านเจ้าหน้าที่/ ผู้ส่งเสริมงานพัฒนา	86.29	4.26	0.54	มากที่สุด

(3) ระดับความพึงพอใจแยกตามโครงการ พบว่า โครงการที่ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าคะแนนระหว่างร้อยละ 86.78 – 86.56 หรือค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 - 4.31 เรียงลำดับ ดังนี้

- 1) โครงการพัฒนาและเชื่อมโยงกลุ่มธุรกิจชุมชน ร้อยละ 86.78 หรือค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36
- 2) โครงการบ้านพอเพียงชนบท ร้อยละ 86.72 หรือค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34
- 3) โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน ร้อยละ 86.58 หรือค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32
- 4) โครงการสนับสนุนสวัสดิการชุมชน ร้อยละ 86.56 หรือค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31

ทั้งนี้ ผู้รับบริการทั้ง 4 โครงการ มีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ/ ผู้ส่งเสริมงานพัฒนาของ พอช. มีค่าคะแนนร้อยละ 87.75 หรือค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ด้านผลที่ได้รับการสนับสนุน (ประสิทธิผล) มีค่าคะแนนร้อยละ 86.05 หรือค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21

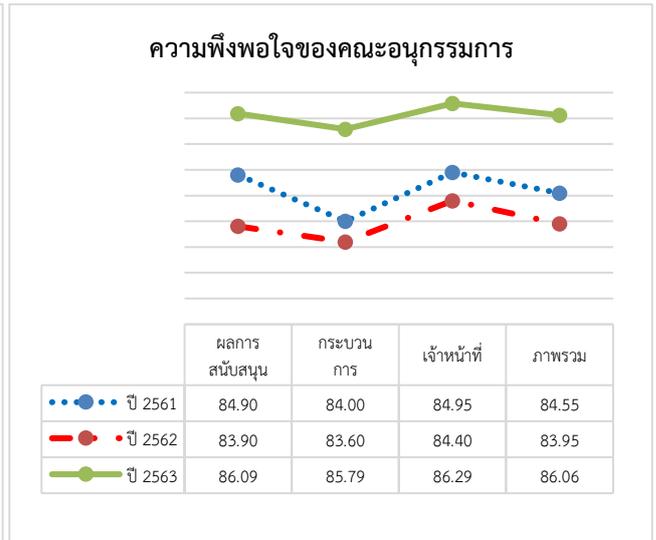
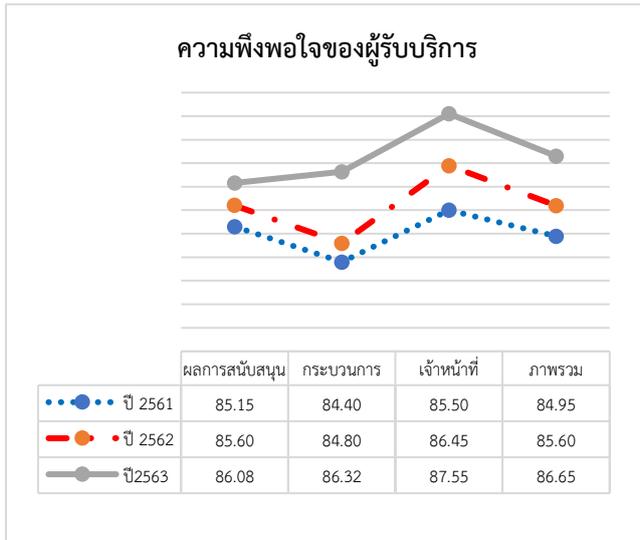
(4) ระดับความพึงพอใจแยกตามพื้นที่ พบว่า ผู้รับบริการทั้ง 5 ภาค มีความพึงพอใจ ดังนี้

- 1) ภาคกลางและตะวันตก ร้อยละ 87.10 หรือค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42
- 2) ภาคเหนือ ร้อยละ 86.91 หรือค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38
- 3) ภาคกรุงเทพฯ ปริมณฑลและตะวันออก ร้อยละ 86.67 หรือค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33
- 4) ภาคใต้ ร้อยละ 86.11 หรือค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22
- 5) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 85.99 หรือค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20

ระดับความพึงพอใจภาพรวมใน 4 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลางและตะวันตก ภาคกรุงเทพฯ ปริมณฑลและตะวันออกอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีระดับความพึงพอใจภาพรวมในอยู่ที่ระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกตามประเด็นการประเมิน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ

ภาคใต้มีระดับความพึงพอใจด้านผลที่ได้รับการสนับสนุน (ประสิทธิผล) และด้านกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ (ประสิทธิภาพ) ต่ำกว่าโดยอยู่ในระดับมาก

(5) เมื่อเปรียบเทียบผลการสำรวจความพึงพอใจระหว่างปี 2561 – 2563 พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ และคณะอนุกรรมการปี 2563 มีความพึงพอใจเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 1.05 และมีระดับความพึงพอใจเพิ่มขึ้นทั้ง 3 ด้าน มากกว่า 2 ปีที่ผ่านมา ในส่วนของอนุกรรมการชุดต่าง ๆ ความพึงพอใจในภาพรวมปี 2563 เพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 2.11 ทั้งความพึงพอใจภาพรวมและรายด้าน

7.3 การบริหารสินเชื่อ

1) การสนับสนุนสินเชื่อแก่องค์กรชุมชน ในปี 2563 ระหว่างเดือน ตุลาคม 2562 – กันยายน 2563

ประเภทสินเชื่อ	สินเชื่ออนุมัติ				สินเชื่อเบิกจ่าย (ล้านบาท)
	องค์กร	ชุมชน	ครัวเรือน	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	
สินเชื่อบ้านมั่นคง	25	78	1,456	322.16	425.51
สินเชื่อบ้านมั่นคงริมคลองเปรมประชากร	3	4	589	211.01	65.99
รวมทั้งสิ้น	28	82	2,045	533.17	491.50

2) ผลการดำเนินงานสินเชื่อสะสม ตั้งแต่เริ่มดำเนินงานถึงกันยายน 2563 รายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทสินเชื่อ	สินเชื่ออนุมัติ				สินเชื่อ เบิกจ่าย	รับชำระ คืน	สินเชื่อคงเหลือ		สินเชื่อผิดนัด		
	องค์กร	ชุมชน	ครัวเรือน	จำนวนเงิน			องค์กร	จำนวนเงิน	องค์กร	จำนวนเงิน	%
สินเชื่อบ้านมั่นคง	487	2,584	45,796	8,999.68	7,512.20	3,102.33	431	4,409.87	26	153.08	3.47
สินเชื่อเติม	503	3,724	361,480	1,951.67	1,951.67	1,349.22	254	602.45	172	407.31	67.61
รวมทั้งสิ้น	990	6,308	407,276	10,951.35	9,463.87	4,451.55	685	5,012.32	198	560.39	11.18

สถาบันฯ มีผลการดำเนินงานสินเชื่อสะสม ตั้งแต่เริ่มดำเนินงานถึงกันยายน 2563 ดังนี้

● สินเชื่ออนุมัติสะสม	990	องค์กร	10,915.35	ล้านบาท
ผู้รับประโยชน์	6,308	ชุมชน	407,276	ครัวเรือน
● จำนวนเงินสินเชื่อที่องค์กรชุมชนได้รับแล้ว			9,463.87	ล้านบาท
จำนวนเงินสินเชื่อที่รับการชำระคืน			4,451.55	ล้านบาท
● สินเชื่อคงเหลือ	685	องค์กร	5,012.32	ล้านบาท

3) ผลการอนุมัติสินเชื่อโครงการบ้านมั่นคงไทยเข้มแข็ง วงเงินที่ได้รับเห็นชอบจาก คณะอนุกรรมการและคณะกรรมการสถาบันแล้ว รวม 2,999.60 ล้านบาท ผู้รับประโยชน์ 18,587 ครัวเรือน 231 องค์กร 59 จังหวัด (วงเงินสินเชื่อลดลง เนื่องจากองค์กรผู้ใช้สินเชื่อไม่สามารถดำเนินการทำนิติกรรมสัญญา และ เบิกจ่ายสินเชื่อภายในระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศของสถาบันฯ)

4) ผลการอนุมัติสินเชื่อโครงการบ้านมั่นคง (คลองเปรมประชากร) วงเงินที่ได้รับความเห็นชอบ จากคณะอนุกรรมการ ฯ และคณะกรรมการสถาบันแล้ว รวม 211.01 ล้านบาท ผู้รับประโยชน์ 589 ครัวเรือน 3 องค์กร 1 จังหวัด

8	เป็นการยกระดับความสามารถของบุคลากรทุกระดับในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศปฏิบัติงานบนระบบ Online พัฒนาและสร้างการเรียนรู้จากการปฏิบัติการจริงทั้งภายในและภายนอกองค์กร
การบริหารและพัฒนาบุคลากร	

เกิดการพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงาน ให้เกิดความรู้ความเข้าใจและพัฒนาทักษะการทำงานตาม ตำแหน่งงานและภารกิจของสถาบันฯ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทั้งด้านการ ปฏิบัติงานและเปิดโลกทัศน์จากภายนอก โดยจัดกิจกรรม/โครงการ ดังนี้

การพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานของสถาบันฯ

- ❖ การพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานผ่านการเปิดโลกทัศน์ เปิดการเรียนรู้ เรื่อง “การสร้างความสุขในชีวิต และงานของนักพัฒนาสังคม” เมื่อวันที่จันทร์ ที่ 7 ตุลาคม 2562 ผู้ปฏิบัติงานเข้าร่วม 113 คน ส่งผล ให้ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถนำไปใช้จริงใน ชีวิตประจำวัน สร้างความตระหนัก และการปรับตัวของผู้ปฏิบัติงานให้มีความสุขในชีวิตและการ ทำงานจากองค์กรที่ประสบความสำเร็จมาแล้ว
- ❖ การจัดงาน “นวัตกรรมและความรู้ พอช. : CODI KM 2020 : Unlimited Innovation” ระหว่าง วันที่ 16 – 19 ธันวาคม 2562 ผู้ปฏิบัติงานเข้าร่วม 153 คน ก่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาความรู้ ของสถาบัน ผ่านกระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge management) และเกิดกระบวนการ

ส่งเสริมและสร้างพื้นที่ให้ผู้ปฏิบัติงานได้คิดค้นนวัตกรรมในการทำงานของสถาบันในงานพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและการทำงานของสถาบัน และกระบวนการถ่ายทอดความรู้ของผู้ปฏิบัติงานจากการทำงาน

- ❖ การสัมมนาเพื่อเตรียมการขับเคลื่อนงานของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ปีงบประมาณ 2563 ระหว่างวันที่ 28 – 30 พฤศจิกายน 2562 ผู้ปฏิบัติงานเข้าร่วม 95 คน เกิดการทบทวนการขับเคลื่อนงานของสถาบันฯ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหารระดับต้น กลางและสูง ในการบริหารงาน บริหารคน รวมทั้งออกแบบแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันของทุกหน่วยงานในสถาบัน อย่างเป็นระบบ
- ❖ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการออกแบบการขับเคลื่อนงานประเด็นยุทธศาสตร์และงานสำคัญของ พอช. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 วันที่ 9-10 ม.ค. 2563 ผู้ปฏิบัติงานกลุ่มปฏิบัติการชุมชนเข้าร่วม 122 คน เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน และร่วมกันออกแบบวิธีการบริหารงานต่าง ๆ และเครื่องมือสนับสนุนการทำงาน ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพคนทำงานกลุ่มปฏิบัติการชุมชน เพื่อบรรลุเป้าหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

การพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานในระดับผู้บริหารระดับต้น

- ❖ โครงการพัฒนาศักยภาพนักบริหารงานพัฒนาระดับต้นครั้งที่ 1/2563 ว่าด้วยเรื่อง การทำความเข้าใจ แนวทางการพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้บริหารระดับต้นและการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ “ New normal ที่เข้ามาบดบอบในการทำงานและการใช้ชีวิตของคนในปัจจุบัน” เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2563 ผู้ปฏิบัติงานเข้าร่วม 41 คน ผู้บริหารระดับต้นมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ศักยภาพของตนเองตามกลุ่มตำแหน่ง และให้ผู้บริหารระดับต้นมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงแบบ “New normal วิถีชีวิตใหม่” ที่เข้ามาบดบอบในการทำงานและการใช้ชีวิตของ คนในปัจจุบัน

- ❖ โครงการพัฒนาศักยภาพนักบริหารงานพัฒนาระดับต้นครั้งที่ 2/2563 ว่าด้วยเรื่อง “เครื่องมือการบริหารผลงาน OKRs กับ KPI ความแตกต่างที่เราควรรู้” วันที่ 14 กรกฎาคม 2563 ผู้ปฏิบัติงานเข้าร่วม 49 คน ผู้บริหารระดับต้นมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือการบริหารผลงาน ระหว่าง OKRs กับ KPI และให้ผู้บริหารระดับต้นมีแนวทางการบริหารผลงานของทีม ของตนเองชัดเจนมากขึ้น
- ❖ โครงการพัฒนาศักยภาพนักบริหารงานพัฒนาระดับต้นครั้งที่ 3/2563 ว่าด้วยเรื่อง “นักบริหารงานพัฒนาในยุคดิจิทัล” วันที่ 6 สิงหาคม 2563 ผู้ปฏิบัติงานเข้าร่วม 43 คน ผู้บริหารระดับต้นมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาระหน้าที่และบทบาทของนักบริหารการพัฒนาในศตวรรษที่ 21 และพัฒนาความคิดและพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรมให้มีแนวทางเพื่อการเพิ่มทักษะในการแก้ปัญหาทั้งภายในและภายนอกองค์กร

การพัฒนาบุคลากรผ่านการรณรงค์ พัฒนาอัตลักษณ์ ภาพลักษณ์ และวัฒนธรรมองค์กร

- ❖ การจัดงานครบรอบ 19 ปี พอช. ระหว่างวันที่ 25 - 26 ตุลาคม 2562 ผู้ปฏิบัติงานและขบวนองค์กรชุมชนเข้าร่วม 119 คน แบ่งเป็นผู้ปฏิบัติงาน 87 คน และขบวนองค์กรชุมชน 104 คน

- ❖ การสัมมนาผู้ปฏิบัติงานสถาบัน ประจำปีงบประมาณ 2563 วันที่ 27- 29 กุมภาพันธ์ 2563 ที่อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีกิจกรรมที่ดำเนินการ ได้แก่ 1) กิจกรรมอาสาบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม ที่วัดเนรัญชราราม 2) กิจกรรมสร้างค่านิยม วัฒนธรรม อัตลักษณ์องค์กร 3) กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงานผ่านกีฬาและกิจกรรมสันทนาการ มีผู้เข้าร่วม 331 คน

3.2

งานตามนโยบายรัฐบาล

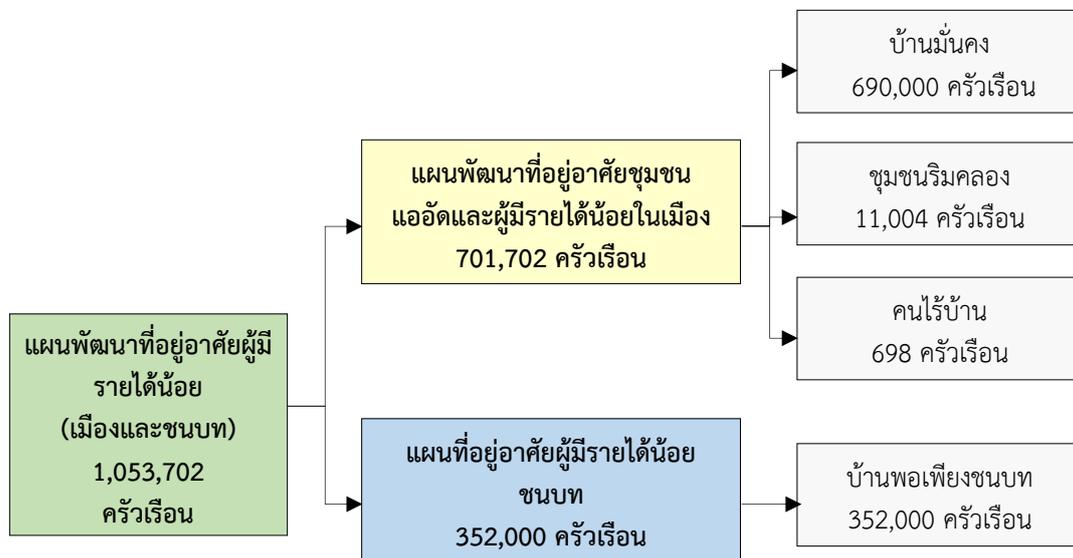
การสนับสนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบท

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนดำเนินการสนับสนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบทภายใต้ ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่อยู่อาศัยระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2579) มุ่งเน้นการส่งเสริมและสร้างโอกาสด้านที่อยู่อาศัย พร้อมพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่กลุ่มผู้มีรายได้น้อย โดยการแก้ไขปัญหาและพัฒนาที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐาน มีสภาพแวดล้อมที่ดี สร้างโอกาสในการเข้าถึงระบบการเงินและสินเชื่อเพื่อการอยู่อาศัย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในทุกระดับเพื่อนำไปสู่ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ภายใต้วิสัยทัศน์ “คนไทยทุกคนมีที่อยู่อาศัยถ้วนหน้าและมีคุณภาพชีวิตที่ดีในปี 2579 (Housing For All)” ซึ่งแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวยึดโยงกับปฏิญญาสากลที่ประเทศไทยให้การรับรอง ได้แก่ เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน เป้าหมายที่ 11 ของสหประชาชาติ และวาระใหม่แห่งการพัฒนา ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ในการพัฒนาเมืองและที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมและยั่งยืนสำหรับทุกคน โดยเน้นการแบ่งระดับตามรายได้ และการพัฒนาที่อยู่อาศัยที่สอดคล้องกับวงจรชีวิต (Life-cycle)

แผนแม่บทการพัฒนาที่อยู่อาศัย ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) มีแนวทางการดำเนินงานภายใต้ 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและสนับสนุนให้มีที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐาน	เพื่อสนับสนุนให้ทุกคนมีที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐาน โดยผลักดันและขับเคลื่อนนโยบายด้านที่อยู่อาศัย สร้างโอกาสในการมีที่อยู่อาศัย และเสริมสร้างและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านที่อยู่อาศัยอย่างเป็นระบบ
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างระบบการเงินและสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	เพื่อให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงระบบการเงิน โดยเสริมสร้างโอกาสในการเข้าถึงระบบการเงิน
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับการบูรณาการด้านบริหารจัดการที่อยู่อาศัย	เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนที่อยู่อาศัย โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและท้องถิ่นในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่อยู่อาศัย และเสริมสร้างและพัฒนากลไกการบูรณาการ สร้างขีดความสามารถในการพัฒนาที่อยู่อาศัย
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมให้ชุมชนเข้มแข็งได้อย่างยั่งยืน	เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยส่งเสริมการจัดสวัสดิการในชุมชน และส่งเสริมให้ประชาชนรักถิ่นที่อยู่
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี	เพื่อจัดการระบบสาธารณสุขปโภค ระบบสาธารณสุขการ จัดการที่ดินและผังเมืองที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยส่งเสริมการจัดการที่ดินและผังเมือง ส่งเสริมการจัดการระบบสาธารณสุขปโภคและระบบสาธารณสุขการ ส่งเสริมการพัฒนาที่อยู่อาศัยที่ประหยัดพลังงานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ดำเนินการตามแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย (เมืองและชนบท) ครอบคลุมพื้นที่เมืองและชนบท กลุ่มเป้าหมาย 1,053,702 ครั้วเรือน ประกอบด้วย 2 แผนงาน 4 โครงการ คือ

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2563 เกิดผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบท ดังนี้

1. การพัฒนาความมั่นคงที่อยู่อาศัย “โครงการบ้านมั่นคง”

โครงการบ้านมั่นคงเป็นการพัฒนาที่อยู่อาศัยของคนจนในชุมชนแออัด/ชุมชนบุกรุก โดยมีเป้าหมายในการแก้ปัญหาความไม่มั่นคงในการอยู่อาศัย เพื่อสร้างชุมชนที่มั่นคงตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งดำเนินงานอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2546 นอกจากสนับสนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้กับผู้มีรายได้น้อยแล้ว ยังเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในชุมชนให้ดีขึ้น รวมถึงการจัดระบบดูแลเพื่อรักษาดินและบ้านให้มั่นคงยั่งยืน หรือที่เรียกว่า การทำ “บ้าน” ที่ให้มากกว่าคำว่า “บ้าน” พร้อมทั้งส่งเสริมการทำงานของขบวนชุมชน เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายและขับเคลื่อนการทำงานระดับภาคและส่วนกลาง อาทิ การจัดงานวันที่อยู่อาศัยโลก การส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยระดับจังหวัด และการพัฒนาเมืองทุกมิติ

จากการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ก่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาชุมชนเมืองและชนบทระหว่างขบวนองค์กรชุมชน ท้องถิ่นและหน่วยงานในพื้นที่ ส่งผลให้ชุมชนเกิดการรวมกลุ่มในลักษณะกลุ่มออมทรัพย์หรือสหกรณ์เพื่อการพัฒนาที่อยู่อาศัยสู่การสร้าง ความมั่นคงในการอยู่อาศัย โดยเกิดการสนับสนุนการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและที่อยู่อาศัย 3,752 ครั้วเรือน 31 ชุมชน ใน 27 จังหวัด ส่งผลให้ผู้มีรายได้น้อยมีความมั่นคงในการอยู่อาศัย มีคุณภาพชีวิตและการอยู่อาศัย

ที่ดีขึ้น สามารถแก้ปัญหาชุมชนแออัด ชุมชนบุกรุก สร้างสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ของเมืองและชุมชน รวมทั้งสมาชิกชุมชนในโครงการมีระบบการออมทรัพย์ที่จะต้องดำเนินการควบคู่กับการบริหารจัดการโครงการ

การสนับสนุนโครงการและงบประมาณ

ปี 2563	 เป้าหมาย 2,800 ครัวเรือน เกิดการสนับสนุนการพัฒนาาระบบสาธารณูปโภคและพัฒนาที่อยู่อาศัย จำนวน 3,752 ครัวเรือน 31 ชุมชน ใน 27 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 134 ของเป้าหมาย โดยดำเนินการ บ้านมั่นคงในพื้นที่เมือง 1,932 ครัวเรือน และบ้านมั่นคงในพื้นที่ชนบท 1,820 ครัวเรือน งบประมาณอุดหนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัยทั้งสิ้น 318.54 ล้านบาท จำแนกเป็น <ul style="list-style-type: none"> - งบประมาณอุดหนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัย 255.37 ล้านบาท - สนับสนุนการดำเนินงานของภาคี ท้องถิ่น และขบวนเมือง 63.17 ล้านบาท 				
		พื้นที่	จำนวนจังหวัด	จำนวนชุมชน	จำนวนครัวเรือน
		● ภาคเหนือ	7	5	915
		● ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3	3	389
		● ภาคใต้	4	5	875
		● ภาคกลางและตะวันตก	4	5	682
		● ภาคกรุงเทพ ปริมณฑลและตะวันออก	7	9	623
		● สำนักบ้านมั่นคงและที่ดิน	2	4	268
รวม	27	31	3,752		
ปี 2560 - 2563	ผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทการพัฒนาที่อยู่อาศัย ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ในช่วงปี พ.ศ. 2560 - 2563				
	 เป้าหมายตามงบประมาณในช่วงปี 2560 – 2563 รวม 22,510 ครัวเรือน เกิดการสนับสนุนการพัฒนา ระบบสาธารณูปโภคและพัฒนาที่อยู่อาศัย จำนวน 22,050 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 97.96 สนับสนุนการดำเนินงานของภาคี ท้องถิ่น และขบวนเมือง รวม 63.17 ล้านบาท				

จากการศึกษามูลค่าที่อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้น จากการดำเนินงานพัฒนาที่อยู่อาศัยใน ชุมชนที่สร้างบ้านแล้วเสร็จ จำนวน 10 ชุมชน ได้แก่

- **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** : ตำบลในเมือง จังหวัดขอนแก่น และเทศบาลเมืองแจระแม จังหวัดอุบลราชธานี
- **ภาคใต้** : ตำบลรัชฎา จังหวัดภูเก็ต
- **ภาคกลางและตะวันตก** : ตำบลห้วยยาง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตำบลสนามชัย และตำบลสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่เป้าหมาย 10 ชุมชน พบว่า

- 1) ชุมชนมีความมั่นคงในที่ดินและที่อยู่อาศัย มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินร่วมกันของชุมชนผ่านการรวมกลุ่มอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งในรูปแบบของการซื้อที่ดินเพื่อสร้างชุมชนใหม่ การรับรองการอยู่อาศัยในที่ดินรัฐและภาคเอกชน การขอเช่าที่ดินรัฐระยะสั้น/ยาว
- 2) สมาชิกโครงการบ้านมั่นคงเกิดการรวมกลุ่มเพื่อสร้างทุนหมุนเวียนในชุมชน ได้แก่ กองทุนชุมชน/กองทุนเมืองกองทุนสวัสดิการชุมชน/กองทุนวันละบาท และกองทุนรักษาดินรักษากัน เพื่อให้เกิดทุนหมุนเวียนในทุกชุมชน สำหรับการพัฒนาที่ดินและที่อยู่อาศัย รวมทั้งการลงทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ และบรรเทาความจำเป็นเร่งด่วนของสมาชิกในชุมชน

- ภาคกรุงเทพฯ ปริมาณพลและตะวันออก : เขตบางกอกน้อย เขตคลองสามวา และ เขตสาทร กรุงเทพมหานคร เทศบาล เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี

3) สมาชิกในชุมชนเกิดทักษะ และศักยภาพในงานพัฒนาเพิ่มขึ้น เช่น ด้านการบริหารงานก่อสร้าง ซึ่งสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคงมีการเรียนรู้และลงมือทำด้วยตนเอง หรือสมาชิกเจ้าของบ้านที่จะอยู่อาศัยเป็นผู้ตรวจรับบ้านเอง จึงทำให้มีความเชี่ยวชาญด้านงานก่อสร้างเพิ่มมากขึ้น ด้านการบริหารจัดการงานบัญชี/การเงิน โดยชุมชนเป็นผู้บริหารจัดการงบประมาณที่ภาครัฐสนับสนุน สถาบันฯ มีหน้าที่ในการส่งเสริมการจัดระบบเอกสารการเงิน การใช้จ่ายให้ถูกต้องตามระเบียบ รวมทั้งศักยภาพด้านอื่นๆ ที่เพิ่มขึ้น เช่น การติดต่อประสานงานราชการ การบริหารจัดการที่ดี การเกษตรในชุมชน การจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

4) เกิดการเชื่อมโยงกับหน่วยงานและภาคีต่างๆ ในการสนับสนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัย โดยสถาบันฯ เป็นกลไกกลางที่เชื่อมโยงให้เกิดการบูรณาการการทำงานของทุกหน่วยงานในระดับพื้นที่ เช่น หน่วยงานไฟฟ้า ประปา เข้ามาสนับสนุนการติดตั้งระบบโครงสร้างพื้นฐานให้กับโครงการบ้านมั่นคง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) สนับสนุนเรื่องหลักประกันทางสุขภาพ การตรวจเยี่ยมโดยเครือข่าย อสม. เข้ามาในพื้นที่ชุมชน เป็นต้น

5) เกิดมูลค่าที่อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้นจากการดำเนินงานพัฒนาที่อยู่อาศัยในชุมชนที่สร้างบ้านแล้วเสร็จ โดยเปรียบเทียบจากการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อการพัฒนาที่อยู่อาศัยโครงการบ้านมั่นคงของสถาบันฯ และเงินสมทบจากชุมชน งบประมาณรวม 356,645,334 บาท กับมูลค่าที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาที่อยู่อาศัยในรูปแบบสิ่งปลูกสร้างและที่ดินของชุมชน มูลค่ารวม 1,141,500,956 บาท ซึ่งเห็นได้ว่า มีมูลค่าที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น 784,855,621 บาท คิดเป็นร้อยละ 68.76 เป็นการใช้จ่าย “เงินเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยและพัฒนาศักยภาพคน” ตามแนวทางการดำเนินงาน 3 ลักษณะคือ 1) สนับสนุนแบบให้เปล่า โดยพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา เพื่อเปิดโอกาสให้เข้าถึงบริการของรัฐได้อย่างเท่าเทียม 2) สนับสนุนในรูปแบบทุนหมุนเวียนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำระยะเวลาในการผ่อนชำระยาว การเข้าถึงแหล่งเงินทุน 3) สนับสนุนด้านการบริหารจัดการและงานพัฒนาศักยภาพคนและผู้นำ ซึ่งเป็นรูปแบบของการกระจายเม็ดเงินลงสู่ชุมชนควบคู่กับกระบวนการพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้เข้มแข็งสามารถจัดการตนเองได้เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของการแก้ไขปัญหา

รูปธรรมการดำเนินงานบ้านมั่นคง

โครงการพัฒนาบึงบางซื่อ ตั้งอยู่ที่บึงบางซื่อหรือ ‘บ่อฝรั่ง’ เขตจตุจักร มีเนื้อที่ทั้งหมด 61 ไร่เศษ เดิมเป็นที่ดินของบริษัทปูนซีเมนต์ไทยใช้ในการขุดดินเพื่อผลิตปูนซีเมนต์ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2470 ภายหลังโรงงานผลิตปูนฯ ย้ายไปที่สระบุรีจึงเลิกใช้ดินจากบ่อดังกล่าว ปัจจุบันบ่อฝรั่งกลายเป็นบึงน้ำขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ 50 ไร่เศษ และมีพื้นที่ที่เป็นขอบบ่อประมาณ 10 ไร่เศษ เป็นที่ตั้งของชุมชนรวม 5 ชุมชน มีผู้อยู่อาศัยประมาณ 250 ครอบครัว ประชากรประมาณ 1,000 คน ซึ่งบริษัทปูนซีเมนต์ไทย ได้มอบที่ดินทั้ง 61 ไร่ให้กรมธนารักษ์ดูแล โดยกรมธนารักษ์ให้ชาวบ้านเช่าเพื่อสร้างที่อยู่อาศัย 10 ไร่เศษ พื้นที่ส่วนที่เหลือประมาณ 50 ไร่เศษ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลสนับสนุนงบประมาณจำนวน 200 ล้านบาท เพื่อปรับปรุงพื้นที่รอบบึงให้เป็นสวนสาธารณะสร้างทางเดินรอบบึงเพื่อศึกษาธรรมชาติ เช่น เส้นทางศึกษาพันธุ์พืชไม้ น้ำ มีกิจกรรมทางน้ำ มีลานพักผ่อน เดินวิ่ง ซี่จักรยาน ออกกำลังกาย ฯลฯ เป็นแหล่งพักผ่อน ท่องเที่ยวชุมชนเมือง เป็นปอดแห่งใหม่ของกรุงเทพฯ รวมทั้งแหล่งรองรับน้ำโดยสามารถรองรับน้ำได้ประมาณ 360,000 ลูกบาศก์เมตร

ในการพัฒนาที่อยู่อาศัยของชุมชนที่มีสภาพเป็นชุมชนแออัดทรุดโทรม ไม่มีทะเบียนบ้าน และขาดสาธารณูปโภค สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนสนับสนุนการรวมกลุ่มชาวชุมชนในการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ รวมทั้งการพัฒนาและสร้างผู้นำเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนภายใต้โครงการบ้านมั่นคง โดยระยะแรกดำเนินการในปี 2555-2559 จำนวน 45 ครัวเรือน และระยะที่ 2 ดำเนินการตั้งแต่เดือนเมษายน 2561 มีผู้เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 197 ครัวเรือน ขณะนี้สร้างบ้านเสร็จแล้วจำนวน 60 ครอบครัวยุรูปแบบเป็นบ้านแถว 2 ชั้น ขนาด 48 ตารางเมตร และมีบ้านกลาง 4 หลังสำหรับผู้สูงอายุที่ไม่มีลูกหลานดูแล ซึ่งเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2563 พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีมอบบ้านและทะเบียนบ้านให้ชาวชุมชนบึงบางซื่อ ตามโครงการศาลาพลึงประชารัฐ

ก่อนปรับปรุง

หลังปรับปรุง

นอกจากการพัฒนาที่อยู่อาศัยและปรับปรุงพื้นที่รอบบึงแล้ว ยังมีหน่วยงาน/องค์กรต่างๆ เข้าร่วมสนับสนุน ได้แก่ บริษัทปูนซีเมนต์ไทยจะจัดสรรพื้นที่บางส่วนเพื่อเป็นศูนย์บริการจำหน่ายให้กับสินค้าวิสาหกิจชุมชน โดยขณะนี้ชาวบ้านได้ร่วมกันปลูกผักอินทรีย์ เพาะเห็ด ฯลฯ เพื่อส่งเสริมการสร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน และการรถไฟแห่งประเทศไทยที่อนุญาตให้ใช้พื้นที่ของการรถไฟฯ เป็นเส้นทางเข้า-ออกของชุมชน

2. โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง

เป็นการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลในการกำหนดมาตรการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดและการสร้างที่อยู่อาศัยรुकล้าแนวลำคลองและทางระบายน้ำ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2559 โดยดำเนินการในพื้นที่คลองลาดพร้าวและบางซื่อ เป้าหมายดำเนินการใน 50 ชุมชน 7,069 ครัวเรือน

รูปแบบการพัฒนาที่อยู่อาศัย เน้นหลักการสำคัญคือ “การจัดการร่วมกันของชุมชนในรูปแบบของสหกรณ์” มีรูปแบบการพัฒนา 3 รูปแบบ ได้แก่

1) **การก่อสร้างรูปแบบใหม่ในที่ดินเดิม** เป็นการรื้อย้ายชุมชนจากบริเวณจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งกรณีนี้ชาวบ้านที่ปลูกสร้างบ้านเรือนบริเวณริมคลองต้องรื้อย้ายบ้านเรือนออกจากแนวคลองและจัดผังชุมชนใหม่มีการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคและสภาพแวดล้อมในชุมชนใหม่ ซึ่งทุกครัวเรือนสามารถสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ได้ทั้งหมดโดยยังคงรูปแบบชุมชนเดิมและอาศัยอยู่ในบริเวณชุมชนเดิมได้โดยไม่ต้องปรับตัวมาก บนที่ดินที่ชุมชนร่วมกันจัดหาได้ด้วยวิธีซื้อ/หรือเช่าระยะยาว เพื่อจัดระเบียบการอยู่อาศัยใหม่รองรับครัวเรือนที่มีสิ่งปลูกสร้างรुकล้าคูคลองและทางระบายน้ำ

2) **การรื้อย้ายไปอยู่ที่ใหม่** เป็นการรื้อย้ายชุมชนที่ปลูกสร้างที่อยู่อาศัยรुकล้าลำคลองและทางระบายน้ำออกจากแนวคลองโดยการซื้อหรือเช่าที่ดินใหม่ เป็นการรื้อย้ายชุมชนริมคลองออกไปอยู่ที่ใหม่มีข้อดีในเรื่องความมั่นคงในด้านที่อยู่อาศัยแต่ชุมชนต้องอยู่ไกลจากชุมชนเดิม เกิดภาระค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงในการซื้อที่ดินและก่อสร้างบ้าน

3) **การเช่าซื้ออาคารในโครงการที่มีอยู่แล้ว** เช่น โครงการบ้านเอื้ออาทร โครงการของภาคเอกชนแห่งชาติ โครงการของบริษัทบริหารสินทรัพย์ของกระทรวงการคลัง เป็นต้น

การพัฒนาที่อยู่อาศัยในพื้นที่คลองลาดพร้าวและบางซื่อ

การดำเนินงานในพื้นที่คลองลาดพร้าวและบางซื่อ เป็นการดำเนินงานต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2559 ณ เดือนกันยายน 2563 มีพื้นที่ที่สามารถก่อสร้าง 35 ชุมชน 3,373 ครัวเรือน จำแนกเป็น

- บ้านที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ 2,995 ครัวเรือน
- อยู่ระหว่างก่อสร้างบ้าน 100 ครัวเรือน
- พื้นที่พร้อมก่อสร้าง 278 ครัวเรือน

เขต	ชุมชนเป้าหมาย	ครัวเรือเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน		
			ก่อสร้างเสร็จ	กำลังก่อสร้าง	พร้อมก่อสร้าง
สายไหม	10	1,454	1,178	-	-
หลักสี่และดอนเมือง	6	1,356	529	84	67
บางเขน	8	1,469	656	5	28
จตุจักร	11	1,283	346	11	144
ห้วยขวางและวังทองหลาง	15	1,507	286	-	39
รวม	50	7,069	2,995	100	278

ทั้งนี้ มีกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ แต่ไม่สามารถก่อสร้างบ้านใหม่ได้ เนื่องจากติดบ้านเดิมของกลุ่มที่ไม่เข้าร่วม จำนวน 2,296 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 32.48 ของกลุ่มเป้าหมาย โดยกลุ่มที่ยังไม่เข้าร่วม (ไม่รู้บ้านเดิม) และเป็นอุปสรรคกับการดำเนินโครงการมีจำนวน 1,400 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 19.80 ของกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด ซึ่งกระจายตัวอยู่ในหลายชุมชน ในกรณีที่มีไม่มาก ชุมชนจะสามารถวางแผนรื้อย้ายและสร้างบ้านได้เป็นเฟส แต่ในชุมชนที่มีจำนวนมากหรือมีแกนนำหลักคัดค้านโครงการ จะไม่สามารถดำเนินโครงการได้ตามแผนงาน

รูปธรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยในพื้นที่คลองลาดพร้าวและบางซื่อ

<u>ก่อนการพัฒนา</u>	<u>หลังการพัฒนา</u>
เขตสายไหม	
ประชานุกูล	
	
พัฒนาหมู่ 1	
	

ก่อนการพัฒนา

หลังการพัฒนา

เขตหลักสี่

ชายคลองบางบัว

ก่อนการพัฒนา

หลังการพัฒนา

เขตจตุจักร

หลังกรมวิทยาศาสตร์

วังหิน

การพัฒนาที่อยู่อาศัยในพื้นที่คลองเปรมประชากร

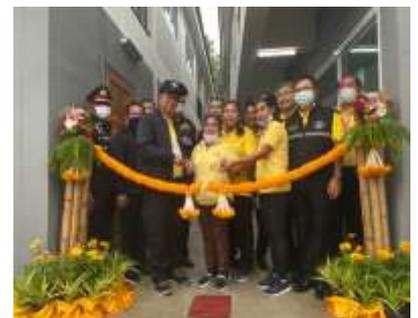
การดำเนินงานในพื้นที่คลองเปรมประชากร เป้าหมายดำเนินการทั้งหมด 38 ชุมชน 6 หมู่บ้าน 6,386 ครัวเรือน โดยมีเป้าหมายในปี 2563 จำนวน 3,115 ครัวเรือน ซึ่งมีความคืบหน้าการดำเนินงานในเดือนกันยายน 2563 ดังนี้

- เกิดการรับรองสิทธิ 35 ชุมชน
- จัดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ 10 สหกรณ์ จาก 17 ชุมชน
- รั้งวัดที่ดินเพื่อจัดเช่าโดยกรมธนารักษ์แล้ว จำนวน 7 สหกรณ์ จาก 10 ชุมชน
- มีการรื้อย้ายชุมชน 172 หลัง
- สร้างบ้านแล้วเสร็จ 20 หลัง
- อนุมัติงบประมาณปี 2563 จำนวน 21 ชุมชน 2,297 ครัวเรือน งบประมาณ 361.19 ล้านบาท

ทั้งนี้ การรื้อย้ายบ้านเดิมและก่อสร้างบ้านใหม่ภายในปี 2563 มีความล่าช้า เนื่องจากการระบอบของเชื้อไวรัสโควิด-2019 ซึ่งการปฏิบัติงานต้องชะลอจากพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ตามแผนงาน โดยแผนการดำเนินการจนถึงเดือนธันวาคม 2563 จะดำเนินการขออนุญาตก่อสร้างจากท้องถิ่น และรื้อย้ายบ้านเพื่อเตรียมความพร้อมในการก่อสร้างบ้านในชุมชนไปพร้อมกับแผนการก่อสร้างเขื่อนของสำนักการระบายน้ำและสำนักการโยธา จ.ปทุมธานี

รูปธรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยในพื้นที่คลองเปรมประชากร

ชุมชนประชาร่วมใจ 2 ก่อสร้างบ้านแล้วเสร็จ 20 หลัง

นโยบายการแก้ไขปัญหา

1
คืนคลองให้สาธารณะ ทาง
จักรยาน เว้นทางวิ่งออก
กำลังกาย

2
ชุมชนมีส่วนร่วมและมี
ทางเลือกที่เหมาะสม

3
ใช้ประโยชน์จากคลองการ
สัญจรทางน้ำเชื่อมต่อ
รถไฟฟ้า ระบบระบายน้ำ
จาก กทม.

4
พัฒนามากกว่าคำว่าบ้าน
“บ้าน” สวัสดิการ
สิ่งแวดล้อม อาชีพแก้จน

กระบวนการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองตามแนวทางโครงการบ้านมั่นคง 10 ขั้นตอน

3. โครงการบ้านพอเพียงชนบท

เป็นการพัฒนาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ชนบทให้กับประชาชนที่มีรายได้น้อยประสบปัญหาความเดือดร้อนที่อยู่อาศัย ทั้งบ้านที่ก่อสร้างมานานแล้วมีสภาพชำรุดทรุดโทรม ก่อสร้างด้วยวัสดุที่ไม่มั่นคง ไม่ได้ปรับปรุงซ่อมแซม และครอบครัวขยายที่มีความจำเป็นต้องก่อสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ แต่ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากมีรายได้น้อยไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการเติมซ่อมแซม ปรับปรุง ต่อเติมบ้าน หรือการสร้างใหม่แทนบ้านเดิมที่มีสภาพทรุดโทรม ซึ่งอาจเป็นภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้อยู่อาศัย โดยมีวัตถุประสงค์การดำเนินงาน

- 1) เพื่อให้ครัวเรือนยากจนที่มีปัญหาความเดือดร้อนด้านที่ดินและที่อยู่อาศัยในชุมชนได้มีที่อยู่อาศัยที่ดีขึ้น มีความมั่นคง โดยชุมชนท้องถิ่นเป็นแกนหลักในการดำเนินการ
- 2) เพื่อสนับสนุนให้ชุมชนได้ดูแลและช่วยเหลือผู้อยู่อาศัยที่เป็นผู้ยากจน ในการดำเนินการซ่อมแซม ปรับปรุง ต่อเติมบ้าน หรือการสร้างใหม่แทนบ้านเดิมที่มีสภาพทรุดโทรม ที่อาจเป็นภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้อยู่อาศัยได้
- 3) เพื่อพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้เข้มแข็ง สามารถวางแผนจัดการที่ดินและที่อยู่อาศัยร่วมกันในระดับพื้นที่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสามารถเชื่อมโยงกับงานพัฒนาด้านต่างๆ ในตำบล

หลักการสำคัญในการดำเนินงาน

1) ใช้กระบวนการทำงานที่ชุมชนเป็นแกนหลักในการร่วมกันแก้ไขปัญหา โดยการเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่ม/องค์กรชุมชนในตำบล หรือองค์กรชุมชนตำบลที่มีทุนด้านการพัฒนาต่างๆ เช่น สภาองค์กรชุมชน เครือข่ายที่ดินชนบท กองทุนสวัสดิการชุมชน องค์กรการเงินชุมชน ฯลฯ กับกลุ่มผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยในการจัดการปัญหาาร่วมกัน

2) สร้างความเข้าใจแก่ชุมชน เพื่อให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากที่สุด ตั้งแต่การร่วมกำหนดหลักเกณฑ์ผู้เดือดร้อน การสำรวจข้อมูลผู้เดือดร้อนทั้งตำบล การพิจารณากลับกรอง จัดทำแผนงานโครงการ การร่วมกันซ่อมแซม ก่อสร้างที่อยู่อาศัย

3) ประสานเชื่อมโยงให้เกิดความร่วมมือระหว่างชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาที่ดินและที่อยู่อาศัย เพื่อร่วมกันทำงานและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน เน้นการก่อสร้างที่อยู่อาศัยโดยมีช่างในท้องถิ่น หรือช่างและแรงงานในชุมชน ร่วมกันดำเนินการ

4) สร้างระบบการเรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชน จังหวัด และภาคได้ร่วมกันพิจารณาโครงการและวิธีการแก้ไขปัญหาของผู้เดือดร้อน เพื่อให้เกิดการจัดการร่วมกันของชุมชนอย่างเป็นธรรม ทำให้ผู้เดือดร้อนมีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและการประกอบอาชีพ

จากการดำเนินงานโครงการบ้านพอเพียงชนบท ซึ่งอยู่ภายใต้แผนแม่บทการพัฒนาที่อยู่อาศัยระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579) โดยมีเป้าหมาย 352,000 ครัวเรือน จากการดำเนินงานในปี 2560 - 2563 พัฒนา

ที่อยู่อาศัยให้กับผู้มีรายได้น้อยในชนบทภายใต้โครงการบ้านพอเพียงชนบท เกิดการปรับปรุง ซ่อมแซมและก่อสร้างที่อยู่อาศัยให้กับผู้ด้อยโอกาสครอบคลุมพื้นที่ 77 จังหวัด 62,795 ครัวเรือน ดังนี้

ปี พ.ศ.	เป้าหมาย (ครัวเรือน)	ผลการดำเนินงาน (ครัวเรือน)	คิดเป็นร้อยละ
2560	9,000	10,369	115.21
2561	15,000	16,275	108.50
2562	11,500	12,550	109.13
2563	22,276	23,601	105.95
รวม	57,776	62,795	108.69

โดยมีผลการดำเนินงานครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 5 ภาคใน 77 จังหวัด ดังนี้

ที่	ภาค	จำนวน จังหวัด	จำนวนครัวเรือน				
			ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	รวม
1	เหนือ	17	2,061	3,270	2,454	4,694	12,479
2	ตะวันออกเฉียงเหนือ	20	2,070	3,066	2,826	5,087	13,049
3	ใต้	14	2,077	3,174	2,303	4,326	11,880
4	กลางและตะวันตก	13	2,161	3,445	2,584	4,592	12,782
5	กรุงเทพฯ และตะวันออก	13	2,000	3,320	2,383	4,526	12,229
6	สลัม 4 ภาค	-				376	376
รวมทั้งสิ้น		77	10,369	16,275	12,550	23,601	62,795

โดยในปี 2563 เกิดการซ่อมแซม/ปรับปรุง/สร้างที่อยู่อาศัยให้กับครัวเรือนยากจน 23,601 ครัวเรือน 1,432 ตำบลใน 77 จังหวัด ส่งผลให้ครัวเรือนยากจนที่มีปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยในชุมชน มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและ คุณภาพชีวิตในการอยู่อาศัยที่ดีขึ้น ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยที่เป็นครัวเรือนยากจนภายใต้แนวคิด “สร้างบ้าน สร้างสุข สร้างความมั่นคงในชีวิต” โดยการสนับสนุนให้ชุมชนเป็นแกนหลักในการสร้าง/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยของผู้เดือดร้อนในพื้นที่ ทำให้ชุมชนต่างๆ เกิดการตื่นตัวร่วมกันดำเนินงานในทุกขั้นตอนของการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัย ตั้งแต่การสำรวจ กลั่นกรองข้อมูล ผู้เดือดร้อน การคัดเลือก การรวมกลุ่มผู้เดือดร้อน จัดซื้อวัสดุและดำเนินการก่อสร้างร่วมกัน ซึ่งทำให้สามารถดำเนินการได้รวดเร็ว ภายใต้งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน โดยการสมทบ/ร่วมแรงก่อสร้างของผู้เดือดร้อนและคนในชุมชน และก่อให้เกิดการประสานความร่วมมือกับภาคีพัฒนาในการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร เพื่อการพัฒนาที่อยู่อาศัยอย่างบูรณาการ ทำให้ผู้มีรายได้น้อยได้เข้าถึงสวัสดิการพื้นฐานด้านที่อยู่อาศัย อันเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต เป็นการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยสามารถลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและแก้ไขปัญหาความยากจนตามเป้าหมายแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติ ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านการพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานรากในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยและสร้างชุมชนที่น่าอยู่

รูปธรรมการดำเนินงานโครงการบ้านพอเพียงชนบท

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนมอบ ‘บ้านพอเพียงชนบท’ เป็นของขวัญปีใหม่ 2563 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มอบบ้านพอเพียงที่แล้วเสร็จที่บ้านโนนสร้างคำ ตำบลไร่ใต้ อ.พิบูลมังสาหาร จ.อุบลราชธานี เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2563 โดยจังหวัดอุบลราชธานี มีเป้าหมายในการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยตามโครงการบ้านพอเพียง ปี 2563 จำนวน 213 หลังคาเรือน

บ้านพอเพียงตำบลไร่ใต้ อ.พิบูลมังสาหาร จ.อุบลราชธานี

ก่อนพัฒนา

หลังพัฒนา

มอบ ‘บ้านพอเพียงชนบท’ ให้ผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยให้แก่ประชาชนที่มีรายได้น้อยตามโครงการบ้านพอเพียงชนบท สนับสนุนให้ครอบครัวที่มีรายได้น้อย มีฐานะยากจน สภาพบ้านเรือนทรุดโทรมได้มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงปลอดภัย โดยในวันที่ 8 สิงหาคม 2563 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานมอบบ้านพอเพียง ผู้ที่ประสบปัญหาเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย จ.สุราษฎร์ธานี 46 ตำบล จำนวน 721 ครัวเรือน งบประมาณ 13,750,500 บาท พร้อมมอบงบประมาณพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบท พื้นที่ชุมชนจากวิกฤตโควิด 19 งบประมาณสมทบกองทุนสวัสดิการชุมชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี และมอบถุงยังชีพให้กับผู้ด้อยโอกาสในชุมชน

4. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มคนไร้บ้าน

เป็นการดำเนินการต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ 2561 ในการสนับสนุนการสร้างศูนย์คนไร้บ้านในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น และกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสนับสนุนการสร้างชุมชนใหม่คนไร้บ้านในพื้นที่ต่างๆ โดยในปี 2563 มีการดำเนินงาน ดังนี้

- ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตคนไร้บ้านจังหวัดปทุมธานี (ตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี) สามารถรองรับคนไร้บ้านจำนวน 100 ราย ปัจจุบันก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้อยู่ระหว่างกระบวนการหารือกลไกการทำงานร่วมกันในระดับจังหวัด และเครือข่ายภาคี และเตรียมการเปิดศูนย์คนไร้บ้านต่อไป

- ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตคนไร้บ้านจังหวัดขอนแก่น “บ้านโฮมแสนสุข” เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 17 มกราคม 2563 รองรับกลุ่มเป้าหมาย 120 ราย โดยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-19 เกิดการจัดระบบการจัดการภายในศูนย์ ได้แก่ การเว้นระยะห่างทางสังคมของคนไร้บ้าน การจัดระบบความมั่นคงทางด้านอาหารโดยการปลูกผักสวนครัวในพื้นที่ศูนย์คนไร้บ้าน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในช่วงไม่มีงานทำ และการทำครัวชุมชนคนไร้บ้าน ทั้งภายในศูนย์และพื้นที่สาธารณะ

- ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตคนไร้บ้าน จังหวัดเชียงใหม่ “บ้านเต็มฝัน” เปิดดำเนินการตั้งแต่วันที่ 28 มิถุนายน 2561 โดยดำเนินการติดตามการพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาศักยภาพคนไร้บ้านอย่างต่อเนื่อง พร้อมจัดกิจกรรมการลงพื้นที่จัดทำระบบบัญชี/การบริหารงบประมาณ และทำกระบวนการสื่อสารทางสังคมเพื่อให้คนไร้บ้านมีตัวตนในพื้นที่อย่างมีคุณค่า ร่วมกับสมาคมคนไร้บ้าน เครือข่ายสลัมสี่ภาค และมูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัย โดยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-19 คนไร้บ้านเชียงใหม่จัดทำครัวชุมชนเพื่อสนับสนุนความมั่นคงด้านอาหารภายในศูนย์คนไร้บ้าน เป็นการต่อยอดการทำเกษตรตลาดฟ้าเพื่อแบ่งปันอาหารรวมทั้งประสานความร่วมมือกับโรงพยาบาลเทศบาลนครเชียงใหม่ในการลงตรวจคัดกรองกลุ่มคนไร้บ้านในที่สาธารณะ

บ้านเต็มฝัน

สวนผักตลาดฟ้า

5. โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชั่วคราว กรณีไฟไหม้ไต้เรือ

ปัญหาไฟไหม้ไต้เรือที่อยู่อาศัยและภัยพิบัติต่างๆ เป็นภาวะฉุกเฉินที่ชุมชนมักประสบ ในปัจจุบัน มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นกับชุมชนค่อนข้างมาก โดยเฉพาะการเกิดไฟไหม้ ซึ่งเป็นปัญหาที่ชุมชนไม่อาจคาดการณ์ได้ เป็นความเดือดร้อนเฉพาะหน้า ทั้งนี้ในกระบวนการเตรียมความพร้อมจัดหาที่อยู่อาศัยใหม่ ต้องใช้ระยะเวลาประมาณ 6 เดือนขึ้นไป ชุมชนที่ประสบเหตุจึงมีความจำเป็นต้องมีที่พักอาศัยชั่วคราว

โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชั่วคราว กรณีไฟไหม้ ไต้เรือ ภัยพิบัติ เป็นการสนับสนุนชุมชนที่ประสบภัยพิบัติ ไฟไหม้ ไต้เรือ หรือจำเป็นต้องรื้อย้ายเพื่อสร้างชุมชนใหม่ โดยสนับสนุนการสร้างบ้านพักชั่วคราวให้กับครัวเรือนผู้ประสบภัย ในปี 2563 มีเป้าหมาย 1,000 ครัวเรือน ซึ่งจากการดำเนินงานเกิดการสนับสนุนบ้านพักชั่วคราวให้แก่ชุมชนที่ประสบภัย 1,577 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 157.70 ของเป้าหมาย วงเงินงบประมาณ 26.74 ล้านบาท ครอบคลุมพื้นที่ต่างๆ ประกอบด้วย

- ภาคกรุงเทพมหานครและตะวันออก 551 ครัวเรือน
- ภาคกลางและตะวันตก 168 ครัวเรือน
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 174 ครัวเรือน
- ภาคใต้ 17 ครัวเรือน
- ภาคเหนือ 568 ครัวเรือน
- ส่วนกลาง 99 ครัวเรือน

ผลจากการสนับสนุนการพัฒนาที่อยู่อาศัยชั่วคราว ส่งผลให้กลุ่มคนด้อยโอกาสหรือคนจนที่สุดในสังคม และเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเร่งด่วน/เฉพาะหน้าจากกรณีเพลิงไหม้ ไต้เรือ หรือต้องรื้อย้ายได้รับการดูแลในการมีที่อยู่อาศัยรองรับเฉพาะหน้าและได้รับโอกาสในการพัฒนา เพื่อสร้างที่อยู่อาศัยที่มั่นคงต่อไป

กิจกรรมสำคัญปี 2563

วันที่อยู่อาศัยโลก (World Habitat Day) องค์การสหประชาชาติกำหนดให้วันจันทร์แรกของเดือนตุลาคมของทุกปีเป็นวันที่อยู่อาศัยโลก เริ่มตั้งแต่ในปี 2528 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ ในโลกให้ความสนใจกับสถานการณ์การอยู่อาศัยและการมีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม สร้างความตระหนักรับผิดชอบร่วมกันในการจัดการให้มนุษย์ทุกคนมีที่อยู่อาศัยในอนาคต ซึ่งประเทศไทยได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์ที่อยู่อาศัยแห่งชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) เพื่อขับเคลื่อนการทำงานด้านที่อยู่อาศัยทั้งเมืองและชนบท โดยในปี 2562 วันที่อยู่อาศัยโลกตรงกับวันจันทร์ที่ 7 ตุลาคม 2562 มีการรณรงค์เคลื่อนไหวของภาคประชาชนหลายกลุ่ม และจะมีการจัดกิจกรรมตลอดช่วงเดือนตุลาคม

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มูลนิธิศูนย์ศึกษาที่อยู่อาศัยแห่งเอเชีย เครือข่ายสหพันธ์พัฒนาองค์กรชุมชนคนจนเมืองแห่งชาติ (สอช.) และเครือข่ายขบวนองค์กรชุมชนทั่วประเทศร่วมกันจัดมหกรรม “งานวันที่อยู่อาศัยโลกประจำปี 2562” โดยมีนายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รองนายกรัฐมนตรี ใน

ฐานะประธานคณะกรรมการนโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติเป็นประธานในพิธีเปิดงาน โดยมีผู้แทนเครือข่ายภาคประชาชนทั่วประเทศ ผู้แทนและผู้นำชุมชนจากต่างประเทศเข้าร่วมงานพิธีเปิดงานวันที่อยู่อาศัยโลกของประเทศไทย ในวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ.2562 ณ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน มีการแลกเปลี่ยนแนวคิดการมีส่วนร่วมของทุกคนในการจัดการและแก้ไขปัญหาที่ดิน ที่อยู่อาศัย และทุกเรื่องในเมือง เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเชิงวิชาการระหว่างประเทศ และจัดพื้นที่ตลาดนัดเรียนรู้เพื่อนำเสนอนิทรรศการผลงานรูปธรรมตามหลักการสำคัญในการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของ พอช. คือ "ให้ชุมชนเป็นแกนหลักในการแก้ไขปัญหาของตนเอง" โดยมีหน่วยงานต่าง ๆ ให้การสนับสนุน ปรับเปลี่ยนวิธีการจากเดิมที่หน่วยงานรัฐดำเนินการ เป็นชุมชนที่เดือดร้อนเป็นเจ้าของปัญหา มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้วยตนเอง

 ภาคเหนือ จัดกิจกรรมเนื่องในวันที่อยู่อาศัยโลกภาคเหนือ ณ จังหวัดเชียงราย ภายใต้หัวข้อ “การขับเคลื่อนแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินระดับจังหวัดให้เกิดรูปธรรม” โดยประกาศแผนการขับเคลื่อนการพัฒนาที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินในระดับจังหวัดให้เกิดรูปธรรม มีขบวนเครือข่ายองค์กรชุมชน 17 จังหวัดภาคเหนือ จำนวน 1,000 คน ประกอบด้วย เครือข่ายบ้านมั่นคงเมืองเชียงราย เครือข่ายบ้านมั่นคงชนบท เครือข่ายสหพันธ์พัฒนาองค์กรชุมชนคนจนเมืองแห่งชาติ (สอช.) เครือข่ายประชาชนเพื่อสิทธิชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ (คสอ.) เครือข่ายสภาองค์กรชุมชนจังหวัดเชียงราย และกองทุนสวัสดิการชุมชน อาสาสมัครพัฒนาสังคม

และความมั่นคงของมนุษย์ วิสาหกิจชุมชน เชียงรายอุ่นไอรัก กลุ่มพัฒนาอาชีพ ศูนย์เรียนรู้พัฒนาสตรีและครอบครัวจังหวัดเชียงราย เครือข่ายเยาวชนเมืองเชียงราย หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดเชียงราย โครงการบ้านมั่นคงเมือง 12 ชุมชน ร่วมเดินรณรงค์เนื่องในวันที่อยู่อาศัยโลก เพื่อให้ประชาชนในเมืองเชียงรายได้เข้าใจถึงปัญหาการพัฒนาที่อยู่อาศัย โดยมี นายนิพนธ์ บุญญามณี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานเปิดงานวันที่อยู่อาศัยโลก มีการนำเสนอพื้นที่รูปธรรมการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยทั้งเมืองและชนบท การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยชุมชน การเสวนาในหัวข้อ “การบูรณาการแผนงานยุทธศาสตร์จังหวัดภาคเหนือ” พร้อมทั้งพิธีมอบบ้านมั่นคงชนบท 4 ตำบล และบ้านพอเพียงชนบท 2,454 ครัวเรือนที่ดำเนินงานแล้วเสร็จในปี 2562

 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดกิจกรรมเนื่องในวันที่อยู่อาศัยโลกที่จังหวัดขอนแก่น ภายใต้แนวคิด “มหกรรมซ่อมแซมบ้านผู้ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยโดยชุมชนและภาคี” โดยดำเนินการเปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ “การจัดการภัยพิบัติชุมชนและหน่วยงานภาคี” ร่วมกับเทศบาลเมืองบ้านไผ่ และขบวนองค์กรชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การเสวนา : สานพลังการจัดการภัยพิบัติภาคประชาชน ปาฐกถาพิเศษ “การจัดการภัยพิบัติแบบมีส่วนร่วมโดยชุมชน สู่การสร้างบ้าน สร้างชุมชน” ตลาดนัดความรู้กองทุนรักษาดินรักษาบ้าน บ้านที่มากกว่าคำว่า บ้าน (เมืองคุณภาพชีวิต เมืองสีเขียว เมืองสุขภาวะ) และการจัดการภัยพิบัติ

 ภาคกลางและตะวันตก จัดกิจกรรมเนื่องในวันที่อยู่อาศัยโลกที่จังหวัดเพชรบุรี โดยมีการรณรงค์ให้มีการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยโดยขบวนองค์กรชุมชนร่วมกับท้องถิ่น และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ภายใต้แนวคิด “บ้านมั่นคง : บ้านโดยชุมชน ทุกคนร่วมกันสร้าง” เพื่อปลูกคนในพื้นที่และคนในขบวนองค์กรชุมชนให้มีความตระหนักในสำคัญด้านที่อยู่อาศัย การมีส่วนร่วมของหน่วยงาน และผลักดันเชิงนโยบายการใช้ที่ดินรัฐ และการแก้ไขปัญหาไร้ที่ดินที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาที่ดินและที่อยู่อาศัยในพื้นที่การรถไฟฯ ซึ่งมีกิจกรรมสำคัญ ได้แก่ การแถลงการณ์และประกาศเจตนารมณ์เนื่องในวันที่อยู่อาศัยโลก แบ่งกลุ่มฐานเรียนรู้การแก้ไขปัญหาที่ดินที่อยู่อาศัยและคุณภาพชีวิตที่ดินรัฐ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การแก้ไขปัญหาที่ดินที่อยู่อาศัย พิธีมอบโล่เกียรตินิยมแก่หน่วยงานที่มีบทบาทสนับสนุนการทำงานของขบวนองค์กรชุมชน การยื่นข้อเสนอการพัฒนาที่อยู่อาศัย และนิทรรศการชาวบ้านและหน่วยงานภาคีต่างๆ

 ภาคใต้ ร่วมกับเครือข่ายขบวนองค์กรชุมชนภาคใต้และหน่วยงานภาคี อาทิ ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนที่ 16 (อ่าวลึก กระบี่) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกระบี่ เทศบาลตำบลแหลมสักจัดงานวันที่อยู่อาศัยโลก “ 20 ปี พอช. พลังองค์กรชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” ณ ชุมชนทับตะวัน เทศบาลตำบลแหลมสัก อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ โดยมีนายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานในการเปิด มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างพื้นที่ของความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ภาคี ท้องที่ ท้องถิ่น และบทบาทของขบวนองค์กรชุมชนที่จะสร้างความมั่นคงในที่ดินทำกินและการอยู่อาศัยอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการดูแลอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง สิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของรัฐบาลไทยที่จะทำให้คนไทยทุกคนมีที่อยู่อาศัยถ้วนทั่วและมีคุณภาพชีวิตที่ดีภายในปี 2579 โดยมีกิจกรรมสำคัญ ได้แก่ การมอบบ้านมั่นคงชนบทที่ปรับปรุงแล้วเสร็จ 3 ชุมชน จำนวน 217 หลัง มอบบ้าน

พอเพียงชนบทภาคใต้ ปี 2562 มอบโล่ประกาศเกียรติคุณ จำนวน 17 หน่วยงาน/องค์กร มอบบ้านผู้ด้อยโอกาส พิธีปล่อยปูคืนสู่ทะเลอันดามัน เปิดชุมชน “3 วันเสร็จ 7 วันอยู่บ้านโดยชุมชน ทุกคนร่วมกันสร้าง การเสวนา “สร้างบ้าน สร้างชุมชน โดยทุกคนร่วมกันสร้าง” ตลาดนัดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จำหน่ายและจัดแสดงผลภัณฑ์ สินค้าชุมชนจากขบวนเครือข่ายองค์กรชุมชน รวมทั้ง “ส่งมอบพื้นที่ขยายผลการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยและการพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่ป่าชายเลน ต่อพื้นที่อ่าวพังงาและ 8 จังหวัดภาคใต้ เพื่อสร้างรูปธรรมในการขยายผลต่อไปปี 2563

 ภาคกรุงเทพฯ ปริณชิต และตะวันออก จัดกิจกรรมเนื่องในวันที่อยู่อาศัยโลกที่จังหวัดสระแก้ว เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2562 โดยมีนายไมตรี อินทุสุต ประธานคณะกรรมการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนเป็นประธาน มีเครือข่ายขบวนองค์กรชุมชนเข้าร่วมงานประมาณ 400 คน มีการจัดมหกรรมการเรียนรู้ ‘บ้านมั่นคง ชุมชนเข้มแข็ง เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมจากฐานราก’

UNESCAP นำคณะนายกเทศมนตรีเมืองจาก 8 ประเทศ ดูงานที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองลาดพร้าว

คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (UNESCAP) นำคณะผู้เข้าอบรมโครงการ Mayors Academy for Sustainable Urban Development in Asia Pacific อันประกอบด้วยนายกเทศมนตรีจากเมืองต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก 8 ประเทศ ได้แก่ อัฟกานิสถาน พม่า มาเลเซีย เนปาล ฟิลิปปินส์ มัลดีฟส์ โซโลมอน และคีริบати รวม 30 คน ศึกษาดูงานการแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยในประเทศไทย ในโครงการบ้านมั่นคงชุมชนริมคลองลาดพร้าว ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ด้านการพัฒนาเมืองตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2562

กิจกรรมการศึกษาดูงานประกอบด้วย การลงพื้นที่โครงการบ้านมั่นคงโดยล่องเรือจากชุมชนชายคลองบางบัว ไปจนถึงชุมชนหลังมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม และรับฟังบรรยายสรุปภาพรวมการพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย การแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยโครงการบ้านมั่นคง และการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองลาดพร้าว ซึ่งการศึกษาดูงานครั้งนี้ได้มีการบันทึกภาพและวิดีโอเพื่อนำเสนอผ่านช่องทางสื่อสารของ UN CHANNEL ไปทั่วโลก

3.3 การสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) สถาบันฯ ได้มีการดำเนินการสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ ดังนี้

1. **พักชำระหนี้องค์กรผู้ใช้สินเชื่อโครงการบ้านมั่นคงให้กับชุมชนที่ได้รับผลกระทบ** ระยะเวลา 6 เดือน (เม.ย. - ก.ย. 63) จำนวน 395 องค์กร ผู้รับผลประโยชน์ 119,905 ครัวเรือน ส่งผลให้องค์กรชุมชนผู้ใช้สินเชื่อโครงการบ้านมั่นคง ได้รับการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายการชำระหนี้ในช่วงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และลดโอกาสการเกิดผิดนัดชำระหนี้ (NPL) กับสถาบันฯ

2. **พัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยในเมืองและชนบท** โดยสถาบันฯ ได้ปรับงบประมาณจากโครงการบ้านมั่นคง 144.25 ล้านบาท มาใช้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยในชุมชนเมือง 300 เมือง และชนบท 1,500 ตำบล เพื่อช่วยเหลือ บรรเทาปัญหาความเดือดร้อน พื้นฟู และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อย ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยในชุมชนเมือง 228 เมือง 2,846 ชุมชน 529,502 ครัวเรือน และพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยในชนบท 1,546 ตำบล 12,456 หมู่บ้าน 729,679 ครัวเรือน ประกอบด้วย

- **กิจกรรมเร่งด่วนเฉพาะหน้า** คือ การจัดตั้งครัวกลางชุมชน ผลิตอาหารแจกจ่ายผู้ได้รับผลกระทบในชุมชนเมืองและในระดับภูมิภาครวม 71 แห่ง ครอบคลุม 254 ชุมชนแออัดในพื้นที่กรุงเทพฯ 42 แห่ง จังหวัดนนทบุรี 2 แห่ง ศูนย์คนไร้บ้าน 3 แห่ง (จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดปทุมธานี) และระดับภูมิภาค 24 แห่ง สามารถผลิตอาหารแจกจ่ายให้กับผู้ได้รับผลกระทบใน 540 ชุมชน รวม 257,951 กล่อง/มื้อ
- **กิจกรรมการพัฒนาและฟื้นฟูชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม** ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนดำเนินการ ทั้งในลักษณะของรายครัวเรือนและการรวมกลุ่ม เช่น ปลูกผัก เลี้ยงปลา เปิดไถ่ ธนาคารข้าว ธนาคารเมล็ดพันธุ์ ตลาดชุมชน พัฒนาและแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ในชุมชน ฯลฯ ก่อให้เกิดการสร้างอาชีพและรายได้ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มและการพึ่งตนเองในระยะต่อไป

3. **พัฒนาตลาดนัดองค์กรชุมชน** โดยสถาบันฯ ร่วมกับขบวนองค์กรชุมชนพัฒนาช่องทางตลาดออนไลน์ผ่าน “เพจ ตลาดนัดองค์กรชุมชน” เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 8 เมษายน 2563 เพื่อเป็นช่องทางและเปิดโอกาสให้องค์กรชุมชนที่เป็นผู้ผลิตทั่วประเทศ ซึ่งได้รับผลกระทบจาก

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ไม่มีพื้นที่ขาย ขาดรายได้ ผลผลิตเสียหาย ได้มีการติดต่อซื้อขายกันเองโดยตรงระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค ก่อให้เกิดแลกเปลี่ยน แบ่งปันสิ่งของอุปโภค บริโภค อันเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างองค์กรชุมชนในฐานะผู้ผลิตกับผู้บริโภค โดยมีสินค้าหลากหลายทั้งของกินและของใช้ ตั้งแต่สินค้าทางการเกษตร สินค้าแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากร้าน และสินค้าอื่น ๆ จำนวนมากกว่า 48 ผลิตภัณฑ์ เช่น

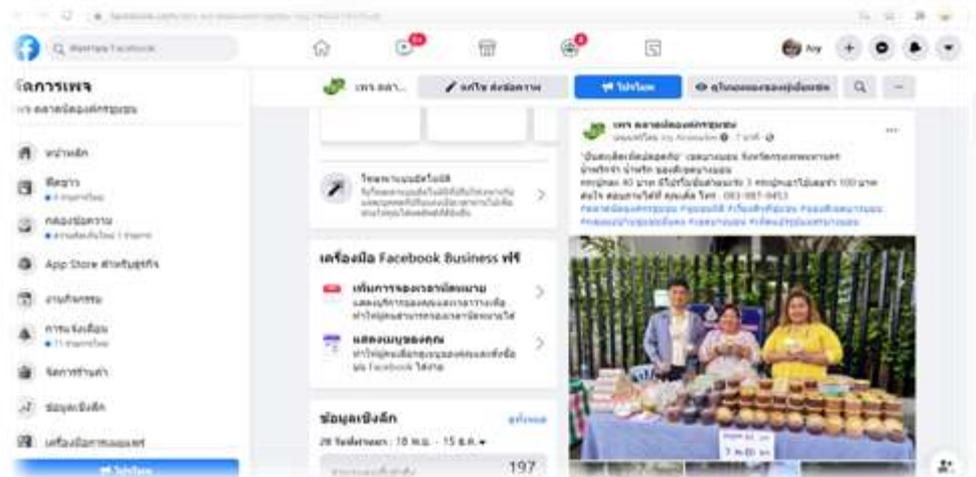
- ปลาแห้ง ส้มไข่ปลาจากลุ่มน้ำโขง จ.บึงกาฬ
- กวยจั๊บสำเร็จรูปจาก จ.อำนาจเจริญ
- มะม่วงสุกมหาชนกจาก จ.กาฬสินธุ์
- มะม่วงน้ำดอกไม้สีทองจาก จ.พิษณุโลก
- ข้าวสาร อาหารแห้ง จาก ต.หนองสาหร่าย จ.กาญจนบุรี
- ปลาเค็มจากมหาวิทยาลัยบ้านนอก จ.ระยอง
- น้ำบูดูสายบุรี จ.ปัตตานี และท่องเที่ยวโดยชุมชน “ล่องเรือขุนตาตรา” ต.ตะโละกาโป จ.ปัตตานี
- ผักและผลไม้ปลอดสารเคมีจากสหกรณ์การเกษตรอินทรีย์ จ.ปราจีนบุรี
- กลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูป “ปันสะเด็ดเห็ดปลอดภัย” เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร เป็นต้น

โดยผู้ที่สนใจสามารถเข้าดูสินค้าได้ที่ Facebook ตลาดนัดองค์กรชุมชน และสั่งซื้อสินค้าจากผู้ผลิตได้โดยตรง นอกจากนี้ ยังเป็นการพัฒนาและสร้างความสามารถให้กับองค์กรชุมชนในการซื้อ-ขายสินค้าผ่านระบบออนไลน์

ตัวอย่าง กลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูป “ปันสะเด็ดเห็ดปลอดภัย” เขตบางบอน จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ผลิตภัณฑ์ประกอบด้วยได้แก่ น้ำพริกเห็ด เห็ดแดดเดียว แหนมเห็ด น้ำพริกตาแดงแมงดา เห็ดซีอิ๊วเห็ดสามรสสมุนไพร เห็ดสมุนไพร น้ำพริกนรกปลาตุ๋นสมุนไพรแมงดา น้ำพริกปลาสดแมงดา ปลาร้าสับโดยได้มีการฝากร้านกับทางเพจ และช่องทางการติดต่อเพจส่วนตัวของกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูป “ของดีเมืองบางบอน”

ทั้งนี้การรวมตัวของกลุ่ม ได้ก่อให้เกิดการสร้างรายได้ให้กับกลุ่มแม่บ้านชุมชนมั่นคง เขตบางบอน เป็นการเปิดขายช่องทางออนไลน์ควบคู่กับการออกบูธนอกสถานที่ ทำให้เกิดรายได้ต่อเนื่องแม้จะมีวิกฤตการณ์โควิด-19

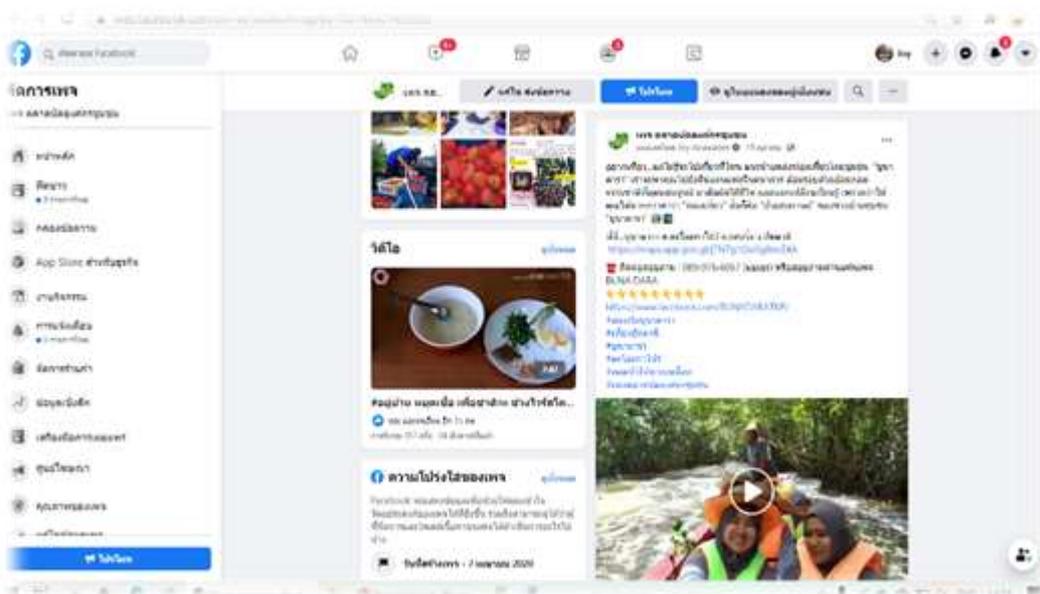

ภาพเพจของกลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูป “ของดีเมืองบางบอน”

ตัวอย่าง ท่องเที่ยวโดยชุมชน “ล่องเรือบนนาคารา” ตำบลตะโละกาโป จังหวัดปัตตานี

กิจกรรมที่ทำให้กับนักท่องเที่ยวในประเทศ/ต่างประเทศสร้างรายได้ให้กับสมาชิกในชุมชนไม่น้อยกว่า 5 ล้านบาทต่อปี จากกิจกรรม ล่องเรือบนนาคารา ชมอุโมงค์โกงกาง เก็บหอยตาควายกินอาหารบนแพกลางทะเล ชมวิถีชาวประมงพื้นบ้าน และชมพระอาทิตย์ตรงกลางทะเล ฝึกอบรมการทำของที่ระลึกจากเปลือกหอย ฝึกอบรมการทำโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน 2 วัน 1 คืน จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ปั่นจัดสี lát และลิกีสตู

ภาพเพจของกลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชน ตำบลตะโละกาโป จังหวัดปัตตานี

ดังนั้น จากการดำเนินงานท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ดังกล่าว ก่อให้เกิดนวัตกรรมการพัฒนาชุมชนที่หลากหลาย ทั้งการจัดตั้งครัวกลางในการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ โดยชุมชน การสร้างช่องทางการซื้อขายสินค้าชุมชนที่เป็นระบบออนไลน์ผ่านตลาดนัดชุมชน และส่งผลให้ชุมชนในเมืองและชนบทเกิดการจัดการตนเองร่วมกัน สามารถดูแลคนในชุมชนที่ได้รับผลกระทบในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในพื้นที่ โดยผู้ได้รับผลกระทบในชุมชนได้รับการบรรเทาความเดือดร้อนเร่งด่วนเฉพาะ และเกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือกันภายในชุมชน และระหว่างชุมชน โดยเกิดการปรับเปลี่ยนสถานะ

- จาก “ผู้รับผลกระทบ” เป็น “ผู้จัดการ” ร่วมกัน
- จาก “ภาวะ” เป็น “พลัง” ของคนในชุมชน
- จาก “ครอบครัว” เป็น “ครอบครัว” ทั้งชุมชน
- จาก “จิตตก” เป็น “จิตอาสา” ที่รวมพลังร่วมกัน

3.4

การประเมินสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

การประเมินองค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 กำหนดกรอบแนวทางการประเมิน แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

➤ **ส่วนที่ 1 องค์ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน** ประเมินใน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

(1) ประสิทธิภาพ ประเมินการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 12 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการขององค์การ มหาชนโดยกำหนดให้องค์การมหาชนเสนอตัวชี้วัดครอบคลุมทุกวัตถุประสงค์การจัดตั้ง

(2) การผลักดันยุทธศาสตร์ของประเทศ ประเมินการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายสำคัญ หรือเร่งด่วนของรัฐบาลหรือภารกิจที่รัฐมนตรีผู้รักษาการมอบหมาย

(3) ประสิทธิภาพ ประเมินประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรตามมติ คณะรัฐมนตรี (ตัวชี้วัดบังคับ “ร้อยละค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรขององค์การมหาชน” น้ำหนักร้อยละ 5) และ ประสิทธิภาพในการบริหารงานและนวัตกรรมการให้บริการขององค์การมหาชน (จำนวน 2 ตัวชี้วัด น้ำหนัก ร้อยละ 20) องค์การมหาชนที่ได้รับการยกเว้นกรอบวงเงินค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรจาก กพม. ให้ยกเลิกและ ตัดน้ำหนักของตัวชี้วัดนี้

(4) การตอบสนองต่อประชาชน ประเมินการตอบสนองความคาดหวังและความต้องการ ของผู้รับบริการและประชาชน

(5) การควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน ประเมินบทบาทและการ ปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการองค์การมหาชนในการทบทวนผลการดำเนินงานขององค์การมหาชนเพื่อ กำหนดทิศทางและนโยบายการปฏิบัติงานขององค์การมหาชนและการควบคุมดูแล การดำเนินงานให้บรรลุ วัตถุประสงค์การจัดตั้งและตอบสนองต่อสภาพการณ์ปัจจุบันและความต้องการของผู้รับบริการ

➤ **ส่วนที่ 2 ตัวชี้วัดประกอบการประเมิน** ได้แก่ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสใน การดำเนินงาน (Integrity and Transparency Assessment : ITA) สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้รับผิดชอบการ ประเมิน โดยสำนักงาน ก.พ.ร. จะนำผลคะแนนประเมินดังกล่าว รายงานคณะรัฐมนตรีพร้อมกับผลประเมิน องค์การมหาชนและไม่นำผลคะแนนดังกล่าวมารวมคำนวณในการประเมินองค์การมหาชน

➤ **ส่วนที่ 3 ตัวชี้วัด monitor** คือ ตัวชี้วัดที่แสดงผลกระทบ (impact) จากดำเนินงานของ องค์การมหาชนเพื่อติดตามผลสำเร็จขององค์การมหาชนเป็นรายปี (monitoring KPI) โดยให้องค์การมหาชน รายงานผลตามตัวชี้วัดมายังสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อเป็นข้อมูลรายงานคณะรัฐมนตรีพร้อมกับผลประเมิน องค์การมหาชนและไม่นำมาคำนวณคะแนน

ผลการประเมินสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
 เป็นการดำเนินงานใน 5 องค์ประกอบ 10 ตัวชี้วัด โดยผลการประเมินทั้ง 5 องค์ประกอบ มีผลการดำเนินงาน
 สูงกว่าเป้าหมายทุกองค์ประกอบ และสรุปผลประเมินภาพรวมองค์กรอยู่ในระดับคุณภาพ

ในส่วนผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) มีระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานในระดับ B ค่า
 คะแนน 81.26

ประสิทธิผล	การผลักดันยุทธศาสตร์ของประเทศ	ประสิทธิภาพ	การตอบสนองต่อประชาชน	การควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน	สรุปผลประเมินองค์กร	คะแนน ITA
● สูงกว่าเป้าหมาย	● สูงกว่าเป้าหมาย	● สูงกว่าเป้าหมาย	● สูงกว่าเป้าหมาย	● สูงกว่าเป้าหมาย	● ระดับคุณภาพ	81.26 คะแนน (ระดับ : B)

- ผลประเมินรายองค์ประกอบ
- หมายถึง ผลดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมาย (ร้อยละตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมินสูงกว่าร้อยละ 67)
 - ◎ หมายถึง ผลดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย (ร้อยละตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมินอยู่ระหว่างร้อยละ 50 – 67)
 - หมายถึง ผลดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย (ร้อยละตัวชี้วัดที่ผ่านการประเมินต่ำกว่าร้อยละ 50)

- สรุปผลประเมินภาพรวม
- หมายถึง ระดับคุณภาพ เป็นองค์การมหาชนที่มีผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับสูงกว่าเป้าหมาย ทุกองค์ประกอบที่ประเมิน
 - ◎ หมายถึง ระดับมาตรฐาน เป็นองค์การมหาชนที่มีผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับสูงกว่าเป้าหมายไม่ครบทุกองค์ประกอบที่ประเมิน แต่ไม่มีองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งได้รับการประเมินในระดับต่ำกว่าเป้าหมาย
 - หมายถึง ระดับต้องปรับปรุง เป็นองค์การมหาชนที่มีผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับต่ำกว่าเป้าหมายในองค์ประกอบในองค์ประกอบหนึ่ง (แม้ว่าจะได้รับการประเมินในองค์ประกอบอื่นในระดับเป็นไปตามเป้าหมายหรือสูงกว่าเป้าหมาย)

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การประเมิน			ผลการดำเนินงาน		
		เป้าหมายขั้นต่ำ (50)	เป้าหมายมาตรฐาน (75)	เป้าหมายขั้นสูง (100)	ผลการดำเนินงาน	คะแนนที่ได้ (เทียบจากค่าเป้าหมาย)	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
องค์ประกอบที่ 1 ประสิทธิภาพ							
1.1 ร้อยละของกองทุนสวัสดิการชุมชนสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตให้กับชุมชน	15	23.57 (1,042/ 4,420 กองทุน)	33.94 (1,500/ 4,420 กองทุน) + ติดตามผล และผ่านการ ประเมินร้อย ละ 50 (789 กองทุน)	33.94 (1,500/ 4,420 กองทุน) + ติดตามผล และ ผ่านการ ประเมินร้อยละ 70 (1,104 กองทุน)	34.80 (1,538/ 4,420 กองทุน) + ติดตามผล และ ผ่านการประเมิน ร้อยละ 75.84 (1,196 กองทุน)	100	15.00
1.2 ร้อยละของตำบลบูรณาการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นสู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคงและสมดุล	10	7.62 (518/ 6,797 ตำบล)	8.83 (600/ 6,797 ตำบล)	10.03 (682/ 6,797 ตำบล)	10.29 (700/6,797 ตำบล)	100	10.00
1.3 ร้อยละของสภาองค์กรชุมชนที่มีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนท้องถิ่น	10	-	5.35 (416/ 7,774 แห่ง)	7.11 (553/ 7,774 แห่ง)	7.21 (561/7,774 แห่ง)	100	10.00

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การประเมิน			ผลการดำเนินงาน		
		เป้าหมาย ขั้นต่ำ (50)	เป้าหมาย มาตรฐาน (75)	เป้าหมาย ขั้นสูง (100)	ผลการดำเนินงาน	คะแนนที่ได้ (เทียบจาก ค่าเป้าหมาย)	คะแนน ถ่วงน้ำหนัก
องค์ประกอบที่ 2 การผลักดันยุทธศาสตร์ของประเทศ							
2.1 ร้อยละของครัวเรือนผู้มีรายได้น้อยใน เมืองและชนบทมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	15	18,138 ครัวเรือน	25,076 ครัวเรือน	32,014 ครัวเรือน	27,353 ครัวเรือน	83.2	12.48
องค์ประกอบที่ 3 ประสิทธิภาพ							
3.1 ร้อยละค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ขององค์การมหาชน	5	-	ร้อยละค่าใช้จ่าย ด้านบุคลากร ไม่เกินกรอบวงเงิน รวมๆ ที่คณะรัฐมนตรี กำหนด	• ร้อยละค่าใช้จ่าย ด้านบุคลากร ไม่เกินกรอบวงเงิน รวมๆ ที่ คณะรัฐมนตรี กำหนด และ • ค่าใช้จ่ายด้าน บุคลากรจริง ไม่สูง กว่างบประมาณ ที่ได้รับการจัดสรร จากสำนัก งบประมาณ	• มีค่าใช้จ่าย ด้านบุคลากรร้อยละ 5.10 ซึ่งไม่เกินกรอบ วงเงินรวมๆ ที่ คณะรัฐมนตรี กำหนด และ • ค่าใช้จ่ายด้าน บุคลากรจริง ไม่สูง กว่างบประมาณ แผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปี 2563	100	5.00
3.2 ประสิทธิภาพในการบริหารงานหรือการให้บริการขององค์การมหาชน							
3.2.1 ร้อยละของต้นทุนในการจ่ายเงิน สนับสนุนให้กับขบวนองค์กรชุมชนผ่าน ระบบออนไลน์	10	ร้อยละ 30	ร้อยละ 50	ร้อยละ 70	ร้อยละ 86.67	100	10.00
3.2.2 ระดับความสำเร็จของระบบ ติดตามและรายงานผลโครงการสนับสนุน การพัฒนาขบวนองค์กรชุมชน	10	ขั้นที่ 1	ขั้นที่ 1 - 2	ขั้นที่ 1 - 3	ขั้นที่ 1 - 3	100	10.00
องค์ประกอบที่ 4 การตอบสนองต่อประชาชน							
4.1 การเผยแพร่สารสนเทศผ่าน web portal	5	องค์การมหาชน ส่ง ข้อมูลสำคัญของ องค์การมหาชน มายังสำนักงาน ก.พ.ร. ครบถ้วน ตามรายการที่ กำหนด (ข้อมูลกลุ่มที่ 1)	องค์การมหาชนส่ง ข้อมูลสำคัญของ องค์การมหาชน มายังสำนักงาน ก.พ.ร. ครบถ้วน ตามรายการ ที่กำหนด (ข้อมูล กลุ่มที่ 1 และกลุ่ม ที่ 2)	องค์การมหาชนส่ง ข้อมูลสำคัญของ องค์การมหาชนมายัง สำนักงาน ก.พ.ร. ครบถ้วนตามรายการ ที่กำหนด ข้อมูลกลุ่มที่ 1 กลุ่ม ที่ 2 และกลุ่มที่ 3)	องค์การมหาชน ส่งข้อมูลสำคัญ ขององค์การ มหาชนมายัง สำนักงาน ก.พ.ร. ครบถ้วนตาม รายการที่กำหนด ข้อมูลกลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 และ กลุ่มที่ 3)	100	5.00
4.2 ร้อยละความพึงพอใจใน การให้บริการขององค์การมหาชน	5	ร้อยละ 80 และผ่านเกณฑ์ การประเมิน คุณภาพ	ร้อยละ 80 และผ่านเกณฑ์ การประเมิน คุณภาพ ร้อยละ 75 - 89.99	ร้อยละ 80 และผ่านเกณฑ์ การประเมินคุณภาพ ตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป	ร้อยละ 86.65 และผ่านเกณฑ์ การประเมินคุณภาพ ร้อยละ 90	100	5.00

ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การประเมิน			ผลการดำเนินงาน		
		เป้าหมาย ขั้นต่ำ (50)	เป้าหมาย มาตรฐาน (75)	เป้าหมาย ขั้นสูง (100)	ผลการดำเนินงาน	คะแนนที่ได้ (เทียบจาก ค่าเป้าหมาย)	คะแนน ถ่วงน้ำหนัก
		ร้อยละ 50 - 74.99					
องค์ประกอบที่ 5 การควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน							
5.1 ร้อยละความสำเร็จของ การพัฒนาด้านการควบคุมดูแล กิจการของคณะกรรมการ องค์การมหาชน	15		ร้อยละ 100		100.00	ผ่าน	15.00
คะแนนรวม							97.48
สรุปผลการประเมินระดับองค์กร							คุณภาพ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ 2563 โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน สรุปผลคะแนนภาพรวม 81.26 อยู่ในระดับ B โดยสรุปคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส แยกตามตัวชี้วัด ดังนี้

ที่	แบบสำรวจ	ตัวชี้วัด	คะแนน
1	แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียภายใน (IIT)	การปฏิบัติหน้าที่	88.10
2		การใช้งบประมาณ	80.35
3		การใช้อำนาจ	81.12
4		การใช้ทรัพย์สินของราชการ	79.73
5		การแก้ไขปัญหาการทุจริต	78.94
คะแนนรวม IIT			81.65
6	แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียภายนอก (EIT)	คุณภาพการดำเนินงาน	84.22
7		ประสิทธิภาพการสื่อสาร	78.92
8		การปรับปรุงการทำงาน	75.42
คะแนนรวม EIT			79.52
9	แบบตรวจการเปิดเผยข้อมูล สาธารณะ (OIT)	การเปิดเผยข้อมูล	83.28
10		การป้องกันการทุจริต	81.25
คะแนนรวม OIT			82.26
สรุปผลคะแนนรวมของหน่วยงาน			81.26

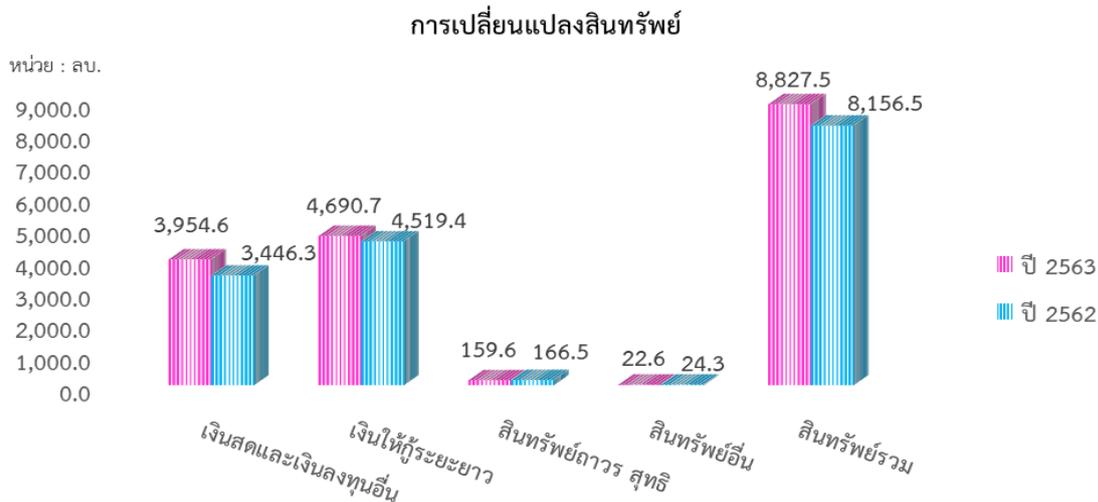
3.5

รายงานสถานะการเงินและผลการดำเนินงาน

รายงานสถานะการเงินและผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2563

1. สถานะการเงิน

สินทรัพย์

ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 สถาบันมีสินทรัพย์รวม จำนวน 8,827.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 671 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.2 สินทรัพย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 53.1 เป็นเงินให้กู้ระยะยาว จำนวน 4,690.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 171.3 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.8 โดยส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อพัฒนาที่อยู่อาศัยโครงการบ้านมั่นคง จำนวน 4,336.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 92.4 ซึ่งสถาบันจ่ายเงินกู้สินเชื่อสะสมในปีงบประมาณ 2563 รวมจำนวน 491.5 ล้านบาท รองลงมาเป็นเงินสดและเงินลงทุนอื่น จำนวน 3,954.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 508.3 ล้านบาท หรือร้อยละ 14.7

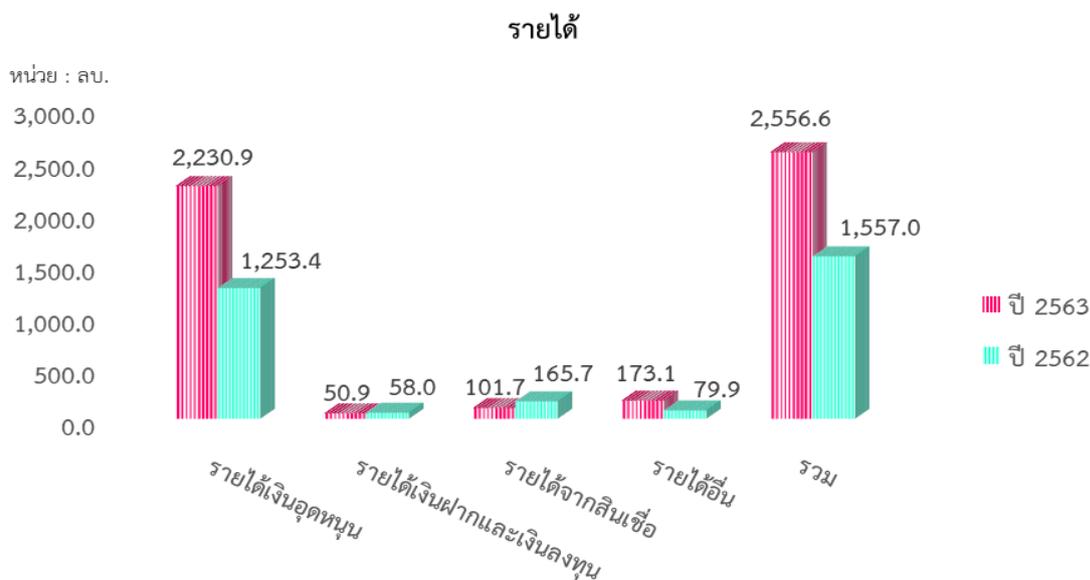
หนี้สิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 สถาบันมีหนี้สินรวม จำนวน 37.6 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน 28.5 ล้านบาท หรือร้อยละ 43.1 หนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียน จำนวน 31.5 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน 21.5 ล้านบาท หรือร้อยละ 40.6 เนื่องจากเป็นเงินรับฝากค่าเช่าที่ดิน หรืออื่นๆ ซึ่งอยู่ระหว่างการตรวจสอบ ในงวดปี 2563 สถาบันรับรู้รายได้เงินอุดหนุน-ส่วนต่างดอกเบี้ยรอการรับรู้ จำนวน 7 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน 2 ล้านบาท หรือร้อยละ 22.2 เนื่องจากรับรู้รายได้ประจำปี

ส่วนทุน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 สถาบันมีเงินทุนรวม จำนวน 8,789.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 699.5 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.6 เนื่องจากมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายจำนวน 699.5 ล้านบาท ส่วนเงินทุนหมุนเวียนของสถาบัน มีจำนวน 7,213.2 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 82.1 ของเงินทุนรวม

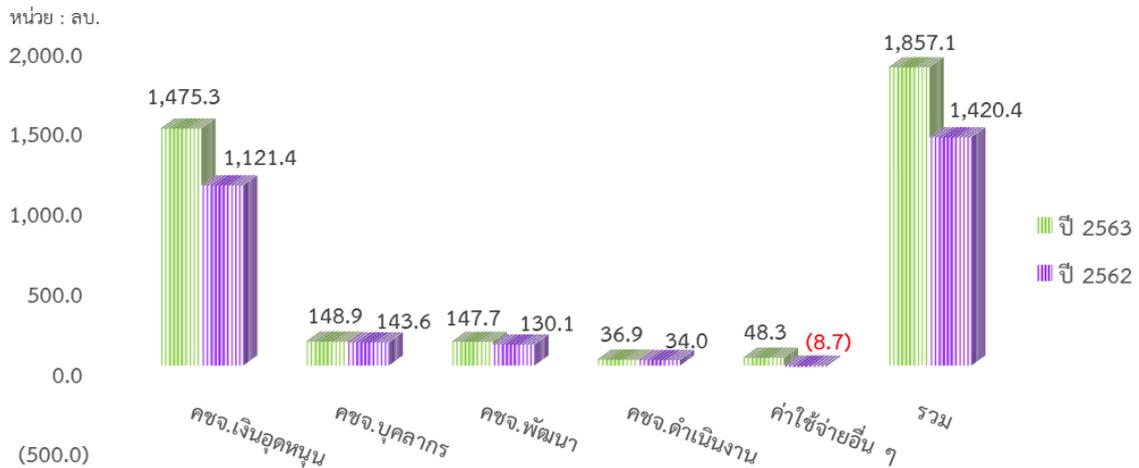
2. ผลการดำเนินงานด้านการเงิน

ด้านรายได้

- 1) รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐ ปี 2563 มีจำนวน 2,230.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 977.5 ล้านบาท หรือร้อยละ 78 โดยรายได้เงินอุดหนุนที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลส่วนใหญ่จะเป็นรายได้เงินอุดหนุนภายใต้โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองเปรมประชากร โครงการบ้านพอเพียงชนบท และโครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน
- 2) รายได้จากการบริหารกองทุน ประกอบด้วย
 - รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร พันธบัตรรัฐบาล และเงินลงทุน จำนวน 50.9 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน 7.1 ล้านบาท หรือร้อยละ 12.2 เป็นผลมาจากคณะกรรมการนโยบายการเงินมีมติปรับลดอัตราดอกเบี้ย ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากทยอยปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง
 - รายได้จากสินเชื่อ มีจำนวน 101.7 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน 64 ล้านบาท หรือร้อยละ 38.6 เนื่องจากสถาบันมีมาตรการการพักชำระหนี้ เพื่อแก้ปัญหาองค์กรผู้ใช้สินเชื่อที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) เป็นระยะเวลา 6 เดือน (เดือนเมษายน ถึง กันยายน 2563)
 - รายได้อื่น มีจำนวน 173.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 93.2 ล้านบาท หรือร้อยละ 116.6 ส่วนใหญ่จะเป็นรายได้จากการรับคืนเงินสนับสนุนจากองค์กรชุมชน ของโครงการพัฒนาความมั่นคงที่อยู่อาศัยคนจนในชุมชนแออัดที่เบิกจ่ายให้กับโครงการที่ได้รับอนุมัติของงวดปีก่อนแล้วมีการคืนเงินเหลือจ่ายในปี 2563 จำนวน 168.1 ล้านบาท และรายได้อื่น จำนวน 5 ล้านบาท

ค่าใช้จ่าย

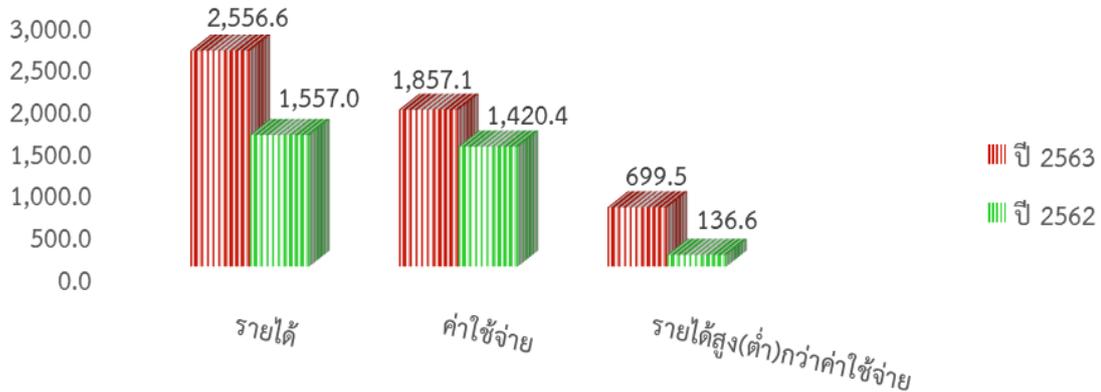
ด้านค่าใช้จ่าย

- 1) ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน มีจำนวน 1,475.3 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 353.9 ล้านบาท หรือร้อยละ 31.6 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุนโครงการบ้านพอเพียงชนบท โครงการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชน และโครงการพัฒนาความมั่นคงที่อยู่อาศัยคนจนในชุมชนแออัด
- 2) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ประกอบด้วย
 - ค่าใช้จ่ายบุคลากร มีจำนวน 148.9 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายสวัสดิการต่างๆ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 5.3 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.7
 - ค่าใช้จ่ายงบพัฒนา มีจำนวน 147.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 17.6 ล้านบาท หรือร้อยละ 13.5
 - ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน มีจำนวน 36.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 2.9 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.5
 - ค่าใช้จ่ายอื่น ประกอบด้วย ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย หนี้สงสัยจะสูญ และค่าใช้จ่ายอื่น มีจำนวน 48.3 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 57 ล้านบาท หรือร้อยละ 655.2

สรุปผลการดำเนินงาน

รายได้สูง(ต่ำ)กว่าใช้จ่าย

หน่วย : ลบ.

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2563 สถาบันมีรายได้รวม จำนวน 2,556.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 999.6 ล้านบาท หรือร้อยละ 64.2 ค่าใช้จ่ายรวม จำนวน 1,857.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 436.7 ล้านบาท หรือร้อยละ 30.7 ทำให้ในงวดบัญชีปี 2563 สถาบันมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย จำนวน 699.5 ล้านบาท

ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข

สถาบันมีการติดตาม และเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณทุกโครงการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การบริหารจัดการสถานะโครงการเป็นปัจจุบันตามแผนการบริหารโครงการและแผนการเบิกจ่ายพบว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และการบังคับใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก. ฉุกเฉิน) ส่งผลกระทบต่อการเบิกจ่ายงบประมาณของสถาบัน ดังนี้

- การสนับสนุนการพัฒนาองค์กรชุมชนในด้านต่างๆ ของสถาบันหยุดชะงัก และชะลอในบางแผนงาน โดยเฉพาะแผนงานด้านการพัฒนาโครงการ ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดและเวทีการประชุมร่วมกับผู้นำองค์กรชุมชน และหน่วยงานภาคีเพื่อหาแนวทางการดำเนินการเรื่องต่างๆ มีข้อจำกัด ฝ่ายบริหารจึงมีการปรับรูปแบบ และออกแบบร่วมกับองค์กรชุมชนและหน่วยงานภาคีการทำงานร่วมกัน เพื่อให้การทำงานสามารถขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามแผนงานและระยะเวลาที่กำหนด
- จากสภาพเศรษฐกิจของประเทศในภาพรวม และมาตรการของภาครัฐที่สั่งปิดสถานประกอบการ ห้างสรรพสินค้า ร้านอาหาร และสถานที่ที่เป็นการรวมตัวของประชาชน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส ส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิตของประชาชนทุกระดับรวมถึงองค์กรผู้ใช้สินเชื่อของสถาบัน ประสบปัญหาว่างงาน และขาดรายได้ จึงทำให้องค์กรชุมชนบางกลุ่มไม่สามารถชำระคืนสินเชื่อได้

แนวทางการแก้ไข

1. สถาบันมีการกำหนดมาตรการพักชำระหนี้ เพื่อบรรเทาปัญหาองค์กรผู้ใช้นิติเงินเชื่อที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) เป็นระยะเวลา 6 เดือน (เดือนเมษายน – กันยายน 2563)
2. สถาบันมีการปรับปรุงแบบการทำงานโดยการออกระเบียบสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ว่าด้วย หลักเกณฑ์การประชุมปรึกษาหารือ และค่าตอบแทนผู้เข้าร่วมปรึกษาหารือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สามารถปรึกษาหารือการดำเนินการเรื่องต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามแผนงานและระยะเวลาที่กำหนด
3. สถาบันมีการปรับงบประมาณคงเหลือจากการดำเนินงานโครงการบ้านมั่นคงที่ไม่มีภาระผูกพัน จำนวน 144.25 ล้านบาท โดยนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยในชุมชนเมือง 300 เมือง และชนบท 1,500 ตำบล เพื่อช่วยเหลือ บรรเทาปัญหาความเดือนร้อน ฟื้นฟู และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยให้มีอาหารเพียงพอ ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ปลอดภัยจากโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) มีอาชีพ/รายได้เสริม ตลอดจนมีแผนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตสู่การพึ่งพาตนเอง

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2563

หน่วย : บาท

	2563**	2562
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1,920,009,493.49	2,511,690,361.30
ลูกหนี้อื่นระยะสั้น	20,824,334.62	23,084,586.53
เงินลงทุนระยะสั้น	1,934,628,500.00	634,628,500.00
วัสดุคงเหลือ	1,493,015.48	1,127,599.27
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	221,584.45	71,064.50
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	3,877,176,928.04	3,170,602,111.60
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	4,690,707,059.08	4,519,374,366.54
เงินลงทุนระยะยาว	100,000,000.00	300,000,000.00
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	147,840,443.17	155,899,069.13
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	11,772,795.25	10,642,005.67
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	4,950,320,297.50	4,985,915,441.34
รวมสินทรัพย์	8,827,497,225.54	8,156,517,552.94
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น	9,404,783.92	7,623,714.85
รายได้รับล่วงหน้า	8,282,427.50	34,261,180.47
เงินรับฝากระยะสั้น	13,451,477.36	10,787,932.05
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	345,271.41	359,393.83
รวมหนี้สินหมุนเวียน	31,483,960.19	53,032,221.20
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	6,083,470.98	13,112,581.32
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	6,083,470.98	13,112,581.32
รวมหนี้สิน	37,567,431.17	66,144,802.52
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	8,789,929,794.37	8,090,372,750.42
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		
ทุน	2,979,453,401.47	2,979,453,401.47
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม	5,810,476,392.90	5,110,919,348.95
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	8,789,929,794.37	8,090,372,750.42

หมายเหตุ : ** งบการเงินนี้ยังไม่ได้ผ่านการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

	2563**	2562
<i>หน่วย : บาท</i>		
รายได้		
รายได้จากเงินอุดหนุน	2,230,947,100.00	1,253,364,600.00
รายได้จากการดำเนินงาน	101,716,966.20	165,744,069.00
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	46,262,498.45	48,050,990.19
ดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาล	4,632,219.16	9,938,684.91
รายได้อื่น	173,114,932.27	79,955,909.96
รวมรายได้	2,556,673,716.08	1,557,054,254.06
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	147,585,129.06	142,789,844.59
ค่าตอบแทน	1,316,490.00	806,100.00
ค่าใช้จ่าย	25,270,811.13	23,507,314.12
ค่าวัสดุ	4,163,637.33	3,093,472.51
ค่าสาธารณูปโภค	7,438,460.87	7,445,783.76
ค่าใช้จ่ายในการพัฒนา	147,653,400.29	130,122,476.70
ค่าใช้จ่ายจากเงินอุดหนุน	1,475,346,722.91	1,121,404,894.05
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	16,916,643.47	16,475,736.21
ค่าใช้จ่ายอื่น	31,425,377.07	(25,209,726.45)
รวมค่าใช้จ่าย	1,857,116,672.13	1,420,435,895.49
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	699,557,043.95	136,618,358.57

หมายเหตุ : ** งบการเงินนี้ยังไม่ได้ผ่านการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

หน่วย : บาท

	2563**	2562
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	699,557,043.95	136,618,358.57
รายการปรับกระทบรายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน		
(กำไร)ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์	2,270,501.88	(3,800.00)
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	16,916,643.47	16,475,736.21
หนี้สงสัยจะสูญ	12,953,253.92	(25,877,596.71)
รายได้เงินอุดหนุนส่วนต่างดอกเบี้ย	(7,029,110.34)	(8,999,694.03)
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	724,668,332.88	118,213,004.04
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน		
สินทรัพย์ดำเนินงาน(เพิ่มขึ้น)ลดลง		
ลูกหนี้อื่นระยะสั้น	1,617,476.56	2,180,454.01
วัสดุคงเหลือ	(365,416.21)	(986,036.14)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(150,519.95)	48,676.61
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	(183,643,171.11)	48,209,366.32
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	(141,590.00)	-
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น(ลดลง)		
เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น	1,781,069.07	(1,880,590.48)
รายได้รับล่วงหน้า	(25,978,752.97)	28,322,826.62
เงินรับฝากระยะสั้น	2,663,545.31	2,328,990.63
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(14,122.42)	57,073.57
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	520,436,851.16	196,493,765.18
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินสดรับจากการจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร	338,995.00	4,029.00
เงินสดจ่ายซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	(8,186,730.47)	(16,196,787.00)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(4,269,983.50)	(1,480,770.00)
เงินสดจ่ายจากเงินลงทุนระยะสั้นครบกำหนด	(1,300,000,000.00)	(100,000,000.00)
เงินสดรับ (จ่าย) จากเงินลงทุนระยะยาวครบกำหนด	200,000,000.00	(100,000,000.00)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(1,112,117,718.97)	(217,673,528.00)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	(591,680,867.81)	(21,179,762.82)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือ ณ วันต้นงวด	2,511,690,361.30	2,532,870,124.12
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงเหลือ ณ วันปลายงวด	1,920,009,493.49	2,511,690,361.30

หมายเหตุ : ** งบการเงินนี้ยังไม่ได้ผ่านการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563

1. ข้อมูลทั่วไป

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (พอช.) (Community Organizations Development Institute (Public Organization) CODI) เป็นองค์การมหาชนตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน สังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2543 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2543 มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป) โดยให้ยุบรวมสำนักงานพัฒนาชุมชนเมือง สังกัดการเคหะแห่งชาติและสำนักงานกองทุนพัฒนาชนบท สังกัดสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเข้าด้วยกัน โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1.1 สนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพการพัฒนาอาชีพ การเพิ่มรายได้ การพัฒนาที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชนทั้งในเมืองและชนบท โดยยึดหลักการพัฒนาแบบองค์รวมหรือบูรณาการ และหลักการพัฒนาที่สมาชิกชุมชนมีส่วนร่วมเป็นแนวทางสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคม

1.2 สนับสนุนและให้การช่วยเหลือทางการเงินแก่องค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชน

1.3 สนับสนุนและให้การช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนตลอดจนประสานงานการสนับสนุนการให้การช่วยเหลือดังกล่าวจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

1.4 ส่งเสริมสนับสนุนและสร้างความร่วมมือขององค์กรชุมชนและเครือข่ายองค์กรชุมชนทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับประเทศ

2. เกณฑ์การจัดทำรายการการเงิน

2.1 รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งรวมถึงหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในรายงานการเงินตามแนวปฏิบัติทางบัญชี เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0410.3/ว 357 ลงวันที่ 15 สิงหาคม 2561

2.2 มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่ปรับปรุงใหม่

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่มีผลบังคับใช้ในงวดอนาคต

มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2563 เป็นต้นไป

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 23 เรื่อง รายได้จากรายการไม่แลกเปลี่ยน

ฝ่ายบริหารเชื่อว่ามาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ข้างต้น จะไม่มีผลกระทบต่อรายงานการเงินในงวดที่นำมาถือปฏิบัติ

3. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 การนำเสนอรายงานการเงิน

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) นำเสนอรายงานการเงินในภาพรวม โดยรวมรายงานการเงินของโครงการกองทุนพัฒนาชนบท ธนาคารออมสิน (สพช.) ไว้ด้วยกัน

3.2 การบันทึกบัญชี

การบันทึกบัญชีของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จัดทำขึ้นตามเกณฑ์คงค้าง ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดในหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2 ตามประกาศกระทรวงการคลังเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2546 ส่วนโครงการกองทุนพัฒนาชนบท ธนาคารออมสิน (สพช.) แยกการบันทึกบัญชีต่างหาก

3.3 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

3.3.1 รายได้เงินอุดหนุนที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาลประจำปีงบประมาณ ประกอบด้วย

(1) เงินอุดหนุนที่เป็นงบบริหารจัดการโครงการและเงินอุดหนุนที่เป็นงบสนับสนุนการพัฒนาองค์กรชุมชนรับรู้เมื่อได้รับอนุมัติเงินจากกรมบัญชีกลาง สำหรับงบสนับสนุนการพัฒนาองค์กรชุมชน พอช. จะดำเนินการสนับสนุนพัฒนาองค์กรชุมชนทั้งหมดและรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุนเมื่อ พอช. อนุมัติการจ่ายเงินให้แก่องค์กรชุมชนตามงวดที่ขอเบิก

(2) รายได้เงินอุดหนุนส่วนต่างดอกเบี้ย เป็นเงินอุดหนุนที่รัฐชดเชยให้สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เนื่องจาก พอช. ได้ให้องค์กรชุมชนกู้ยืมเงินเพื่อพัฒนาที่อยู่อาศัย โดย พอช. คิดดอกเบี้ยเงินกู้จากองค์กรชุมชนในอัตราร้อยละ 1 ของวงเงินสินเชื่อที่ได้รับอนุมัติจาก พอช. โดย พอช. บันทึกเงินอุดหนุนที่ได้รับจากรัฐบาลเป็นรายได้เงินอุดหนุนส่วนต่างดอกเบี้ยรับล่วงหน้า เมื่อมีการอนุมัติสินเชื่อจะบันทึกเป็นรายได้เงินอุดหนุนส่วนต่างดอกเบี้ยรับรู้ในส่วนที่ได้รับอนุมัติสินเชื่อแล้ว และทยอยรับรู้เป็นรายได้เงินอุดหนุนส่วนต่างดอกเบี้ยตามสัดส่วนการเบิกจ่ายจริงตลอดอายุของสัญญา

3.3.2 รายได้ดอกเบี้ยเงินให้กู้ รับรู้รายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลาโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง ยกเว้นดอกเบี้ยเงินให้กู้ที่ผิดนัดชำระเกิน 3 งวดติดต่อกัน จะยังไม่มีกรรับรู้รายได้ แต่หากเมื่อมีการรับชำระดอกเบี้ยจริงจะรับรู้ตามเกณฑ์เงินสด

3.3.3 รายได้ค่าปรับรับรู้เมื่อรับชำระเงิน

3.3.4 ค่าใช้จ่ายรับรู้เมื่อเกิดรายการ และบันทึกบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง

3.4 วัสดุคงเหลือ แสดงในราคาทุนและตีราคาวัสดุคงเหลือโดยวิธีเข้าก่อนออกก่อน

3.5 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) กำหนดหลักเกณฑ์การประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามหลักเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง สำหรับยอดเงินให้กู้และดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับส่วนที่เกินมูลค่าหลักทรัพย์ที่นำมาค้ำประกันตามระเบียบสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง พ.ศ. 2552 ดังนี้

ระดับ	ลูกหนี้จัดชั้น	ระยะเวลาค้างชำระ	อัตราการกันเงินสำรองร้อยละ
1	จัดชั้นปกติ	ไม่เกิน 1 เดือน	-
2	จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	เกิน 1 เดือนไม่เกิน 3 เดือน	-
3	จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	เกิน 3 เดือนไม่เกิน 12 เดือน	25
4	จัดชั้นสงสัย	เกิน 12 เดือนไม่เกิน 24 เดือน	75
5	จัดชั้นสงสัยจะสูญ	เกินกว่า 24 เดือน	100
6	จัดชั้นสูญ	ไม่มีทางที่จะได้รับชำระหนี้แล้ว	100

3.6 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ที่ดิน แสดงในราคาทุน

อาคารและอุปกรณ์ แสดงตามราคาทุน ณ วันที่ตรวจรับและอนุมัติให้ใช้งานหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม สิ้นทรัพย์ที่มีราคาต่อหน่วย หรือชุดต่ำกว่า 10,000.00 บาท บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนในปีที่ได้มา และบันทึกไว้ในทะเบียนคุมสินทรัพย์ทุกรายการ

ค่าเสื่อมราคา คำนวณจากราคาทุนของอาคาร อุปกรณ์ โดยวิธีเส้นตรง ตามอายุการใช้งานของสินทรัพย์แต่ละประเภท ดังนี้

	อัตราร้อยละ
อาคารและส่วนประกอบ	5
ครุภัณฑ์สำนักงาน	20
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	20
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	20
ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุสื่อสาร	20
ครุภัณฑ์ยานพาหนะ	20
ครุภัณฑ์งานบ้าน	20
เครื่องตกแต่งสำนักงาน	20

3.7 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ แสดงในราคาทุนหักด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสม โดยจะตัดจำหน่ายภายใน 5 ปี

3.8 รายได้รอการรับรู้ระยะยาว ประกอบด้วย

3.8.1 สินทรัพย์ได้รับบริจาค บันทึกเป็นรายได้รอการรับรู้และทยอยรับรู้เป็นรายได้คู่กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องตามอายุการใช้งานของสินทรัพย์นั้น

3.8.2 รายได้เงินอุดหนุนส่วนต่างดอกเบี้ยรอรับรู้ จะบันทึกเมื่อ พอช. ได้มีการอนุมัติสินเชื่อแล้ว และทยอยรับรู้เป็นรายได้เงินอุดหนุนส่วนต่างดอกเบี้ยตามสัดส่วนการเบิกจ่ายจริงตลอดอายุของสัญญา